

Adakozzunk a repülő-alapra!

Ara 24 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-00, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI-ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGÓ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGÓ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 19.) 1938 OKTÓBER 2, VASÁRNAP

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. ÉVFOLYAM, 222. SZÁM

„Mi magyarok nem vagyunk megelégedve a müncheni döntéssel, de nagy eredménnyel, hogy négy európai nagyhatalom aláírással pecsételte meg a magyar igények kielégítését”

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök rádiószózata

A német hadsereg szombaton megszállta az első szudéta kerületet Lengyelország megkapta tesseni Sziléziát

A cseh tárcanélküli miniszter már lemondott a magyarlakta területekről

Szorogó várakozásban éltünk két hét óta mi, türelmes magyarok ebben a megsonkított hazában. Lélegzetvisszafojtva figyeltük, hogy mit hoz számunkra az a világtörténelmi vállalkozás, amelyet Hitler indított el egy félelmetes erőt képviselő világhatalom élén, hogy a maga népének igazságát érvényesítse. Feszülten figyeltünk, hiszen az az álnokság, amely Európát megszállotta a világháború után, a német népet is sok olyan égbekiáltó igazságtalansággal sújtotta, mint bennünket, magyarokat. Joggal reméltük tehát, hogyha Hitler érvényt szerez népe igazságának, az meghozza számunkra is az igazság felragyogását. Sajnos, a mi napunk felragyogása még mindig késik. Amíg körülöttünk új világ született, a német birodalom után Lengyelország is megkapta a maga jussát, a magyar ügy még most sem jutott döntő stádiumáig.

Ebben a gyötrelmes bizonytalanságban hangzott el vitéz Imrédy Béla miniszterelnök rádiószózata ahhoz a magyar néphez, amely anynyi esalódás, keserűség után nemzeti vágyaink teljesülésének felcsillanása idején vezéri szót várt. Parancsot vár fegyelmezett egységben, de teljes elszántsággal és mindenre felkészülve, mert úgy éreztük, hogy a magyar türelem és várakozás után eljött a tettek ideje. És a miniszterelnök szót azt mondta, amit mindannyájan vártunk. Tízmillió magyar nevében tette fel a kérdést vitéz Imrédy Béla: Meg vagyunk-e elégedve mi, magyarok a müncheni döntéssel? A magyar nép egyetemének a szava volt a határozott válasza is: „Nem vagyunk megelégedve, mint ahogy nem is lehetünk mindaddig, amíg az igazság magyar

vonatkozásban is teljes megvalósításához nem jut... Mindenkinek tudomásul kell venni, hogy ennek az álláspontnak érvényesítésénél semmiféle nehézségtől nem riadunk vissza”. — A csonka ország magyarsága megérti a parancsszót. Tudjuk, mit jelent az, hogy nem fogunk semmiféle nehézségtől visszariadni. Azt jelenti, hogy mi, magyarok hajlandók vagyunk kockára tenni életünket és vérünket, fegyverrel, harcra készen is, hogy kiszabadítsuk elszakított véreinket a cseh rabság alól, ha másképpen nem menne. Mi egységben, fegyverrel kiáltjuk oda a világnak, hogy kockázlatni fogunk.

Ez a béke, amit olyan örömjongással fogadott az egész világ, öröm a számunkra is, de csak abban a vonatkozásban, hogy örvendezzünk azokkal, akik már bejutottak az igazság révébe. De ez a béke még

nem a mi békénk. Nekünk még nem adatott meg, hogy ünneplésünkkel a világgal a megmenetelt béke szent ügyét, azonban mi leszünk a legboldogabbak, ha a népek nagy örömeiben fenntartás nélkül együtt örvendezhetünk egymillió felvidéki magyar testvérünkkel, szabadtól től és rutén testvéreinkkel.

A magyarság addig a legerőteljesebben követeli a müncheni határozatok legsürgősebb végrehajtását, mert teljességgel lehetetlen, hogy Európa közepén száz, meg százézer ember sorsa hosszú időn át függőben legyen. Ez nemcsak Európának nem lehet érdeke, hanem magának a széthulló Csehországnak sem. Amíg ez a végrehajtás meg nem történik, addig ez a feszültség egyre nő, Európa szakadatlan nyugtalan-ságban él, újabb komplikációk, válsággal fenyegetnek.

Imrédy miniszterelnök rádiónyilatkozata

Budapest, október 1. Imrédy Béla miniszterelnök szombat este félnyolcórán rádiónyilatkozatot tett. Ezúttal nem a stúdióból beszélt, hanem a miniszterelnökségi palotából, ahol már délután felszerelték a mikrofont. A rádió vezetője részéről már két óra után megjelent Kozma Miklós, Havel Béla, továbbá Nelky Jenő és vitéz Somogyváry Gyula igazgatók. Itt gyűltek össze a rádió közvetítés előtt Kánya Kálmán, aki előzőleg a miniszterelnökkel folytatott tanácskozást, továbbá Antal István, Szép László miniszteri tanácsos, vitéz Kolozsvári Borcsa Mihály sajtófőnök, Szentistvány Béla a külügyminisztérium sajtó-

igye még határozottabb színezetet nyert. A rádióbeszéd mindössze tíz percig tartott s így hangzott:

— Magyar Testvéreim!

— Örülök, hogy a müncheni határozat eljött. Az egész világ lélekzetét visszafojtva figyelte az események száguldó folyását. S amikor úgylátszott, hogy az erők végzetesü összecsapását semmi sem tudja már feltartóztatni, néhány férfi elszánt akarata, bölcsesége és becsületes belátása 36 óra alatt csodát művelt, a megoldhatatlannak látszó helyzetben megteremtette a kibontakozást, olyan kibontakozást, amely valóban megérdemli a békés jelzőt, amely nem hordja magában az enyészetnek és mulandóságnak halálos csiráját, hanem a minden tartós béke egyedül lehetséges alapját, az igazságot szolgálja.

— Amikor az egész világ a lidérenyomás alól felszabadulva ünneplé, ez a nemzet is — amelyet a történelem istene nem hiába állított ide Kelet és Nyugat országújtára és amely annyiszor hullatta szíve-vérért hogy mások, boldogok, szerencsésebbek a béke áldásait élvezhessék — együtt örvendez az örvendezőkkel, mert egy új, szebb és jobb világ hajnalhasadását látja az emberiség felé ragyogni a müncheni békemű lapjairól.

— De minket, magyarokat a magyar sors érdekelt elsősorban. S a magyar sors alakulásának a közel-múltban befutott útjait vizsgálva és jövőjét kémlelve két kérdés áll előttünk, amelyekre feleletet keres ennek a nemzetnek a lelke és amely feleletet, mint minden nagy magyar állásfoglalást együtt, egységesen kell megtalálnunk. E két kérdés: van-e eredménye magyar szempontból a müncheni döntésnek és meg

ban
2.

ATG

or
sta

oport
5 tót-
agyar
aguk-
esz-

ári

ik és
ikban
nép-
tellett
adó-
nagy
kilá-

A vá-
k je-
30.-án,
ság a
tetész
három

A
a

ARZOPAC-PORZOL-TILLANTIN
A LEGJOBB PORPACOK

EREDETI
GYÁRI ÁRON
BESZEREZHETŐK:

Kontsek Géza
krt. cégnél, DEBRECEN.

vagyunk-e elégedve mi magyarok
ezzel a döntéssel?
— Van-e eredménye a müncheni

döntésnek? Igenis van, magyar
testvéreim, és pedig nagy eredmé-
nye.

Az első nagy eredmény

Az a nagy eredménye, hogy négy európai nagyhatalom aláírásával pecsételte meg, hogy a csehszlovákiában élő nemzetiségek sorsának újrendezésénél jogos magyar igények jelentkeznek, amelyeket ki kell elégtetni s hogy azt az igazságtalanságot, amelyet húsz évvel ezelőtt egy áldatlan propagandától megszedített tájékozatlanság követett el, ennek az államnak megalkotásánál helyre kell hozni.

Ezt az eredményt, amelyre néhány hónappal ezelőtt még csak félve mertünk gondolni, nem szabad alábecsülni és annak, mint első lépésnek, méltán örvendhetünk. Ne keressük most, hogy ennek az eredménynek elérésében határainkon

belül kinek mennyi érdeme és szerepe volt, de bizonyos, hogy nem volt hiábavaló az a külpolitika, mely két hatalmas barátot szerzett ennek az országnak és amely e két hatalmas barátok egymással való közfogását elősegítette. Ennek a két hatalmas baráti nemzetnek egyetértő támogatása, amelyre a jövőben is bizvást számíthatunk, hozta meg számunkra ezt a jelentős eredményt.

Minden magyar őszinte hálával tartozhat annak a két acélkemény férfinak, akiknek céltudatossága, lenyűgöző akaratereje és dinamikus lendülete az európai politika poshadó vizét új és életet adó áramlásra kényszerítette.

A magyar egyigazság teljes megvalósításáig nincs megelégedés

— Feleletet vár még a második kérdés: meg vagyunk-e elégedve mi magyarok?

Egyszerűen kijelentettem, nem vagyunk megelégedve, mint ahogy nem is lehet megelégedett a magyar ember mindaddig amíg az igazság — amelynek jegyében kell a Csehszlovákiában élő nemzetiségek sorsának újrendeződni és amely Münchenben elindult a maga útjára, magyar vonatkozásban is, teljes megvalósulásához nem jut.

A magyar álláspont a csehszlovák kérdés rendezésénél kezdettől fogva ingadozás nélkül tiszta, egyszerű és megátámadhatatlanul igaz elvi alapokon nyugodott és ez az, hogy a Csehszlovákiában élő nemzetiségek sorsának újrendezése az önrendelési jog és az egyenlő elbánás alapján kell, hogy történjen.

— Semmiféle megkülönböztetésbe, amely a mi hátrányunkra szolgálna, bele nem nyugodhatunk.

Ezt az irányelvet tartottuk szem előtt és fogjuk szem előtt tartani, mindaddig, amíg a kérdés megoldásához nem jut.

Mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy ennek az álláspontnak érvényesítésénél semmiféle nehézségektől nem riadunk vissza.

— A magyar politika számos tanujelét adta annak, hogy törekvéselt békés úton kívánja érvényesíteni. A békés szándék azonban nem egyértelmű az erőltetett félreállással. Az út, amely célunk felé vezet, keskeny gerinchez hasonlítható, — amely lábánál jobbról-balról egyaránt szakadék tátong. Az egyik ol-

dalon a felelőtlen kaland, a másikon a gyáva lemondás szakadéka. Tudom, hogy eddig sikerült ezen a keskeny ösvényen tévovázás és szédülés nélkül haladnunk és bízom nemzetem csillagában, hogy ezen az úton fogunk tovább is haladni.

— Nehéz út után értünk el a müncheni tárgyalások menedékházához és most folytatjuk a nehéz és küzdelmes utat.

— Tudom, hogy egy nemzet jön mögöttünk. A felelősség, hogy helyes úton maradjunk, óriási

és tudom, ahhoz, hogy célhoz jussunk, most egy úton kell járunk. Hogy egy nemzet nagy, vagy kicsiny, nagyra hivatott-e, vagy csupán lézeng a történelem országútjának árokpartján, nem a száma dönti el, hanem a lélek, az áldozatos lélek, a forró és egybeforrasztó hit a nemzet hivatásában. Felelősségérzet és tudás a vezetőkben, fegyelem a vezetettekben és lendület mindkettőben.

— A fiataloknak meg kell ismerni a felelősség súlyát és meg kell szerelniük a gyakorlat tudását, be kell hát kapcsolni őket és be kell kapcsolódniuk; ez a mának a parancsa. És ahhoz, hogy igazán egyek legyünk neesak viharban összetereledött nyáj, hanem összeforrott sereg, ha ehhez áldozatok kelljenek, mindenkinek meg kell hozni az áldozatot. Ha a régi keretek szorítanak, le kell pattanok, mert most semmi sem fontos, csak a nemzetnek az élete és jobb sorsa. Szent István jubileumi évében mintha fündöklő csillagfény törne át a felhőkön, hogy vezessen, bizalmat hintsen, él még a magyarok Istene.

Hol lehet beszerezni a gázvédelmi és légoltalmi cikkeket

A m. kir. Kereskedelmi és Közlekedéstudományi miniszter 15.600/1938. sz. április hó 13-án kelt rendeletével a gázvédelmi és légoltalmi eszközök kereskedelmi forgalombahozatalát iparengedélyhez kötötte.

Tudomásunk szerint több cég kért ilyen természetű iparengedélyt, ezidőszent *Sesztina Lajos vasnagykereskedő* cég kapta már azt meg úgy, hogy ha a közönség bármilyen légoltalmi cikket beszerezni óhajt, forduljon bizalommal fent nevezett céghez, ahol az ide vonatkozó dolgokra a legnagyobb készséggel adnak felvilágosítást a közönség részére.

A müncheni béketárgyalás alkalmával elmúlt ugyanis a közvetlen

veszély, azonban ma semmilyen körülmények között nem hiányozhat kelleink közül légoltalmi felkészültségünk sem. Meg kell jegyeznünk, hogy az európai államok már évekkal ezelőtt elkészültek légoltalmuk tökéletesítésére s ennek a fejlődéséből ki kell venni részünket nekünk is és minden igyekezetünkkel arra kell törekednünk, hogy egy váratlan válságos idő készületlenül ne találjon bennünket.

Kötelességünknek tartjuk a nagy közönség figyelmét felhívni a közelmúlt hatása alatt arra, hogy életbiztonságát ne hagyja az utolsó pillanatra, hanem ezeket a gázvédelmi és légoltalmi cikkeket saját érdekében szerezzze be.

A tesseni Szilézia felszabadulása

Varsó, okt. 1. A következő hivatalos közleményt bocsátották ki: *A szeptember 30-i lengyel jegyzéket, amely szabatosan körülírta a lengyel kormány követeléseit tescheni Szilézia Lengyelországhoz való visszacsatolása tekintetében a csehszlovák köztársaság kormánya ma teljes terjedelmében elfogadta. A lengyel jegyzék kívánságainak megfelelően Teschen vidékét a lengyel katonai hatóságoknak október 2-án, délután 2 órakor átadják. A tescheni körzet, úgyszintén a Frystadti körzet többi kerületének kiürítése és a lengyel katonai hatóságoknak átadása tíz nap leforgása alatt megtörténik. A többi terület határainak megállapításával s e területeken a népszavazást eljárás lebonyolításával, nemkülönböztve a területátadásokkal járó anyagi elszámolásokkal összefüggő kérdéseket a csehszlovák kormánnyal való megegyezés útján rendezik. A cseh kormány haladéktalanul intézkedéseket tesz arra nézve, hogy a csehszlovák hadseregben szolgáló lengyelek felszabaduljanak, nemkülönböztve kiszabaduljanak a lengyel származású politikai foglyok. A lengyel kormány örömmel vette tudomásul, hogy ezzel véget ér egy fájdalmas viszály a két nemzet között, amely ilyen módon a lengyel nép békés szándékainak megfelelően pozitív megoldásra talált.*

Beck lengyel külügyminiszter Szilézia visszacsatolásáról

Varsó, október 1. Beck külügyminiszter délután 4 órakor rádióbeszédet mondott a tescheni Szilézia Lengyelországhoz való visszatéréséről.

— *Olyan korszakban élünk, — mondotta — amikor minden háború utáni állam jelentős megpróbáltatásokon megy át és amikor érteni kell ahhoz, hogy érdekeinket bátran képviseljük.*

Hódolattal beszélt ezután Pilsudszky munkájáról, majd a következőket fűzte hozzá:

— *Október 1-ét nagyjelentőségű tény teszi nevezetessé: egy*

régi lengyel terület visszatért az anyaországához. Meggyőződésem, hogy — és ezt mindnyájan átérezzük — a lengyel területeknek az anyaországhoz való visszatérése nem valami felületes siker. Megvalósulása annak a feladatnak, amely a lengyel köztársaság polgáira nehezedett.

Varsó városát ma fellebögőzték és félhat óráról kezdve városzerte ünnepi tüntetések lesznek.

Prága, október 1. Havas: A kormány elhatározta, hogy ma estétől kezdve Prágában helyreállítja a rendes világitást.

Visszavonul a cseh hadsereg

Prága, október 1. Prágában 15.30 órakor a következő hivatalos közleményt adták ki:

Az első övezet kiürítése, amelyet a csehszlovák köztársaság átad a német birodalomnak, október 1-én és holnap, vasárnap, 2-án történik meg. Ebbe az első övezetbe tartozik a Cseh erdtől délre fekvő terület, beleértve Volary és Felső-Brod községeket. Október 1-án a cseh hadseregnek elsősorban a Knizeci Blane és Kvilda közti úttal elhatárolt területet kell kiürítenie, amelyet német csapatok még nem foglaltak el, továbbá a Moldva folyása mellett a Friedauig terjedő területet, amelyet még szintén nem foglaltak el, továbbá a Predni-Vitona vezető út melletti területet Reiterschligig, melyet a német csapatok megszállnak. Biztonsági okokból ideiglenesen 3 kilométer széles semleges övezetet alakítottak.

A cseh csapatoknak kiürítés közben

legalább másfélkilométernyire kell maradniuk a Moldvától délre. A cseh csapatoknak a kiürítés során október 1-én, délután 2 órakor kell a Moldván átkelniük.

Különböztve intézkedéseket tettek

VIGSZINHÁZ

Ma 3-5-7-9 órakor,
holnap 5-7-9 órakor

A leghatalmasabb amerikai
világfilm:

Chicago a bűnös város

Tyrone Power — Alice Faye.
A legújabb magyar híradó.

Az 1938-9 új típusú összes

RÁDIÓKAT

bemutatja, az új tanévre

KERÉKPÁROKAT

ajánl olcsón, részletre

SOLTÉSZ KALVIN-TER 2

arra, hogy az elszigetelt cseh csapatok, amelyek nem kapták meg idejében a parancsot, utólrhessék csapattesteiket. Ugyancsak intézkedés történt arra, hogy

tegyék ártalmatlanná, vagy legalábbis jelezzék kielégítően az alknamezőket,

amelyeket volt csehszlovák területen létesítettek. A német-cseh határon fekvő 6 ponton a német és cseh hadsereg összekötő tisztjei érintkezést tartanak fenn.

P
PARATLAN
MINŐSÉGEK
BENYÁTS
"URIS NŐI"
CIPŐ
különlegességei

Bonyolult feladatok előtt a cseh kormány

Prága, október 1. Délután háromnegyed 5 órakor a következő hivatalos jelentést adták ki a cseh kormány és a többségi kormányzópártok politikai bizottságai között ma délelőtt megkezdett tanácskozásokról:

Az elnök ezt az összejevetelt reggel 8 órára hívta össze s azon ő maga elnökölt. A kormánynak az a tegnapi elhatározása, hogy elfogadja a négy nagyhatalom müncheni követeléseit s hozzájárul ahhoz, hogy Berlinben a nemzetközi határmegállapító bizottság megkezdje munkáját,

a cseh kormányt a bonyolult feladatok egész sora elé állította,

amelyek megoldása gyors döntést igényel. A kormány ezért munkatervet állapított meg az állam minden igazgatási ága számára. A cseh kormány ezért elhatározta, hogy külön minisztériumi bizottságot létesít ezeknek a munkálatoknak irányítására. A tárcaközi bizottság foglalkozik jogi szempontból is minden pénzügyi, gazdasági és magánjogi kérdéssel, amely az új határok megállapításával és a lakosság átadásával jár.

Prága tiltakozik

London, október 1. Prágai Reuter jelentés szerint a cseh kormány tiltakozva bár, de elfogadta a lengyel követeléseket, hogy

Lengyelország tescheni területét

Készül az európai béke

Páris, október 1. MTI: A Ce Soir nézete szerint a müncheni nyilatkozat megnyitotta a kétoldali egyezmények korszakát. A német-angol megegyezést nem sokára nyomon fogja követni a német-francia kétoldali megegyezés, amelyen Göring már tevékenyen dolgozik.

október 2-án jelképesen megszállják,

és tescheni Szilézia még fennmaradó területéből és egyéb területéből a cseh katonaságot és egyéb cseh lakosságot október 10-ig visszavonják.

Prága, október 1. A prágai rádió mai jelentése szerint a koalíciós pártok képviselőiből bizottságot alakítottak, amely tegnap Prágában átnyújtott lengyel jegyzék alapján Lengyelországgal tárgyalásokat fog folytatni.

Varsó, október 1. A tescheni és frystadti kerületeknek, amelyek október 10-ig átmennek Lengyelország birtokába, területe 540, illetőleg 257 négyzetkilométer.

Gyáripári szempontból mindkét vidék nagyon fontos.

Különösen nagy jelentőségük van a jablankovi bányáknak, a karwini barnaszén medencével s a Trzynieci nagyolvasztóknak. A vitkovirai vaskohótelepek sorsa még nincs eldöntve, mert ez népszavazás alá esik.

Egy cseh miniszter már lemondott a magyarokta területekről?

Prága, október 1. Havas: Vavrecska tárca nélküli miniszter, volt propaganda-miniszter, beszédet mondott a rádió mikrofonja előtt. Beszédében vázolta a legutóbb kialakult nemzetközi helyzetet, majd így folytatta:

— Az új államban becsületes munkával és önfeláldozó szellemmel új hazát fogunk kialakítani. Ebben az államban csupán csehek, szlovákok és rutének lesznek, akiket testvéri egyetértés fűz egymáshoz. Ezek az elemek összhangban olvadnak majd össze az újjáalakított állammal.

Chamberlain földközi tengeri útja alkalmával angol-olasz kétoldali egyezményt fog megkötni s azután francia-olasz kétoldali egyezményre kerül sor. Mindezek az egyezmények a Mussolini-féle négyhatalmi rendszer keretei közé illeszkednek majd be.

Lemondott az angol admirális első lordja

London, október 1. A Press Association jelenti: Duff Cooper, az admirális első lordja lemondott.

London, október 1. A miniszterelnökség közölte a lemondott Duff Cooper és Chamberlain közti levélváltást. Duff Cooper lemondólevele a következőképpen szól:

„Miniszterelnök úr! Végtelenül sajnálom, hogy az Ön nagy diadalának percében vagyok kénytelen diszponans hangot megütni, olyan okokból, amelyeket Ön már ismer és amelyeket kellő időben az alsóházban fogok megmagyarázni, mélyeséges bizalmatlansággal viselkedem ama külpolitika iránt, amelyet a jelenlegi kormány követ s valószínűleg továbbra is követni fog. Tekintettel a meggyőződésemetre, úgy érzem, hogy a becsület és lojalitás parancsolja, hogy beadjam Önnek lemondásomat, amelyet mély sajnálattal teszek, mert nagyon büszke voltam jelenlegi állásomra s nagyon hálás voltam Önnek, hogy ilyen bizalmat mutatott irántam s mindig oly jó és tü-

relmes volt velem szemben.“

Chamberlain levelében a következőket felelte:

„Öszinte személyes sajnálattal vettem lemondólevelét. Miután azonban tudom, hogy Ön öszintén meg van győződve arról, hogy a mostani kormány külpolitikája téves: egyetértek Önnek, nem volna helyes, ha továbbra is a kormány tagja maradna. Mielőtt lemondását öfélése, a király elé terjesztem, köszönetet akarok mondani Önnek azért a munkáért, amelyet fontos állásában teljesített. Meg vagyok győződve arról, hogy az állampolitika körül ellentétek nem okozhatnak szakadást személyes viszonylatunkban.“

Duff Cooper az alsóház hétfői ülésén közli lemondásának okait.

TOVÁBB TART A CSEH-SZLOVÁKIAI MAGYARSÁG ÜLDÖZÉSE

Balassagyarmat, október 1. A csehszlovákiai magyarság üldözése tovább tart. Egy garázda, nagyobb-

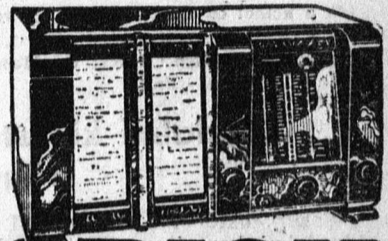
Mindég az élen

volt, most is vezet

az alanti rádiók bemutatásában
Soltész Kálvin-ter 2.

Ezek teszik

nagyértékűvé a 88-as Orion rádiót: TAL 5-ös óriás erősítéssel, nagy dinamikus hangszóró, Hangkorrekciós felépítés, negatív visszacsatolás, „varázsszem” az állomás beállításához.

ORION
világrádiók

MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐNÉL KAPHATÓ

Bemutatja:

Földes Sándor

Püspöki-palota

részt kommunistákból álló csoport fosztogat. Az Ipolyon túl lévő tótgyarmati szőlőkben több magyar gazda pincéjét feltörték és magukkal vitték a bort, a gazdasági eszközöket s terményeket.

A cseh csendőrség tetlenül tűri a garázdálkodást

s a falvakban a kommunisták és magyarelleneseik a korcsmokban biztatják a lakosságot, hogy népszavazás esetén a csehek mellett szavazzanak. Ennek fejében adócsökkentést, hivatali állást s nagy adókedvezményeket helyeznek kilátásba.

Seifhennersdorf, október 1. A város polgármesteri hivatalának jelentése szerint szeptember 30-án, este 8 óra felé a cseh katonaság a lakosság előzetes figyelmeztetése nélkül a Lausur folyócska három

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA, VASÁRNAP: d. u. 3, 5, 7, 9 órakor

HÉTFŐN: d. u. 5, 7, 9 órakor

a vidám MAGYAR filmatrakciónk:

PÉNTEK RÉZI

TURAY IDA címszereplésével.

PARAMOUNT VILÁGHÍRADÓ!

AZ A POLLOBAN

Ma, vasárnap
délután 3, 5, 7, 9 órakor
UTOLJÁRA

A néma vár

ANNABELLA
nagyhatású filmdrámája.
Gazdag kísérő és Híradó!

Hofherr-Schranz-Clayton-Shutleworth Magyar Gépgyári Művek Rt

vezérképviselője és főraktára:

Debrecenben Ráhmer Sándornál, Deák Ferenc-u. 11. Telefon: 29-62.

HSCS nyersolajtraktoraink, „Zenit” egyetemes daráló és őrlőgépeink, tükörcormányú acélekétkék, „Gazda—Drell” vetőgépeink világhíresek! Olcsó ár! Kedvező fizetési feltételek!

hídját Grund, Georghenthal községben a levegőbe röptette. A két híd a Prága—Rumburg-i vonalon fekszik. A közeli házakat a szörnyű

robbanások teljesen tönkretették. Több szudétanémet megsebesült. Valamennyi magasfeszültségű áram- és telefonvezeték elpusztult.

Lobogódiszben az ujjongó Varsó

Varsó, október 1. A lapok kiadásában jelentették, hogy Prága elfogadta a lengyel jegyzéket. A közönség percek alatt szétragadta és szinte az újságírók kezéből tépte ki a lapokat.

Varsó házal pillanatok alatt lobogódiszt öltöttek és az utcák visszhangzanak az Olsa-vidék felszabadítását ünneplő közönség örömműljongásától. A Pilsudszky-térrel a Belvedere-kastély elé vonultak s ott hódoltak Pilsudszky marsal emlékének. Utána Rydz Smigly tábornok lakása elé vonult a tömeg s ünnepelte a tábornokot. Ezután a tüntetők a német és olasz követség elé vonultak s percekig éltették Hitler és Mussolinét.

A vidéki városokban is hasonló tüntetések voltak. Különösen nagy volt a tüntetés Teschenben. Az itt összevont lengyel csapatok parancsnokánál délután 4 órakor egy eseb tábornok jelent meg, hogy a területátadás részleteit megbeszélje.

Teschen, október 1. Tescheni Szilézia lakossága leirhatatlan örömmel s lelkesedéssel fogadta a hírt, hogy Prága magáévá tette a lengyel ultimátumot. Ezzel szemben

a csehek körében fejvesztett rémület tapasztalható. A cseh hatóságok és tisztviselők az ország belseje felé igyekeznek. A cseh katonaság és csendőrség ugyancsak megindult, hogy elhagyja Szilézia területét.

Birodalmi kincstári jegyeket bocsát ki Németország

Berlin, október 1. Német TI: A birodalmi kormány vállalt feladatának további végrehajtása céljából kibocsátja másfélmilliárd birodalmi márka értékben 4.5%-os kisorsolható birodalmi kincstári jegyeket 1938. évi 3. sorozatát. A kincstárje-

gyek névértékét 1933 október 1-é és 1938 között sorsolás alapján fizetik vissza. Az új kibocsátás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, máris 55 millió márka értékű kincstárjegyet vettek át.

Páris két pártra szakadt

Páris, október 1. MTI: Mialatt a szemhatár tisztulóban van, belpolitikai téren a vihar előjelei mutatkoznak s a légkör villamossággal teljes. A béke és háború kérdése körül az ország két táborra szakadt és a Moszkva szolgálatában álló háborús uszítók s a megfontolt elemek

békefrontja között az ellentét igen kiélezedett. Flandin békeplakátjainak Páris falairól való hivatalos eltávolítása és a plakát szövegét közlő jobboldali lapok elközzése a végsőkig felkorbácsolta a párt-szenvedélyeket.

Cáfolják Benes lemondását

Prága, október 1. Cseh illetékes körökben a leghatározottabban megáfolják azokat a híreszteléseket, amelyek szerint Benes köztársasági elnök a lemondás gondolatával foglalkozik.

Belgrád, október 1. A Politika prágai levelezőjének értesülése szerint Prágában kormányátalakítást terveznek oly módon, hogy koncentrációs kormányt alakítsanak.

London, október 1. A Reuter-iroda értesülése szerint cáfolják Benes elnök lemondásáról szóló híreket, de nagy vál-

tozás várható a közeljövőben az elnök környezetében.

Nagy befolyást gyakorolt lord Runcimann az a javaslata, nem szabad túrni, hogy a csehszlovákiai pártok és személyek, akik az ország szomszédai iránti ellenséges politikát tudatosan előmozdították, folytathassák ezt az agitációt.

és szükség esetén törvényes eszközökkel kell üzemeltetni végtelmen. Prágában kétségkívül sok személyiség és politikai párt így gondolkozik.

Lövészárkokat ásnak a csehek Tiszaújlaknál

Mátészalka, október 1. A csehek a határmentén ismét élénk tevékenységet fejtenek ki. Tiszaújlaknál lövészárkokat készítenek. Az utakon gerendákból torlaszokat ké-

szítenek, a hidakat aláaknázták. A cseh kommunisták a menekültekre hajtóvadászatot rendeznek. Badalonál a kommunisták gépfegyvereket helyeztek állásokba.

A lakosság lelkesen fogadja a német csapatokat

Berlin, október 1. A véderőparancsnokság közli: Leeb lovag, vezéreredes szakaszai a mai napon céljukat a Moldva völgyében Friedbergtól Tafelbergig elérték. A Berlinben összeült nemzetközi bizottság a megszállást úgy szabályozta, hogy a német és csehszlovák csapatok között mindig mintegy 2 km-es széles sáv maradjon. Így a német csapatok bevonulása

minden zavaró esemény nélkül történt meg.

A csapatoktól érkező jelentések mind kiemelik, hogy a lakosság lelkesen fogadta a német hadsereget.

Berlin, október 1. Német TI: A hadsereg főparancsnoksága a következőket közli:

Az I. jelölt terület megszállásával megbízott német csapatok szombaton dél-

után a megállapított terv szerint meg szállták ezt a vidéket. A lakosság ujjongva fogadta a bevonulókat. A német me-

netoszlopok a Moldva felé közelednek, amelyet még a szombati napon el is érnek.

Chamberlaini ünnepi szülő városa

London, október 1. MTI: Chamberlain szülővárosa és választókerülete, Birmingham nagy ünnepélyességgel készül fogadni híres fiát október 11-én, amikor választókerületében beszámolót tart. A világ legkülönbözőbb részeiben készülnek Chamberlain ünnepelésére. A walesi város tanács Chamberlaint díszpolgárává választotta s egyik utcáját Chamberlainról nevezte el.

Stockholmi jelentés szerint javasolni fogják, hogy a Nobel-békedíjat legközelebb Chamberlain kapja. Lisszabonban, mint az egyik lap jelenti, mozgalom indult emlékszóbor felállítására, Lisszabon egyik legszebb nyilvános parkjában: „Chamberlainnak — a hálás anyák”. Batáviában grűjtés indult Chamberlain-alapra.

Róma figyelmezteti Prágát: Ne próbálkozzék halogatással a magyar és lengyel kérdés elintézésénél

Róma, október 1. MTI: A Messaggero szombati számában a következőket írja:

A müncheni értekezlet nemcsak a szudétanémeteket szabadította fel a cseh elnyomás alól, hanem a magyar és lengyel kisebbségekkel is foglalkozott, akik már régóta igazságot kérnek és akik felé elcsúszott a Duce nyújtotta ki felszabadító kezét. Kívánatos, — írja a lap — hogy a prágai kormány a müncheni értekezlet elgondolásait magáévá tegye, szembenézzen a valósággal és ne próbálkozzék

halogatással és eljárásbeli obstrukcióval, ami a nagyhatalmak határozataival szemben úgylis hiábavaló lenne. A négy nagyhatalom most egy célt tűzött ki és egy utat jelölt meg ennek a célnak elérésére. A cél a béke, az út pedig az igazság.

Róma, október 1. Villani Frigyes báró quirináli magyar követ szombaton megbeszélést folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszterrel.

Kibirhatatlan a terror a Csalóközben

Oroszvár, október 1. A csehek Pozsony és Csalóközti hadszíntérré akarják változtatni. A környező hegyek tele vannak a legkülönbözőbb ágyúkkal, légelhárítókkal és géppuskákkal. Magánházakba katonákat helyeztek,

még az 50 éveseket is behívják. Lövészárkokat ásatnak s erődítményeket építtetnek velük. Minden magyar községben a szűrküvet beállítva teljes a sötétség és ekkor hajtják végre a katonai mozdulatokat.

A lakosságot állandóan fenyegetik. Az egyesült magyarpárt vezetőit és alkalmazzottait állandóan üldözik. Napszámos munkára rendelték ki őket, úgy hogy a párt legtöbb vidéki irodáját be kellett zárni. Nagymenyeren 152 negyven éven felüli munkást elszállítottak a Duna—csicsól szakaszra lövészárkok munkára. Sem ők, sem családtagjaik fizetést, vagy segélyt nem kapnak. Apácaszakállas és Ekecs község lakossága esztőlőkön és pntek este nagy tüntetéseket rendezett a jegyzői iroda előtt.

Magyar dalokat s a magyar Himnuszot énekeltek.

A csendőrség a tüntetőkkel szemben passzívan viselkedett. Szilas községben, Bogyán, Alsó- és Felsőgelléren a bevonulók a magyar Himnusz és „Horthy katonája leszek én”, továbbá a „Harmineket néha baka vagyok én” c. dalokat énekeltek. Nemesesócsán a lakosság hangulata különösen elkeseredett, mert 229 negyven éven felüli embert lövészárkok munkára vittek s családtagjaik a legnagyobb nélkülözések között vannak. Alsógellér községben mindössze hat férfi maradt.

A lakosság állatállományát jórészt elhajtották.

A megmaradt sertéseket a lakosok nem adják el, mert megingott a cseh pénz iránti bizalom. Pozsonyban az üzletekből a katonaság minden élelmiszert és

felszerelést elhordott és a holmikért bennel fizetnek.

Pozsonyban már nem lehet kapni sem élelmiszert, sem benzint, sem gyertyát,

villanylámpát, tábori felszerelést és aszüzletek nagyrésze zárva van. A Csalóközben főleg Somorja és Dunaszerdahely között ásnak nagy sietéssel lövészárkokat.

Oroszvár, szeptember 29. Pozsonyifalun szerdán 3 magyar nemzetiségű katonát, akik át akartak szökni Magyarországra, elfogtak és

minden hadbíróági tárgyalás nélkül agyonlőtték őket.

Pozsonyban a társaságokcsik vezetőit és kalauzait, továbbá a villamosvezetőket és kalauzokat katonai szolgálatra hívták be. A behívottak feleségeit kényszerítik helyettük munkára, ezek között számos esetben áldott állapotban lévő asszonyok is vannak. Pozsonyban minden este rakersöttség uralkodik. Aki lámpát gyújt, hadbíróság elé állítják.

KISZABADULTAK A SZUDÉTANÉMET POLITIKAI FOGLYOK

Prága, október 1. Az itteni rendőrségi fogházból szombaton szabadonbocsátották a németbirodalmi foglyokat s az elszervezett bántalmazásokról tegnap a prágai fogházban a német követség 3 tagja jelenlétében hivatalos jegyzőkönyveket vettek fel. A prágai rendőrfőnök megígérte, hogy a vétkes tisztviselőket megbüntetik. A külügyminisztérium megígérte a német követiségnek, hogy az ország többi részében is haladéktalanul szabadon engedik a német birodalmi foglyokat.

Ha egy új márkás rádiót vásárol
A régiért nagy árat fizet

Püspöki palota

Földes Sándor

Kiűritették a csehek Égert és Francesbadot

Eger, október 1. Szombatra virradó éjjel a csehek kiűritették Égert és környékét. A katonasággal, csendőrséggel és védőrséggel együtt vonult vissza Csehországba a „vörös védőség” is. A szudétánémet párt kerületi vezetősége még az éjjel átvette a rendfenntartó szolgálatot, amelyet főleg frontarcosok látnak el. Ugyancsak kiűritették a csehek

éjjeltájban Francesbadot is.

Francesbadnál azonban nem lehetett érintkezésbe lépni, mert a csehek elfűrészték a távíróoszlopokat és ezzel elvágták a várost a külvilágtól. A csehek még péntek este gépfegyverrel lőttek rá azokra a szudétánémetekre, akik Éger városát megközelítették. Ilyen lövöldözés során egy szudétánémetet agyonlőttek.

Hivatalos jelentés a lengyel javaslatok elfogadásáról

Prága, október 1. Havas: A következő hivatalos közleményt adták ki délután félnyolckor:

A köztársaság kormánya ma délelőtt a hradszinban Benes elnöklétével összeült. Az államtanács ezen az ülésén gondos vizsgálat alá vette a lengyel kormány szeptember 30-i jegyzékét, amely

ultimátumot tartalmaz Teschen környék egy részének átengedésére.

E követelés tüzetes megvitatása után figyelembevéve a nemzetközi helyzet nehézségeit, és a müncheni határozatból folyó körülmények kényszerére alatt a kormány nem tehetett mást, minthogy elhatározta a lengyel javaslatok elfogadását.

A kormány ezt a kínos határozatot a politikai pártok felelős személyiségeivel teljes egyetértésben hozta. A kormány annak tudatában döntött így, hogy más elhatározása újabb kínos bonyodalmakat idézett volna elő.

ZENESZÓVAL A HATÁRON ÁT

Kuswarda, október 1. Az egykori német-osztrák-csehszlovák ha-

tár szögletétől északra szombaton Klein-Philipsreuth mellett szintén bevonultak a német csapatok. A csapatok gyalogság, utászok és a légihaderő motorizált egységeiből állanak.

Délután 4 órakor zeneszóval lépték át a régi birodalom határát.

A virágokkal és virágfüzerekkel díszített s fellobogózott községekben a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a bevonuló német csapatokat.

Mindegyik darabon rajta a szabott ár
Ezért oly népszerű a

Meteor csillár

Egyedárusítás

Piac-u. 9.

Október hetedikén nyit a színház

Horváth Árpád színiigazgató az új évről

Néhány nap múlva megkezdődik Debrecenben az új színházi évad. A Csokonai-színház falai között már javában folynak a tatarozási és előkészítő munkálatok. Horváth Árpád színiigazgató, aki az idén elsőrendű társulatot szervezett, már megérkezett Debrecenbe és megkezdte az előkészületeket, hogy a színház október 7-én megnyithassa kapuit. A múlt nap felkerestük Horváth Árpádot, aki a következő nyilatkozatot adta a Debreczeni Ujság—Hajdúföld munkatársának:

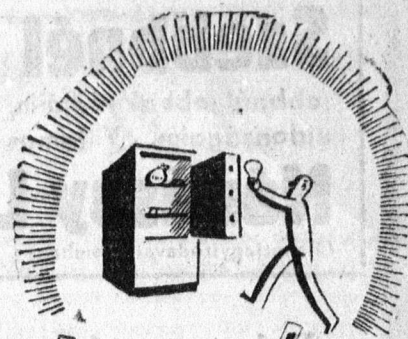
— Sajnos, a háborús hírek kellette félelem miatt kénytelen voltam pesterzsébeti vendégháziakat a tervezettnél hamarabb befejezni.

Természetesen ez nem járt minden megrázkódtatás nélkül. Mikor Debrecenbe érkeztem, akkor értesültem, hogy a kollégiumi jubileumi ünnepségek is elmaradnak. Sajnos, a színházi idényt nem tudom október 7-e előtt megkezdeni. Az idei szezon nehéz körülmények között kell megkezdennem, mert tavaly a közönségnek a színházról való érthetetlen visszahúzódnását kellett tapasztalnom. Be kell vallanom, ha az idén is ilyen fájó visszavonulás, nemtörődömsége fog uralkodni a debreceni színházlátogató közönség körében, a színház esetleg nem bírja majd teljesíteni kulturális kötelességét.

— De úgy érzem, mégsem kell ilyen pesszimista reményekkel elindulnom az új évadban. Debrecen és Hajdú vármegye közönségének fokozottabb támogatására számítok, már csak azért is, mert az idén egy igen kedvezményes bérletrendszerrel létesítettem. Örömmel kell megállapítanom, hogy széleskörű társadalmi akció indul a színház felkarolása érdekében és ennek az akciónak az élén Debrecen legelőkelőbb társadalmának tagjai állanak. Ettől az akciótól remélem egy új, lelkes színházi közönség nevelését.

— Nagy ambícióval dolgoztam ki harmadik évünk programját. Nagyarányú klasszikus operettciklust tervezek, melyben nemcsak a félműlt, hanem a régi, igazi értékek is szerepelni fognak. Kiegészítettem és megerősítettem operettársulatomat is. Szeretném megszólaltatni a világirodalom néhány remekét, mint a Sasiókot, Csehovot és a Pesten olyan óriási sikert aratott Orvos dilemmáját. Kellő érdeklődés esetén színrehozom Shakespearét és Göthét is egy-egy remekművükkel. Elkéserít azonban az a tudat, hogy tavaly Ibsen Vadkacsáját és a Lear királyt 77, illetve 53 néző előtt kellett játszanom. A budapesti színpadi termékek közül úgy, mint a nautban is, csak az igazi remekműveket hozzuk színpadra. Ösbemutatónk is kevesebb lesz az idén. Műsorpolitikámban hű maradok a debreceni évszázados színházi kultúra hagyományaihoz. Remélem, hogy a debreceni közönség megérti törekvésemet és nagyobb szeretettel, érdeklődéssel mutat az idén a színház iránt.

Eddig szól Horváth Árpád nyilatkozata, de nekünk még van néhány szó hozzáfűznie. A városok kultúrnyílvánját többek között abból szokták megállapítani, hogy mennyit költenek az emberek színházra. Debrecen nagyon hátul áll ebben a statisztikában, pedig nem tartozik a kulturálatlan városok közé. Szent kötelessége mindenkinek a színház támogatása, mert ezzel

ÉRTÉK

az elhasznált lámpa is.

HA

TUNGSRAM KRYPTON

KÜLÖNLEGES NEMESGÁZ VAN BENNE. EZÉRT AZ ELHASZNÁLT GOMBAALAKU KRYPTON LÁMPÁT NEMESGÁZTARTALOM ÉRTÉKÉBEN

Kereskedője
visszavásárolja

nemcsak saját nemes szórakozását szerzi meg, hanem egy magasabb magyar színházkultúra kifejlődésén dolgozik. És egy olyan társulat, mint a Horváth Árpádé, mely az elmúlt két év alatt mindig fővárosi, nívójú előadásokat produkált kitűnő erővel és az idén még nagyobb szabású tervvel indul neki az új évadnak, érdemes támogatni.

Anglia átenged egy-két afrikai gyarmatot

Páris, október 1. A Newyork Herald londoni értesülése szerint Chamberlain miniszterelnök a pénteken létrejött angol-német megegyezés alapján új értekezlet összehívását készíti elő, amely nemsokára össze fog ülni és amelynek során Anglia igyekezik fog egy-két afrikai gyarmat átengedésével kielégíteni Németország gyarmati követelését. Anglia állítólag fel fogja kérni Franciaországot, hogy kövesse Anglia példáját és az összebékülés érdekében hasonló áldozatot hozzon.

A Matin angol politikai körökből úgy értesül, hogy Chamberlain nem szándékosz phenni habérjain, hanem a légi fegyverkezések korlátozásáról szóló egyezmény megalapozásán fáradozik. Ezt az egyezményt később a fegyverkezések általános csökkentéséről szóló megegyezés követhetné. Szó van továbbá nemzetközi gazdasági értekezlet összehívásáról. véget.

Ismeretes dolog, hogy az Egyesült Államok élénken óhajtják ilyen értekezlet összehívását.

IROGEP-kellékek

HURAY,

1 PARKAMARA.

TELEFON: 17-93.

MINISZTERTANÁCS
BUDAPESTEN

Budapest, október 1. MTI: A kormány tagjai szombat délelőtt fél-tizenkettőkor Imrédy miniszterelnök elnöklétével minisztertanácsot tartottak. A miniszterelnök tájékoztatta a kormányt a müncheni négyhatalmi egyezmény következtében beállott politikai helyzetről, majd a folyó ügyek letárgyalása után a tanácskozás félháromkor ért

Szebbnél szebbek,

jobb nál jobbak rádióim, csillárjaim, gramafon és lemez újdonságaim. Villamos cikkek, szerelések, javítások.

Nánássy Lajos Piac-utca 85.

(Menetjegyirodával szemben)

(Menetjegyirodával szemben)

Debrecen idegenforgalmi propagandája a szállodások nemzetközi mozgalmában

Debrecen város egyre fejlődő idegenforgalmának propagandája mind erőteljesebbé válik. A város illetékes hatóságai éppen úgy, mint az idegenforgalmi hivatal, minden eszközt megragad, hogy a város látogatottságát növelje s az idegeneket Debrecenbe s a Hortobágyra csábítsa. Ebben a nagyarányú munkában most váratlan segítséget nyertek az idegenforgalom propagálói, amikor a közelmúltban lezajlott magyar szállodások jogszámvál tanulmányútján is felhasználva az alkalmat, Debrecennek hatalmas propagandát fejtettek ki.

A magyar szállodások Belgrádban tartózkodásuk alkalmával a tiszteltükre rendezett ünnepi banketten több felszólalásban is szolgálták a magyar idegenforgalom célját. Vitéz Fejér István, az Arany Bika agilis igazgatója is felszólalt s a magyar vidéki városok szállodásainak nevében szólva, felhívta a figyelmet Debrecenre és a Hortobágyra. Ezt a felszólalást szövege is tette a tanulmányútról szóló beszámolójában a szállodások

hatalmas lapja, a Revue Internationale „Hotel“. Vitéz Fejér István mint a szállodások nemzetközi életében is aktív szerepet játszó egyéniség — most választották meg a magyar szállodáigazgatók körének elnöki tanácsába — külföldi kapcsolataival révén nagy propagandát fejt ki Debrecen érdekében. A szállodások nemzetközi szövetsége ebben az esztendőben egy nagy földközti tengeri út keretében tartja meg szokásos tanácskozásait. Ennek a nagy megmozdulásnak résztvevője lesz Debrecenből vitéz Fejér István, aki ugyancsak ezt az alkalmat is felhasználja, hogy a debreceni idegenforgalom szolgálatára lehessen. Az olasz és sicíliai városokban, északafrikai partokon mindenütt elsősorban Debrecen idegenforgalmának érdekelt igyekszik majd szem előtt tartani és természetesen a körülmények által nyújtott lehetőségek ismét hozzájárulnak ahhoz, hogy emelkedjen a külföldiek száma Debrecenben és a Hortobágyon.

A fodrászszakmai iparendedélyek revízióját kívánja

a nemzeti és keresztyén alapon nyugvó fodrász szakosztály

Beszámoltunk arról, hogy Debrecenben megalakult a Tiszántúli első nemzeti és keresztyén alapon nyugvó hivatásszervezetének fodrász szakosztálya. Az alakuló ülésen Argyelán, a szakosztály egyhangúlag megválasztott elnöke kártársaihoz a munkavállalók legégetőbb problémáinak sürgős megoldása érdekében a következő, nagy tetszéssel fogadott beszédet mondotta:

— Mélyen tisztelt Kártársaim! A debreceni fodrászszakosztály már két évvel ezelőtt látta, hogy a szakmunkában dúló tisztességtelen árrömlés nagy mértékűt ölt. Ezért az iparügyi miniszter úrhoz fordult, hogy rendelje el a munkavállalók javára a minimális munkabér megállapítását, amely szerződés formájában a debreceni Inarkamáránál meg is kötötték. Ezt a szerződésileg megállapított minimális munkabért a munkaadók elismervény ellenében lennének kötelesek minden heti, vagy havi fizetésnél a munkavállalóknak átadni.

— Hiteles forrásból nyert értesüléseim alapján állítom, hogy a munkaadó urak csak 30 százaléka tett eleget szerződésben vállalt kötelezettségének. Kötelességünk intézkedni, hogy az árrömlőknél dolgozó munkavállalók is megkapják a minimális munkabért. Ezek az árrömlő munkaadók azért nem adnak elismervényt, mert így kézzelfogható bizonyíték alapján az iparhatóság állandóan felelősségre vonhatná őket. Káros tevékenységüket elősegíti a munkavállalók szervezetlensége és a munkanélküliek nagy tömege. Az ilyen szociális érzés nélküli munkaadó csakis

kárára lehet a szakmának, a társadalomnak, sőt az államnak is.

— E visszaélések megszüntetése érdekében javaslom a fodrászmunkások szakosonortjának megszervezését, ennek keretében egy segédközlő álló bizottság kijelölését, amely hivatott lenne az iparhatóságok és a felettes szervek bevonásával a törvényesen megállapított munkabérek betartásának ellenőrzésére. Ezzel kapcsolatban felhívom azon munkavállalókat, akik úgy a múltban, mint a jelenben a megállapított minimális munkabért sem kapták, sem kapják meg, törvényadta joguknál fogva, tegyenek erről jelentést.

— Nagy szükségét látom továbbá szakmánk minőségének emelése érdekében az 1920-tól 1938. évről kiadott összes iparendedélyek felülvizsgálását, hogy a munkaadók a törvényes szabta táponc és segédközlőzettségüknek annak idején eleget tettek-e? Kívánatos, hogy minden munkaadó a mai kor kívánalmának megfelelő magasabb szakképzettséggel rendelkezzen s a hiányos képességgel bíró mesterektől az iparendedély megvonassék.

— Bejelentem tisztelt Kártársaim, hogy fel fogom kérni a debreceni ipari munkavállalók hivatásszervezetének fodrász szakosztályi elnökségét egy igazságosabb minimális munkabér megállapítására irányuló lépések megtévesztésére.

— Végül kérjük a szombat esti hét órai zárást, tekintettel, hogy vasárnap is dolgozunk. A vasárnapi nyitásra vonatkozólag pedig a törvény által szigorúan előírt hét órai nyitás pontos betartását.

Nyerni csak az

osztálysorsjegyen

lehet. Vegyen tehát az október 15-én kezdődő húzásra Ön is sorsjegyet a

BURAI SÁNDOR

m. kir. oszt. sorajáték főelárusítónál Debrecen,

Ferenc József-u. 14. sz.

alatt. Bika szállóval szemben.

Potyautas, aki megfiatalította magát, majd csalt és lopott

Hogyan lett a 24 éves nap számából 16 éves gyerek?

A bűnügyi krónikában szinte példátlanul áll az az eset, amely napok óta foglalkoztatja a debreceni rendőrség bűnügyi osztályát. Néhány hónappal ezelőtt történt, amikor a Debrecen és Hajdúnánás között közlekedő személyvonaton szolgálatot teljesítő kalauz elfogott egy potyautast, akit a legközelebbi állomáson leadott a szolgálatot teljesítő forgalmi tisztnak. A fiatal ember, hogy a büntetéstől szabaduljon, hazugságokhoz folyamodott és elmondta, hogy Nagy Jánosnak hívják, 16 éves és a debreceni menhelyi gondozottja. A MÁV. átírt a debreceni menhelyhez, ahol megállapították, hogy az intézetnek valóban van egy Nagy János nevű és 16 éves gondozottja. A menhely munkakönyvét ki is adta, amelyet ki is adtak a vonaton elfogott fiatalembernek, majd szabadon bocsátották.

Az állítólagos Nagy János ezután a könyv birtokában felutazott Budapestre, ahol azonban nem tudott elhelyezkedni és a bűn útjára vete-medett. Kezdetben csak kisebb lo-

pásokat követett el, amelyből tengette életét, később azonban többrendbeli csaláshoz folyamodott. Már érezte, hogy ég talpa alatt a föld, s ezért írt a debreceni menhelyhez, hogy küldjenek számára pénzt. A menhely igazgatósága ki is utalta a pénzt, amikor a budapesti rendőrség lecsapott a fiatalemberre. Ekkor derült aztán ki, hogy ki volt Nagy János debreceni menhelyi gondozott.

Kihallgatása során ugyanis a rendőrségen több lopás és csalás elkövetését ismerte be, sőt azt is elmondta, hogy őt nem Nagy Jánosnak hívják és nem 16 éves, hanem Szikora Gergely napszámos és 24 éves. Szikora Gergelyt az őt elmondta, hogy a hatóságokat azért vezette félre, mert nem akarta, hogy megbüntessék. Szikora Gergelyt Budapestről Debrecenben szállították és kihallgatása után átkísérik az ügyészség fogházába, ahol lopásért, csalásért, idegen névhasználatáért és korának megfiatalításáért fogják felelőségre vonni.

A harc mai formája

A harc tényezői mindennemű harenál azonosak: akarat, harc-készség, harceszköz és harcképesség.

Az akarat a harc örökértékű tényezője, melyhez mint szoros függvény járul hozzá a harckészség. E két tényező a harc erkölcsi tényezőinek minősíthető. Legelszántabb akarat és legteljesebb harckészség szükségesek!

Régen a kard és lándzsa korában csak a közelharc létezett, a tüzfegyverek korában az ellenség megközelítése is harctevékenységgé változott. A támadó ma már nagy távolságból rászabadítja harci repülőit és tüzéségét az ellenséges támadó vagy védő részre azért, hogy előrejutásának akadályait és veszélyeit a lehető legesekélyebb részre csökkentse.

Amikor a támadó oly közel jutott az ellenséghez, hogy a gyalogság is használni tudja fegyvereit, úgy ezek is működésbe lépnek. Lefogják az ellenség tüzfegyvereit tüzükkel, hogy a saját előnvomuló lököerőt további előretörésében támogassák.

A harc eme fázisa már szélességben és mélységben szétszórt kis csoportok, sőt egyes emberek szökellésszerű előrenyomulását jelenti. Míddőn a tűz és mozgás megszervezett összhangja folytán a lököerő egész közel jutott az ellenséghez, kezdődik a roham, amely megint csak a közelharc!

Ilyenkor az előrevont harckocsik előretörnek és nyomukban rohamo-

zik a gyalogság. Ha az ellenség visszavonul, kezdődik az üldözés, melyet a harci repülőök rácsapásai, harckocsik és rendelkezésre álló gyors csapatok előretörése tüzéség és gyalogság tüzfegyvereinek tüze vezetnek be és a támadó gyalogság tartalékaiból (lovasságból), alakított üldözőcsoportok előretörése követ.

A korszerű védelemben a védő mélységbe és szélességbe tagozott tüzgépeit műszakilag megerősített, földbebújtatott drótkarna- és gázakadályokkal övezett védőállásokban úgy helyezi el, hogy a támadó minél nagyobb távolságról tűz alá vehesse és a védőállás megközelítését lehetetlenné tegye.

A korszerű tüzgépek nagy elhárítóképesége a védő számára lehetővé teszi, hogy aránylag kevés erővel többszörös ellenséges túlerőt is hűzamosabb ideig feltartóztathasson, különösen, ha állásait műszakilag alaposan megerősítette. A mai komplikált tüzeszközök kezelése a harcképességet annyiban változtatta meg, hogy az egyszerű harcostól is több testi ügyességet, kitartást, magasabb szellemi képességet és legfőképpen edzett idegeket kíván!

A harc formája megváltozott, de a harc lényege nem! Ez nemcsak a harc erkölcsi tényezőire vonatkozik, de a harc döntő fázisaira is! Korszerű hadsereg nem nélkülözheti a korszerű harceszközöket, de legkevésbé az őskori harci erényekben gazdag, ember-ember elleni közelharcot sem!

TÁVIRATOK

KESŐBBRE MARAD A GÖMBÖS GYULA TÁRSASÁG SERLEGAVATÓ VACSORÁJA

Budapest, október 1. MOT: A Gömbös Gyula Társaság elnöksége közli, hogy az október 6-ra kitűzött Gömbös Gyula serlegavató emlékvacsora elmarad, illetőleg későbbi napon fogják megtartani. A Gömbös Gyula Társaság azonban délelőtt háromnegyed 12 órakor a halott vezér Ke-repesi-úti temetőben lévő sírjához vonul és ott Sztranyavszky Sándor miniszter beszéd kíséretében megkoszorúzza a sírt.

TÁNCZOS GÁBOR ELÜTAZOTT GENFBŐL

Genf, október 1. MTI: Tánczos Gábor ny. lovassági tábornok, magyar fődelegátus elhagyta Genfét.

A NEMET ÖKÖLVIVŐK LEGYŐZTEK A MAGYAROKAT

Budapest, október 1. A nyolcadik Németország—Magyarország ökölvívőmérkőzés szombat este folyt le a városligeti cirkuszban. Az alsó négy súlycsoport küzdelmében a magyar versenyzők nem várt nagyszerű eredményt értek el. 6:2 arányban győzött a magyar csapat. Az alsó három súlycsoportban a magyar fiúk győztek és csak a negyedik súlycsoportnál sikerült a német győzelem. Szünet után a felső súlycsoportban mind a négy mérkőzést német ökölvívők nyerték. Végeredményben Németország 10:6 arányban győzött.

Külföldi tanulmányútról visszatérve, kezeléseket **ujból megkezdtem Gyarmathyné** kozmetikus, Battyhányi-utca 15. szám

ŐSZI CIKKEINKET

bámulatos olcsón hozzuk forgalomba.

<p>Szövetek</p> <p>Divatszövet angórszerű kivitelben szép színekben 1'65 1'48</p> <p>Ruhaszövet sima és divat csikos vagy skót kockás 1'98 1'58</p> <p>Gyapjuszövet újdonságok legújabb divat színekben 3'20 2'90 2'40</p> <p>Gyapju georgette divatcsikos vagy sima szövésű 4'90 4'20 3'90</p> <p>Kabátszövet 140 cm. széles divat melé vagy diagonál csikos 7'50 6'90 5'50</p> <p>Köpeny kelme divat színekben és szövésű olcsó árban 10'50 8'80 7'80</p>	<p>Női fehérnemű</p> <p>Svájci nadrág patent kötést pastell színekben 1'45 0'98</p> <p>Svájci ing-nadrág kockás szövésű szép színekben 2'50 1'98</p> <p>Matt nadrág sármóz műselyem fonalból 1'65 0'98</p> <p>Matt kombiné himzett vagy sima elejellel 2'75 1'90</p> <p>Gyermeknadrág bolyhos 2-0-ás 1'35 0'90</p> <p>Gyermek kombiné svájci pastell színekben 2-0-ás 2'10 1'25</p>	<p>Férfi fehérnemű</p> <p>Divat ing színtartó puplinettből 2 gal-ler vagy sport fazon 4'20 3'60</p> <p>Puplin sporting garantált színtartó divat mintákban 5'80 4'80</p> <p>Fehér ing selymfényű puplinettből 6'80, elejellel 4'80 3'60</p> <p>Divat puplin ing selymfényű, kemény vagy puha gallérral 6'50 5'50</p> <p>Hosszu alsónadrág prima raye köpferből 3'20 2'80</p> <p>Flanell alsónadrág jó minőségű hosszú 2'60 rövid 1'80</p>
<p>Mosóárak</p> <p>Pijama flanel sima színekben vagy divat csikos 1'20 0'98 0'78</p> <p>Fehérnemű flanel kord szövésű vagy millőrr mintás 1'38 0'98</p> <p>Ruhaflanel bársonyos minőség új divat mintákban 1'45 1'35 1'28</p> <p>Matlasse újdonság cloque vagy sima szövésű, ponygolára 2'88 1'48</p> <p>Intézeti barchet előírásos csikkal, garantált színtartó 1'80 1'40</p> <p>Düftin bársony Goldberger gyártmány, új mintákban 2'40 1'98</p>	<p>Harisnyák</p> <p>Bordás harisnya prima minőség minden színben 0'98 0'78</p> <p>Bélelt harisnya műselyem felsővel divat színekben 2'20 1'98</p> <p>Selyem harisnya finom szálú műselyem fonalból 1'78 1'48</p> <p>Hajszálvékony harisnya a legdivatosabb színekben 2'20 1'95</p> <p>Flór harisnya erős szálú, divat színekben 1'38 0'98</p> <p>Bőrkesztyű prima jó minőség fekete, s. kék barna színekben 3'90 2'95</p>	<p>Kötöttáru</p> <p>Kötött blous divat fazonokban és színekben tiszta gyapju 7'80, makkó fonalból 3'30</p> <p>Női sweater kabát fazon, divat színekben, jó minőség 8'50 5'95 5'00</p> <p>Férfi pullover zippzárral vagy anélkül 8'80 4'40 3'95</p> <p>Leányka kabát végig gombos, divat színekben 1-es 3'90 2'40</p> <p>Fiu sweater zippzárral, gallérral prima minőség 1-es 2'90 2'50</p> <p>Mackó öltöny Mikulás vagy Pajtás márkával 6-8-as mindenképpen színekben 4'25 3'60</p>
<p>Női és férfi esernyők divat fogóval 4'80 4'20 3'90 3'60</p>		<p>Csillag Testvérek Piac és Simonffy u. sarok.</p>

Hétfőn délelőtt nyolc órakor iktatják be dr. Révész Imre püspököt a Nagytemplomban

A felszentelő beszédet Porzolt István esperes mondja -- Az egyházkerület közgyűlésén Vay László báró államtitkár, főgondnok üdvözlí az új püspököt

Hétfőn délelőtt 8 órai kezdettel iktatják be dr. Révész Imre püspököt a tiszántúli református egyházkerület püspöki tisztségébe. A beiktatási ünnepély sorrendje a következő:

A 68. dicséret 1. versét fennállva a 2. és 3. versét ülve éneklí a gyülekezet. Harsányi Pál hivatali korra legidősebb esperes bibliát olvas és imádkozik. Báró Vay László főgondnok a közgyűlést megnyitja. A távolmaradottak és a megjelent közgyűlési tagok igazolása, a közgyűlés megalakulása. Főméltóságú Kormányzó úr üdvözlése. Az egyházkerületi szavazatbontó-bizottság folyó évi augusztus hó 22-én felvett jegyzőkönyvének bemutatása: a püspökválasztás megerősítése. A megválasztott és a választásban megerősített Püspököt a közgyűlésre küldöttség hívja meg. A Főgondnok a közgyűlést újból megnyitja és a gyűlésen megjelent Püspököt üdvözlí, megkérdeve, hogy az egyházkerület püspöki állását kész-e elfogadni és a hivatali esküt letenni. A Püspök nyilatkozik. Porzolt István esperes az úrasztalánál fohászt és felszentelési beszédet mond. Dr. Révész Imre püspök le-

teszi az esküt Uray Sándor egyházkerületi főjegyző előolvasása után. Az eskületele után a Püspök térdre borul s az esperesek kezüket fejére vetik és egy-egy bibliai igével megáldják. Dr. Révész Imre püspök a szószékről ígét hirdet, imádkozik, adakozásra felhívja és megáldja a gyülekezetet. — A CXXXIV. zsoltár 1—3. verseit ülve éneklí a gyülekezet.

Templomi rend. Közöljük, hogy a bejelentett küldöttségek részére a rendezőség megfelelő számú helyet tartott fent s a bejelentett küldöttségek tagjai részére jegyeket küldött szét. A fenttartott helyek csak ezeknek a jegyeknek felmutatásával foglalhatók el. Az útbaigazítást a debreceni református gimnázium „Erő” cserkészcsapatának tagjai látják el. Az első székek előtti padok a palástos lelkeseknek vannak fenntartva. Presbíterek a keleti hajó Piac-utca felőli oldalán levő padsorokban az egyházkerületi közgyűlési tagok után foglalnak helyet.

A közönség részére szabadonbavattak a következő padsorok: **Férfiak részére:** A keleti hajó Kollegium felőli padsorai a 13-ik padtól végig, továbbá a hátsó és fal-

melletti padsorok egészen. **Nők részére:** A déli hajó mind-

Szombaton délután hatóságai közegek jelenlétében lejátszották a Nap-utcai halálos drámát

Megrázó jelenetek a helyszíni szemlén

A Nap-utcai kettős halálos szerencsétlenséggel kapcsolatban szombaton délután tartották meg a helyszíni szemlét. Egymásután érkeztek meg a Nap-utca 6. számú ház elő dr. Unger József helyettes vizsgálóbíró, dr. Lisska Károly kir. ügyész, dr. vitéz Makády Béla törvényszéki jegyző, Des Combes Henrik törvényszéki szakértő, Miltényi Dezső és Szűcs Jenő detektívek, a HEV részéről Horváth Ferenc főfelügyelő és Cséke Zoltán tisztviselő. A Nap-utca páratlan oldalán igen sokan gyűltek össze az érdeklődők, akik között ott volt Szathmáry Mar-

két oldali padsorai a 6-ik padtól végig, továbbá a hátsó és falmelletti padsorok egészen. A nyugati hajó mindkétoldali padsorai 7-ik padortól végig, továbbá a hátsó és falmelletti padsorok egészen. A karzatok teljesen szabadok.

A beiktatás után a közgyűlés az egyházkerület aktuális ügyeit tárgyalja le. Többek között a püspökválasztás folytán megürült egyházkerületi levéltárnoki állás betöltését, az egyházkerületi tanács megválasztását és egyéb ügyeket. A Péterfia-utca egyházzsoltár dr. Révész Imre püspököt, mint lelkipástorát október 16-án köszönti meleg családi keretek között.

git bejárónő, az elhunyt Szathmáry Zsiga 10 éves gyermek édesanyja, de ott volt Oláh Istvánné is, akinek Imre nevű kislia szintén életét vesztette a szerencsétlenséggel kapcsolatban. Oláh István kertész a Kishegyesi-út 38. szám alatt lakik. A borzalmas szerencsétlenségről csak szombaton délelőtt szerzett tudomást és csak akkor tudta meg, hogy az ő fia is meghalt. A szerencsétlen ember, amikor megtudta, hogy szeretett kislíával mi történt, felsóhajtott:

— A Jóisten adta és el is vette, ebbe bele kell nyugodni.

Őszi és téli angol és belföldi gyapjúszövet különlegességek nagy választékban

FELDMEIM IMRE „Posztóház”
Svetits palota.

Pontosan 4 óra volt, amikor a halálsvégű szerencsétlenség rekonstruálásához hozzákezdtek. A Nap-utca 6. számú ház hátsó udvarán a négykerekű kis kocsi felrakták a hat szalmazsákot s utána Jóvér Géza és Rácz Lajos megfogta a rúdat. Kis István és Bézi János hátulról állottak. Az egyik gyermek megmutatta a szakértőknek, hogy Szathmáry Zsiga és Oláh Imre hol állott. A szakértők jelére a hátsó udvarról megindultak az utca felé igen erősen lejtős aszfaltozott úton s bár a gyermekek igyekeztek a kocsit vizszoztartani, mégis alig tudták a kapuban megállni, amikor erre a szakértők kiadták a parancsot. Bézi János a kapuban elmondta, hogy Szathmáry Zsiga és Oláh Imre a kocsit végén tőle balkéz felől állottak, fejüket neki feszítették a szalmazsáknak s így nem látták, hogy a mozdony közeledik. A történetet a gyermekek tegnapi vallomáshoz hasonlóan adták elő.

Ezután került sor a mozdony fékpróbájára. Bőr István mozdonyvezető, Szabó László fűtő, Janik János kocsimester és Papp Sándor kocsirendező ugyanúgy helyezkedtek el, mint amikor a szerencsétlenség megtörtént. A mozdonyra felszállott Des Combes Henrik törvénytörési szakértő is és hátra tolattak egészen az Attila-térig. In-

nen indultak meg azzal a sebességgel, amellyel a szerencsétlenség pillanatában is mozgott a mozdony. Ott, ahol a gyermekeket észrevették csengettek, majd harsányan kiáltottak, a fűtő erősen fékezett és a mozdony pontosan a Nap-utca 6. sz. ház előtt állott meg. Tehát a fékpróba nem sikerült. Utána ismét visszatoltatták és megisméltették a jelenetet. Ez a próba teljesen tiszta képet nyújtott a gázolásról, mert a mozdony ugyanott állott meg, ahol a szerencsétlenség után. A homokkal letakart vérfoltok a mozdony után voltak, azt jelezve, hogy Szathmáry Zsigmond holttestét ott találták meg.

Dr. Unger József helyettes vizsgálóbíró kérdést intézett a napközi otthon két felügyelőjéhez, hogy miért nem néztek ki az utcára, hogy nem-e jön villamos. Az egyik felügyelő a kérdésre kijelentette, hogy ő figyelmeztette a gyermekeket, hogy vigyázzanak, mert villamos is jöhet, de a gyermekek hancurozva megragadták a kocsit és vad iramban futottak ki az utcára. A másik felügyelő pedig a kaput tartotta, hogy be ne csapódjon. A hatósági közegek még csak ezután fogják megállapítani, hogy a két gyermek halálát szerencsétlenségéért terhel-e valakit felelősség, vagy sem.

Gdynia a legfiatalabb világkikötő

Lengyelország kapuja a nagyvilágba

(A Debreczeni Ujság-Hajdúföld fűdősítójától.)

Aki csak úgy, minden előzetes tájékozódás nélkül szánja rá magát arra, hogy Gdyniába ellátogasson, mondjuk, mert térképen látta, hogy itt is emberek laknak, annak alapos meglepetésben lesz része, ha csakugyan el is jut ide. A dolog már akkor gyanússá lesz előtte, amikor a lengyel korridorhoz közeledik, mert egyre többet hallja emlegetni Gdyniát és ha megmondja, hogy odafelé tart, irigylet középpontjává válik társaságának.

Hallja, hogy Gdynia Lengyelország kincseshadaja. Rotterdam, Hamburg és Antwerpen után a vezető európai kikötők között a negyedik helyen áll. Hallja és nem érti, hogy miért nem tud erről semmit, holott az iskolában többnyire becsületesen tanult, a földrajz meg talán éppen a legkedvesebb tantárgya volt. Sürrin pislog, mélyen hallgat és kicsit szégyenli magát.

Pedig semmi oka sincsen rá, mert tizennégy évvel ezelőtt, amikor utoljára földrajzot tanult, Gdynia pár ezer lakosú halászfalu volt csupán, ahol szőfukar kasub halászok merítették magukköztől a hálójukat a tengébe, egyformán, jelentéktelenül, eldugottan.

Mig most? Amint a gyorsvonat Danzig felől befut a modern gdyniai pályaudvarra, elég egy pillantást vetni a városra s már is látszik, hogy itt nem mindennapi dolog megy végbe: A mindössze százharminchégy kilométer hosszú Keleti tengeri lengyel partvidéken sok kisebb-nagyobb fürdőhely, halászfalu és régi városka van, de ezek közül messze kiemelkedik Gdynia, Lengyelország kapuja a nagyvilág felé.

Nyaranta ezrek és ezrek jönnek el, hogy a Keleti tenger partján felfrissüljenek, a tenger nem túlmély itt és a nyár kiegyensúlyozottan szép. De Lengyelország számára a tengerpart nem csak ezt a nyaralási lehetőséget jelenti. Gdynia a lengyel munka és lengyel világkereskedelem jelképe. Az egész országból özönlenek ide az emberek, hogy saját szemükkel láthassák a hatalmas és tökéletesen kiépített Keleti tengeri kikötőt.

A város a maga százhuszezer lakosával teljesen a kikötő függvénye.

A világháború után megváltozott politikai erőviszonyokkal egyidejűleg az újjászületett lengyel állam nyugati és keleti határán át irányuló kereskedelem

útjai lezárulnak, míg az ország belső gazdálkodása egyre erősödik, s a felhalmozódott erők a legkönnyebben elérhető utat, a tengeri utat választják önmaguk levezetésére. A forgalom a tenger felé irányul, levezetéséhez megfelelő szervezetre van szükség, fejlődésnek indul tehát a kikötő.

A lengyel külkereskedelmnek 1922-ben 7,3%-a bonyolódott le a tengeri úton, míg például 1935-ben ez a szám 73,4%-ra volt. A forgalom emelkedésének megfelelően épül 1924 óta a kikötő. Bár máris elképzelhető, hogy még ma is mindenfelé a szépítés, tökéletesítés munkája folyik.

A nyílt tenger hullámai és az északi szél hidege ellen a tengerbe hosszú, keskeny ívben benyúló félsziget: H el védi. Külső részén négy, belső részén pedig két hatalmas, kiépített öbölben bonyolódik le az utasok és árusok forgalma. Az öbölok nyugalmát a nyílt tenger felől összesen háromezerkilencszáznegyvennyolc méter hosszú hullámföggő gát biztosítja.

Egy órással körutazás hajón a mólók között legalább ugyanolyan tanulságos, mint amilyen szórakoztató. Mindenfelé emberek és hajók a világ legkülönbözőbb pontjairól, egy nagy kikötő tipikus élete folyik az ember szeme előtt.

Az „utasok mólójá"-nak egyik partján a négyszáz méter hosszú „francia-part"-on zajlik le Gdynia tengerentúli utasforgalma. Itt áll a ragyogóan szép, hatalmas Seebanhof, ellátva minden kényelemmel, amit az utasoknak csak nyújtani lehet. A móló másik hosszanti partja, a „holland-part" az export-import kereskedelm szempontjából igen fontos, mert itt folyik a Lengyelországból igen nagy mennyiségben kivitelre kerülő fa, cukor, gabona, és más termények berakodása és az importált vasérc, foszfátok, kén, gyapot, rizs, gyümölcs kibajózása.

A „szén-móló"-n bonyolódik le a lengyel export-szén forgalma. A „dán-part" és a „svéd-part"-általában az egész hétszáznyolcvan méter hosszú móló hangos a hatalmas elevátorok zajától, melyek egész vasúti teherkocsikat emelnek fel és tartalmukat három perc alatt beleöntik a hajókba. Ilyen emelőszerveket az egész kikötőben több mint nyolcvan működik, óránként összesen hatercezer tonna árú képesek be- vagy kirakni.

Ötven rendszeres forgalmi vonalán, több mint kétszáz kikötővel áll összeköttetésben. Nagyfőntosságú középpontja a balti államokból Magyarország, Cseh-szlovákia, Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Törökország, a közeli és távoli Kelet felé irányuló kereskedelmnek. Itt vonul keresztül az Északamerikai Egyesült Államok és a balti államok áruforgalma is.

Az elmúlt évben a kikötő áruforgalma hétmillió 475 ezer tonna volt. Ez a hatalmas forgalom természetesen megfelelő berendezéseket kíván meg. Ilyenekben

nincs is hiány. A kiépített rakodópárt hossza 11.530 méter, a kikötői teherpályaudvar vágányai összesen százhetven kilométert tesznek ki.

A fejlett nyílt tengeri halászat kiinduló pontja a „halász-móló", ahol halfüstiölő és feldolgozó üzem, hűtőház, konzervgyár van, a „déli-móló"-n és a vele kapcsolatos Präsidenten-öbölben a parti hajózás utas- és áruforgalma folyik.

A belső kikötő egyik hatalmas medencéje, a Kwiatkowski-medence kétezernévszáz méter hosszúságú rakpartjával szabadkikötő, ahol sem vám, sem adó, sem monopólium nem terheli a beraktározott külföldi árút.

Csend csak a hadikikötőben van, ahol szürke páncélosok álldogálnak, szétszórtan, látszólag elhagyottan. Igen, itt csend van, semmi sem mozdul, de így talán sokkal félelmetesebb.

A kikötő, a mólók hangosak a munka zajától, ahogy távolodunk tőlük, ez a zaj mindinkább egybefolyik, aminek itt imént még értelme volt, értelmellen zűr-zavarrá válik s most, hogy már bealkonyodott, az egészet kiismerhetetlenül misztikus keretbe foglalja a világító toronyok, kikötő bejárati lámpák messze mérföldekre ellátszó, fel-felvillogó sokszínű fénye és a hangbóják, ködkürtök és szírelének folyton változó hangja.

Maga a város egészen nagyvonalú. Ugyanolyan új, mint a kikötő. Azzal együtt fejlődik. Ez érthető, hiszen létalapjában függ vele össze. Már kezd kialakulni, széles, ragyogóan világított utcáit újvonalú öt-hat emeletes ház-sorok szegélyezik, de még koránt sincsen kész. Mindenfelé építkezés folyik. Jel-lemző, hogy vannak házak, „régit" házak a tizennégy éves multból, melyeket mostanában sorra lebontanak s helyettük újakat, még hatalmasabbakat építenek és, hogy vannak utcái, melyek még csak elméletben, térképen vannak meg, de már csatornával, vízvezetékekkel el vannak látva, a kijelölt utcavonalnak megfelelően a járda, sőt sok helyen a kocsiút is, ki van építve.

Ennek a városnak nincsen karaktere. Az egész túlságosan is új. Az ember elcsinte nem érzi jól itt magát emiatt. Tizennégy év túlságosan rövid életidő egy város számára s hozzá ez a hatalmas fejlettség. Szokatlan.

Ennek a városnak nincsenek nevezetességei. Akaratom ellenére nevetnem kellett, amikor egyik kísérőm mutatott egy házat azzal, hogy ez egyik legrégebbi épülete Gdyniának. Nincsenek nevezetességei, az egész így, ahogy van: „nevezetese".

De van valami elszomorító benne. A mulatók elképzeltetlen tömege a kikötőben és a városban. A hihetetlenül kifejlesztett „szórakoztató üzem" a maga bárjaival, danzingjaival, a restaura-zió-k, a sok műmatróz-korekma, a velejáró erkölcsi piszokkal és szeméttel.

Az embernek önkéntelenül is eszébe ötlök, milyen kár ezt a szép új várost így bemocskolni. Nem nagyon szoktak hatalmas városok egyik napról a másikra a földből kinőni. Mire egy város kibontakozik, bizony belopakodik oda a maga tolvajútjain az erkölcselenség is. Ime, itt meg volt a ritka lehetőség arra, hogy tisztán kialakulhasson a városi élet, hiszen szinte egy csapásra született meg a város, de nem vették ezt a lehetőséget komolyan. Nem kellett. Vagy a kultúrával mindig együtt jár a szemé, az erkölcselenség?

Befejezésül pedig még valamit. Ez áll Gdyniára is, de áll tapasztalataim szerint egész Lengyelországra is. Minden, ami a zán lengyel, igaz büszkesége minden lengyelnek. Oh, ha a mi elerőltenedett magyarjaink hallanák, — mennyi hittel tudnak a lengyelek bizony-ságot tenni hazájuk mellett!

Dr. Vadász Sándor.

Dankó
temet

szállít

exhumál

Kérjen árajánlatot.

Sas utca 3.

Kossuth u. 6.

Telefon: 23-22, Telep 30-66.

Súlyos motorkerékpár-szerencsétlenség a Piac-utcán

a déli korzó közönsége szemeláttára

A sérült fiatalembert beszállították a kórházba
Délután sikerült kihallgatni

Részletesen beszámoltunk arról, hogy pénteken délután a Nap-utcán hat gyermek a HÉV tolató mozdonya elé került és a gyermekek közül a mozdony kettőt halálra gázolt. Szombaton délelőtt ismét véres szerencsétlenség történt a Piac-utca 42. számú ház előtt. Egy tűzérhadnagy motorkerékpárjával a garázsból igyekezett kifelé.

Közben a nagyerdő felől közlekedő villamos elé került.

A villamos mintegy 10 méteren keresztül toltta maga előtt a motorkerékpárost, úgyhogy a szerencsétlen tűzértisztet nyíltlábszársonttöréssel és koponyacsonttöréssel szállították a mentők a közrendészeti kórházba. A szerencsétlenségről az alábbi tudósításban számolunk be:

Szombaton délelőtt Somogyi Zoltán tartalékos tűzérhadnagy, a világítási vállalat műszaki tisztviselője a D. 337. számú kincstári motorkerékpárjával a Pannónia-garázsban járt. A Nagytemplom toronyórája pontosan a negyed tizenkettőt ütötte, amikor

Somogyi felült motorkerékpárjára és az udvaron csendesen elindult.

Köztudomású, hogy ebben az időben a korzó látogatottsága igen nagy és a hadnagy igen óvatosan jött kifelé az udvarról, de a legnagyobb óvatossága ellenére sem vette észre, hogy a Nagytemplom felől közeledik a 7-es számú villamos. Drámai pillanatok következtek ezután.

A korzó többszázfőnyi közönségének szemeláttára a motorkerékpáros a villamos elé került.

Bár Somogyi Zoltán igyekezett kitérni a villamos elől, de ez nem sikerült neki, mert az úttest baloldalán a járda és villamossín pár között egy személyautó állott.

A villamos ilyen körülmények között elkapta a motorkerékpárost és a közönség rémülete közben, mintegy tíz métert toltta maga előtt.

A villamos vezető, Szabó Lajos kétségbeesetten fékezett, de a szerencsétlenséget megakadályozni már nem tudta.

A villamos utasai rémülten ugrál-

tak le a kocsiról és borzadva látták, hogy egy tűzértiszt került a villamos elé motorkerékpárjával.

A borzalmas szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket. Közben a szerencsétlen hadnagyot felemelték és bevitték a Piac-utca 42. számú ház kapujába. A tömegből orvos is került elő, aki injekciót adott a borzalmasan szenvedő katonatisztnek. A mentők csakhamar a helyszínre érkeztek. A mentőorvos nyomban megvizsgálta a szerencsétlenség áldozatát és megállapította, hogy

nyílt lábszársonttörésről és koponyacsonttörésről van szó.

A törött lábat a mentőorvos sínbe tette. A művelet közben Somogyi Zoltán erejének utolsó megfeszítésével két kezével fejét fogta, majd hátrahanyatlott, kezeit mellére engedte és elvesztette eszméletét.

A mentők az orvosi ellátás után Somogyi Zoltánt beemelték a mentőkocsiba és kiszállították a közrendészeti kórházba, ahol megvizsgálták és nyomban műtétet hajtottak végre rajta.

A véres szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrség sérülési osztályát. A rendőrségről dr. Szabó Gyula rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője, Császár Péter detektívfelügyelő, a bűnügyi csoport vezetője, Sárosi István detektív és Nagy László detektívgyakornok, Des Combes Emil műszaki tanácsos, a HÉV részéről Horváth Ferenc felügyelő szállott ki a helyszínre.

A helyszíni vizsgálat során kihallgatták Szabó Lajost a villamos vezetőjét, aki elmondta, hogy a Kossuth-utcaról menetrendszerű sebességgel igyekezett a Szent-Anna-utca sarkán levő megálló felé. Már közel járt a megállóhoz és lassított, amikor a motorkerékpáros a villamos elé került. A motorkerékpáros oly hirtelen bukkant fel, hogy a szerencsétlenséget véleménye szerint sehogyan sem lehetett elkerülni.

Amikor megállott, rögtön leugrott a villamosról és látta, hogy a katonatisztnek orrán, száján

és fülén bugyogott a vér.

A rendőrség több szemtanú kihallgatása után megtartotta a fékpróbát is, amely sikerültnek mondható. A helyszíni vizsgálat igen sok időt vett igénybe s így egy darabig a Pályaudvar és Nagyerdő között szünetelt a forgalom, később azonban egyirányú forgalommal bonyolították le az utasok szállítását.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy a súlyos kimenetelű szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Somogyi Zoltán tartalékos tűzérhadnagy a közrendészeti kórházban azonnal műtétet hajtottak végre. A szerencsétlen ember a délutáni órákban már annyira jobban érezte magát, hogy ki is lehetett hallgatni. Somogyi Zoltán elmondta, hogy amint a Piac-utca 42. számú ház udvaráról kijött, egy hölgy került eléje, aki jobbra-balra ugrált. Ez nagyon lekötötte figyelmét és nem vette észre, hogy a villamos közeledik. Az úttest és villamossín között egy autó is állott és így a kitérés lehetősége is el volt zárva előle. A délutáni órákban rendőri

bizottság szállott ki a közrendészeti kórházba és Somogyi Zoltánt kihallgatták a szerencsétlenség körülményeiről.

Saját készítmény

remek szállítás
finom kivitel

P 48'—,

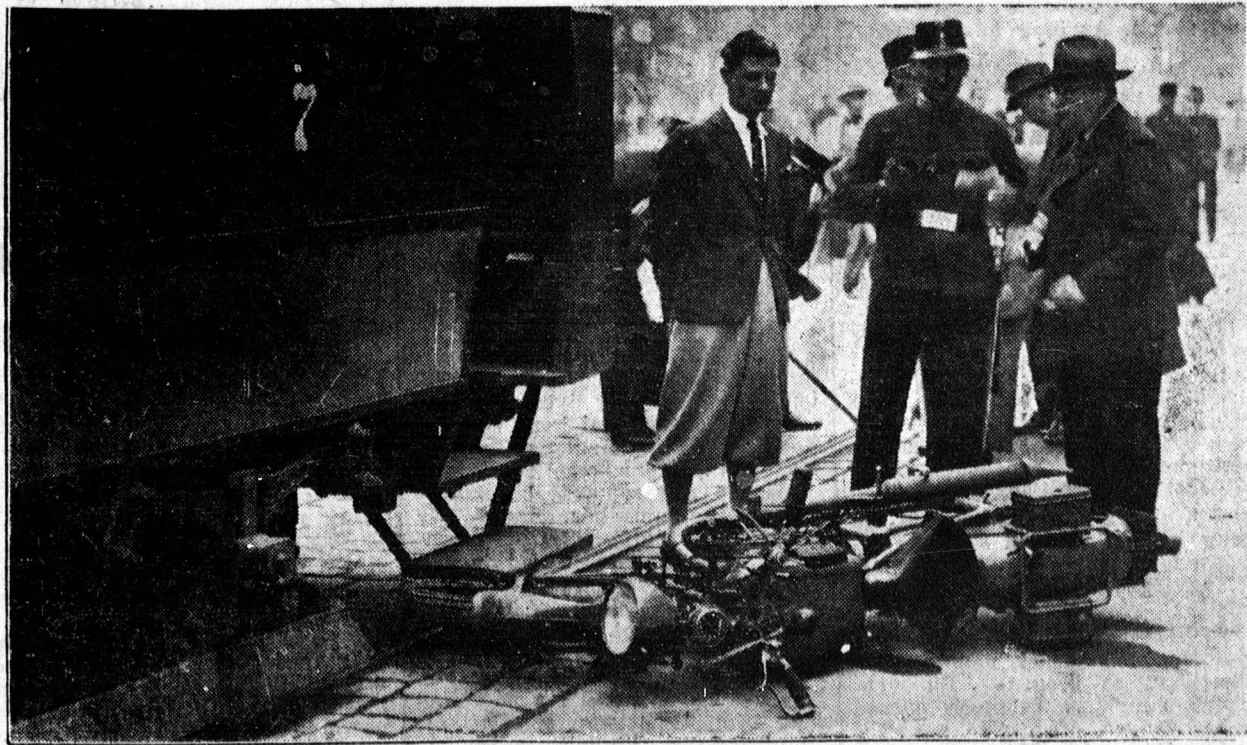
P 58'—,

P 78'—,

P 88'—

egységáron

Grünfeld
ADOLF ÉS TÁRSAINAL
Kisdiploma mellett.

Szemle a Piac-utcai motorkerékpárszerencsétlenség színhelyén.

Negyvennégy sokgyermekes debreceni anyát jutalmaztak meg fejenként ötven pengős összegű adománnyal

Uray Sándor költői szépségű beszédet intézett a megjutalmazottakhoz

A debreceni Társadalmi Segítő Bizottság szombaton délelőtt megindítóan szép, bensőséges ünnepséget rendezett a városi szociális telep előadó-termében, amikor is 44 debreceni sokgyermekes magyar anyát jutalmazott meg és tüntetett ki.

Az ünnepségen, amely fél 12 óra körül kezdődött, részt vett Uray Sándor egyházközségi főjegyző, dr. Kőlcsey Sándor polgármester neje, dr. Tatay Zoltán árvászkézi elnök, dr. Balogh Sándor kultúrtafnésnök, dr. Kupinszky Sándor tanácsos, a szociális ügyosztály vezetője, Eröss Sándor népjóléti hivatali igazgató, dr. Baranyi Sándor szociális titkár, továbbá ott voltak a társadalmi egyesületek vezető tagjai közül dr. Sass Béláné és Kovács Kálmáné, valamint a diakonissza nővérek nagy számban. Az ünnepelt és megjutalmazott anyák csaknem kivétel nélkül megjelentek, többen apró gyermekeikkel a karjukon.

Dr. Balogh Sándor kultúrtafnésnök nyitotta meg az ünnepséget, majd Uray Sándor lelkipásztor intézett emelkedett szellemű beszédet az anyákhöz, amelyben megemlékezett arról, hogy milyen áldás anyának lenni és milyen felemelő és tiszteletreméltó magyar anyának lenni.

— A sokgyermekes anyákat ünnepelni és megjutalmazni jöttünk most össze — mondotta többek között. — Az ünnepelés gondolatát igyekszünk kiemelni. Mi édesanyákat ünnepelünk. Édesanyának lenni azt jelenti, hogy közel lenni az Istenhez. Nemcsak a világ kezdetén teremtett az Isten, hanem ma és minden időben teremt új életet, csillagokat, fűvet, mindenséget és ma is ő adja a gyermekeket. Az Isten közelségét nem érezzük soha annyira, mint amikor az Isten gyermekét ad egy anyának, aki ezzel része lesz az Isten teremtő munkájának.

— Mi azonban nemcsak egyszerűen édesanyát, hanem magyar anyát is ünnepelünk. Magyar édesanyának lenni pedig egyet jelent azokkal, hogy a Krisztus homlokáról egy időre levezessük a töviskoszorút és az anya homlokára tesszük. Emlékezzünk csak az elmúlt napokra, amikor nemcsak a lámpák, hanem a lelkek is elsötéttek. És ha valaki, úgy a magyar anya aggodott leginkább a gyermekéért és a jövőéért. Ki tudná vajon elviselni annak a két édesanyának a fájdalmát is, akik még tegnap boldogan engedték útjuk gyermekeiket és estére már mindkettő halott volt. Mi szeretettel és megbecsüléssel vesszük körül az édesanyákat. Az az igazi szeretet, ami látható. Jézus is a földön nemcsak tanította, hanem gyakorolta is a szeretetet. Nekünk is kézzelfoghatóvá kell tennünk a szeretetet. Ezt a szeretetet teszi most láthatóvá a város is, amikor meg is jutalmazza az anyákat.

Uray Sándor lelkipásztor szavait az ünnepelt anyák könnyes szemmel, meghatódtan hallgatták végig, majd egymásután járultak az előlépcső asztala elé, ahol átvették a negyvenpengős élelmiszer vásárlásra jogosító utalványt és tíz pengős készpénzt. A bizottság tehát összesen negyvennégy anyát jutalmazott meg, egyenként ötven pengős összeggel. A megjutalmazott anyák a következők voltak:

Oláh Gáborné Gizella-u. 5., 12 gyermek. Goldberger Hermanné Nyugati-utca 12., 12 gyermek. Veress Lajosné Elep

103. sz., 11 gyermek. Kiss Jánosné Haláp 14. sz., 11 gyermek. Fazekas Gáborné Haláp 111. sz., 11 gyermek. Csire Mihályné Csere 114. sz., 11 gyermek. Tiba Gáborné Pallag, 10 gyermek. Senczi Gáborné Nap-u. 14. sz., 10 gyermek. Szabó Gyuláné Dohánygyár-u. 3., 10 gyermek. Major Péterné Haláp 184. sz., 10 gyermek. Virág Péterné Pallag, 9 gyermek. Veress Ferencné Haláp 21. sz., 9 gyermek. Vagner Adámné Péterfia-u. 1. sz., 9 gyermek. Tamás Jánosné Wesselényi-u. 101. sz., 9 gyermek. Molnár Imréné Gáldűlő 13. sz., 9 gyermek. Lévai Imréné Fancsika 72. sz., 9 gyermek. Tóth Andrásné Vedresdűlő 55. sz., 9 gyermek. Veress Ferencné Haláp 79. sz., 9 gyermek. Földi Jánosné Fáy dűlő 35. sz., 9 gyermek. Némethi Gáborné Belegelő 543. sz., 8 gyermek. Kovács Józsefné Bellegelő

225. sz., 10 gyermek. Suba Sándorné Torockó-u., 10 gyermek. Kiss Józsefné Gázgyár-u. 6. sz., 10 gyermek. Dobi Bálintné Monostorpályi-u. 1. sz., 8 gyermek. Szilágyi Mihályné Bujdosó-u. 20. sz., 8 gyermek. Szegeci Jánosné Bánk 119. sz., 8 gyermek. Szecsu Péterné Kabar-u. 2. sz., 8 gyermek. Szabó Józsefné Töze utca 82. sz., 8 gyermek. Puskás Istvánné Nagycsere 144. sz., 8 gyermek. Krankovics Istvánné Torockó-u. 53. sz., 8 gyermek. Gagna Sándorné Böszörményi-u. 85. szám, 8 gyermek. Bodó Gáborné Haláp 47. sz., 8 gyermek. Borbács Andrásné Kuruc-u. 110. sz., 8 gyermek. Szikszai Béláné Nyil-u. 59. sz., 7 gyermek. Nagy Sándorné Csere 25. sz., 13 gyermek. Nagy Antalné Erzsébet-u. 8. sz., 12 gyermek. Szilágyi Jánosné Bánk 9. sz., 9 gyermek. Bűti Gáborné Tóth-u., 8 gyermek. Zsala Györgyné Nyulási barak 12 gyermek. Vida Lajosné Balaton-u. 65. sz., 9 gyermek. Nagy Péterné Szoboszló-u. 21. sz., 7 gyermek. Benke Imréné Tömös-u. 9. sz., 7 gyermek. Mátyus Andrásné Téglavető 6 gyermek.

A jutalom összegét és a vásárlási utalványt dr. Kőlcsey Sándorné nyújtotta át a sokgyermekes anyáknak, akik láthatóan boldogan és hálálal vették át a nagy összegű adományt.

Favágó kerestetik!...

Aktuális riport a tűzifa-frontról — Lajos bácsi mint pozitív ember — A diplomata-favágó és a felemelt kupica-adag

Nagyságos Asszonyékhoz a Burgundia-utcába megérkezett a télire való fa. Miután Nagyságos Asszonyék nagy háztartást vezetnek, tekintélyes mennyiségű tűzelőrlöt kellett gondoskodni. Ott ül fát szállítottak be a szekerek az udvarba, ahol annak rendje és módja szerint ülbe rakták a száraz fahasábokat.

— Holnap el kell hívni az öreg Lajos bácsit, a favágót, — adta ki a parancsot a Nagyságos Asszony. Tavaly is vele vágattuk fel a fát, miért ne keressen az idén is őt? Etlék, a bejárónó másnap elő is kerítette a deres bajuszú Lajos bácsit. Az öregnek kissé csillogott a szeme, mikor beállított az udvarba. Bizonyára egy kis papramorgóra ruccant be menetközben az egyik korcsmába. Előbb jól körül nézett, szemügyre vette az őt fát. Elégedetten bólogott.

— Ez igen, — mormogta. — Ez fa... felvágnyaló...

A feljáró legfelső lépcsőfokán megjelent Nagyságos Asszony karcsú alakja. Az öreg tiszteletudóan köszönt:

— Kezit csókolom... adjon az Isten jó napot...

— Magának is, — hangzott a barátságos válasz. — Azért hívtam, mert még a héten fel kell vágni a fát.

— Ugy, amint tetszik mondani, — jelentette ki az öreg.

— Mennyit kér ölenkint? — Mert van, aki 7, sőt 6 pengőért is vállalná, de én nem bírom mindenki. Magát már ismerem, azért kértem.

Lajos bácsi nyelt egyet. Kétfelől megtörölte deres bajuszát, aztán ránehézett a bal lábára. De még nem szól. Gondolkodott, azaz számolt magában. Végre óvatosan belekezdett mondkájába:

— Tudok ám olyant is, aki tíz pengőért alig vállalná az ilyen kemény fát.

Nagyságos Asszony erőlesen leintette:

— Ne mesélje nekem az álmait.

— No, nem azért mondom, — hűmmögött az öreg. — Én nem kérnék annyit... merthogy pozitív ember vagyok. Megosztán a tavaly is én vágtam fel. No, nem igaz?

— Nyolc pengőt kap ölenkint, — mondotta ekkor a Nagyságos Asszony felebbezhetetlenül.

— A kevés... Legalább kilencet tessenek adni... És akkor jövök a cimborákkal s ripszapszra készen leszünk.

Nagyságos Asszony azonban hajthatatlan maradt.

— A nyolc pengő teljesen elég... És még azt is kikötöm, hogy azt a káromkodó embert, aki tavaly itt volt, ne hozza ide.

Az öreg sebesen pislogott. Valószínűleg tudta, hogy melyik „cimboráról” van szó. De azért nem vallott színt s akadozva kérdezte:

— Nemde ugye... azt a tomborz embert tetszik gondolni?

— Tomborz, vagy nem tomborz, nekem mindegy. De káromkodni nem szabad.

— Menni fog ugyanis... A mocsok száji cimborát hát ejtem. De talán kilenc pengőért megérném, — próbálkozott megint az öreg.

Nagyságos Asszony azonban határozott egyéniség volt. Az utolsó szóból nem engedett.

— Nyolc pengő és reggel már munkába is állhatnak... És még egyet! A pincében nem szabad pipálni.

Lajos bácsi levette zsíros kalapját s megvakarta ritkás haját.

— Ammán baj... Ugy nehezebben megy a munka... Mert tetszik tudni, fene kemény fa ez, nehezen hasad. Jobb lett volna dorongfa. Az ember csak rávág és azonmód széjjelhasad.

— Magának jobb lett volna, de a konyhában nem. Nincs tűze.

Az öreg elismerése jeléül felhúzta gyér szemöldökét. Imponált neki, hogy egy úriasszony ilyen jól érti a „szakmát”. Mert ami igaz, az igaz.

— Hát akkor megegyeztünk, — mondotta aztán s ezzel elkészült.

Másnap negyedmagával hozzá is kezdett a munkához. Rövid pár nap alatt felvágta a fát és lehordták a pincébe. Az utolsó napon Nagyságos Asszony rendelkezésére Klári szakácsnő ízes ebéddel vendégelte meg őket. Ez kellemesen lépte meg Lajos bácsit és „cimboráit”. Amikor délután Nagyságos Asszony kifizette nekik a pénzt, az öreg nem is hagyta szó nélkül. Köntörfalazva kezdett mondkájába:

— Ha meg nem sérteném a nagyságos asszonyt, mondanék va-

Fuvarosokat

keres téglát és építkezési anyag szállítására

Sebestyén Lajos

építész cég,

Füüdő-u. 2.

lamit.

— Csak kivele bátran, — biztatta Nagyságos Asszony derűsen.

— Hát csak amondó volnék, hogy a minap még azt gondoltam, hogy zsidóknak tetszik lenni, mivelhogy olyan akkurátus üzleti alkudozásokba kezdett velem. De ez az ebéd az üdvözítő anyaszentegyházhoz tartozónak bizonyítja a nagyságos asszonyt... Ugye, cimborák!?

Az utóbbi szavakat a társaihoz intézte, akik helyeslően bólogtattak.

Egyikük, egy harsabajuszú lingár ember el is rikkantotta magát:

— De még mennyire!... Azt a... Es itt gyönyörteljes káromkodásba robbant ki.

A Nagyságos Asszony szeme megrebbent. Arnyék suhant át fehér homlokán. A harsabajuszúban mintha felismerni vélte volna azt az embert, akit tavaly káromkodásért száműzött. Kedves szemrehányással mondta az öregnek:

— Ugye figyelmeztettem magát, hogy nem tűröm a káromkodót!

Lajos bácsi szaporán pislogott, de aztán meggyőzően jegyezte meg:

— Ez nem a tavalyi cimborá volt, hanem csak a komája... Munka közben nem káromkodik, ő ha jól bebabál, mocsokos lesz a szája.

Ezzel gyorsan jó egészséget kívánt a ház úriasszonyának s cimboráival indult kifelé. Mikor becsukódott mögöttük a kapu, haragosan szólt rá a harsabajuszúra:

— Nem mondtam neked, hogy eszük be a lepénylősdöt!... Szégyenbe hoztál, pedig én megígértem, hogy az idén nem viszlek magammal.

A harsabajuszú kedvetlenül ümmögött:

— Hiába... kirikoltott belőlem a jó ebéd... Megosztán külön egy deci pályinkát ígértem, ha megint beszerzel.

— Kettő deci jár, amiért most szégyenbe hoztál... Ugye ez az igazság, cimborák! — fordult az öreg a másik két favágó felé.

— Az öreg Lajos igazat mondott, mint a törvényszék, — hangzott a két ember egyváltalmú válasza.

Ezzel mindnyájan elindultak a legközelebbi korcsma felé, hogy a megfélebbezhetetlen „igazságnak” elég tétessék. (b. p.)

Ridikül, ernyő ujdonságok

megérkeztek

Vitárius és Szénási

Hol Extra méretű nadrágtartók, sérvkötők, haskötők, gummi-harisnyák mérték után készülnek.

Kossuth-utca 2. sz.

— Megállította a vonatot. Feldmann Jenő tabi mérszáros és hentes sürgős ügyben egy faluba igyekezett. Utközben a vasúti átjárónál a sorompó le volt eresztve. Feldmann azonban úgy gondolta, hogy a vonatot várhat, felnyitotta a sorompót és a sínekre hajtott. Ekkor ért oda a vonat. Feldmann már nem tudta a másik sorompót is felnyitni és a vonatvezető, hogy a katasztrófát elkerülje, megállította a vonatot. A furcsa eljárásra Feldmann kijelentette, hogy sürgős dolga volt. Megindult ellene az eljárás.

A Felvidék magyar volt és magyar lesz

A müncheni egyezményvel új fejezete kezdődött a világtörténelemnek. A német csapatok már diadalmas örömmámorban vonulnak be Csehszlovákiába, hogy felszabadítsák német testvéreiket a két évtizedes cseh elnyomás alól. A történelmi igazságszolgáltatás elindult a maga útján. A müncheni egyezmény megrendítette a cseh tákolmányállam ingatag alapjait és megmutatta, hogy azokat a határokat, melyeket egy tollvonással húztak, egy másik tollvonással el is lehet törölni.

Münchenben azonban nyitvahagytak még egy égető kérdést, mely minket, magyarokat érdekel. Ezt a kérdést is sürgősen meg kell oldani. Nem hagyhatjuk tovább, hogy több, mint egymillió magyar testvérünk legyen kiszolgáltatva a benesi önkényuralomnak! A húsz évvel ezelőtt, a népek önrendelkezési jogának megsűfolyásával, megkérdése és beleegyezése nélkül egy idegen állam ígája alá hajtott magyarság igazságért kiált és vissza akar térni anyaszülőföldjének kebelébe.

A trianoni szerződés a csehszlovák államhoz csatolta azokat a tótokat is, akik ezer éven keresztül együtt éltek a magyarsággal és akik soha sem akartak ettől az országtól elszakadni. A tótok húsz év alatt számtalanszor kijelentették, hogy ők nem tartoznak a csehekhez sem földrajzilag, sem etnográfiaiilag. Húsz éven keresztül követelték elrabolt önrendelkezési jogok megadását, mert érzik, hogy gazdasági és kulturális kapcsolatuk széjjelszakíthatatlan kötélekkel kapcsolja őket Magyarországhoz és ha elszakadnak ettől az álamtól, előbb-utóbb el kell pusztulniok.

Az elszakított ruténekre még a legtájékozatlanabb etnografus sem mondhatja, hogy fajilag valami kö-

zük is lenne a csehekhez. Az önrendelkezési jog legbrutálisabb félrelökése volt, mikor ezt a nemzetiséget, mely ezer éven keresztül együtt vérért, együtt dolgozott a magyarsággal, Benes úr magának követelte. A rutének soha nem nyugodtak bele abba, hogy elszakítsák tőlük a magyar Alföldet, ahol kenyereiket találták meg. A csehek maguk is érezték, hogy a ruténföld nem tartozhat szervesen Csehszlovákiához és annak idején autonómiát ígértek neki. Az ígélet azonban csak ígélet maradt, a rutének ma is a legteljesebb elnyomás alatt vannak.

Ezekben a történelmi napokban az egész magyarság egy emberként kiáltja: nem tűrjük tovább, hogy a csehek igájuk alatt tartják magyar testvéreinket és a nemzetünk testéhez nőtt tótokat és ruténeket.

Visszaköveteljük népszavazás nélkül a Felvidék magyarságát Prágától, mégpedig azonnal!

Követeljük a tótok és rutének önrendelkezési jogának megadását és népszavazást ezeken a nyelvtérületeken.

A németek után a lengyelek szálltak síkra, hogy felszabadítsák tesseni testvéreiket a cseh rablóluralom alól. A magyarság sem fogja nézni télenül, hogy tesszik tönkre Benes kufárjai a Felvidék magyarságát. Minden türelemnek van határa! A pohár csordultig felt, a magyar nemzet egy emberként követeli: „Adják vissza, ami a miénk volt!” Halogatásra nincs idő! A Felvidéken 1. 072.000 magyar, 1.703.000 tót, 442.000 rutén él akik vissza akarnak térni annak az országnak a kebelébe, ahol ezer éven keresztül közös célért dolgoztak.

Egymásután érkeznek a hírek, hogy a szorongatott cseh kormány hogyan akarja meghamisítani a

Felvidék néprajzi statisztikáját. Erre nem szabad időt engedni Benes uréknak! Követeljük, hogy a magyar nyelvtérületet azonnal, szavazás nélkül csatolják vissza az anyaországhoz. Követeljük, hogy a tót és rutén lakta területeken rendelkezés a népszavazást. Hogy pedig a csehek ne folytathassák pusztító munkájukat, a végleges elintézésig létesítsenek az egész Felvidéken szigorú nemzetközi ellenőrzést.

Itt közöljük azt a térképet, mely követeléseinket tünteti fel. A határok a legpontosabb néprajzi adatok alapján tüntetik fel a népszavazás nélkül és a népszavazással követelt területet. A magyar nemzet utolsó leheléig küzd ezekért a határoktól és meg fogja mutatni, hogy követeléseit keresztül is tudja vinni.

A Felvidék magyar volt és magyar lesz, erről meg van győződve mindenki ebben az országban! (-r.)

Keresztény munkásmozgalom

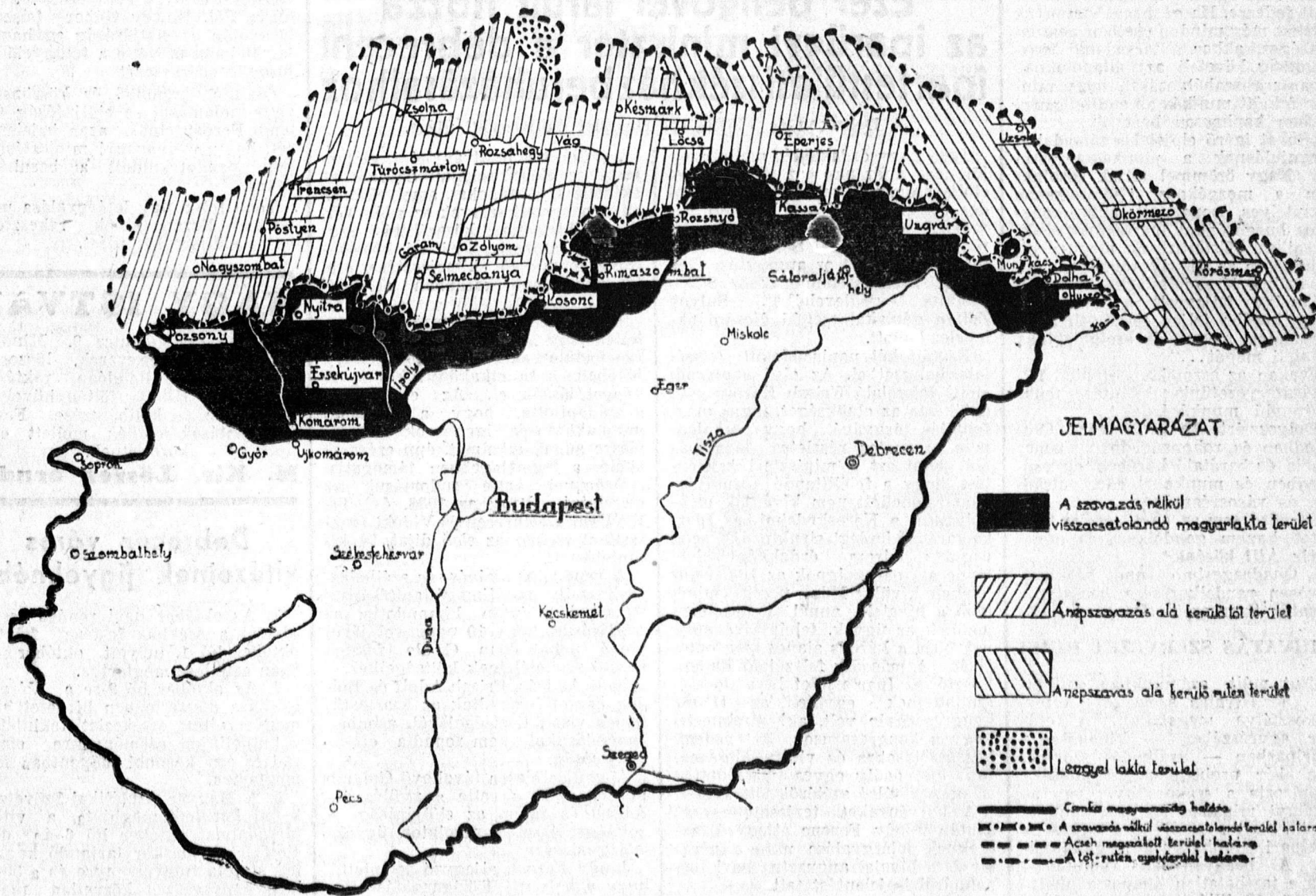
A Hivatásszervezet szociális gondolatainak forrása

Serédi Jusztinián, egy szegény dunántúli cserepesmester 11-ik fiából lett izzóan szociális érzékű biboroshercegprimásunk mondotta egy alkalommal:

— „Látjuk, hogy az igazság legnagyobb ellensége a — tudatlanság!”

Hazánkban nagyon kevesen ismerik a pápai szociális körlevelek által hirdett krisztusi igazságok óriási reformerejét.

Pedig egy nagy ember, mikor jól a mélyére nézett az összes szociális tanításoknak s áttanulmányozta a katolicizmus eddig agyonhallgatott szociális tanait, csodálkozva így kiáltott fel: „A legigazibb forradal-

már a Vatikánban lakik! Monda-
tok a „legigazibb forradalmár“ irá-
sából: (a quadragesimo anno kez-
detű legendás híru pápai szociális
világkiáltványából) „... Félelmetes
gazdasági hatalom, valóságos zsar-
noki hatalom halmozódik fel egye-
seknél... Különösen azok kezében
van szörnyű hatalom, akik mint a
pénztöke urai és kezelői korlátlanul
határoznak a hitel felől, amivel a
gazdasági élet vérkeringése felett
uralkodnak, a termelés életelemét
tartják kezükben úgy, hogy ellenük
senki még lélegezni sem tud...“

„Mindenki érzi, hogy sürgősen
kell segíteni, mert ez az állapot az
emberi társadalom legszörnyűbb
veszedelme...“
„Sok katolikus pap és világi...
nem tudták elhinni, hogy a földi
javaknak ilyen szörnyű aránytalan
és igazságtalan elosztása a végtele-
nül bölcs Teremtő terveivel egyez-
hetik.“

„Mindenki figyelme Szent Péter
ezéke felé irányult a Krisztus földi
helytartójának lábatlanságát az arány-
talan tömegekben zárandokoltak a társa-
dalomtudósok, a munkaadók és
munkások és egyértelműen könyör-
ögtek, hogy a biztos utat végre
mutassa meg nekik...“

„A dolgozók munkájából száрма-
zik az államok gazdasága...“ „A pro-
letárok száma hihetetlenül megsza-
porodott s keserves panaszaik az
égre kiált...“

„A földi javak a mi korunkban...
amikor oly bőségesen termelnek
értékeket, nincsenek helyesen el-
osztva s nem megfelelően szolgál-
ják a különböző osztályokat...“

„Azért ezentúl minden erővel oda
kell hatni, hogy a termelt javak
csak méltányosan halmozódjanak a
hiptokoknál, ellenben bőségesen
jussanak a munkásoknak, hogy csalá-
di vagyoniát gyűjthessék, azt
okos kezeléssel szaporítsák, így a
családi terheket könnyebben és
gondtalanul viselhessék...“

„... Tehát mindenképpen azon
kell lenni, hogy a családok mun-
káere az egész háztartás költsé-
geit fedezze. Ha ez a mai viszonyok
mellett még minden esetben nem le-
hetséges, akkor a társadalmi igaz-
ságosság követeli az állapotoknak
olyan újraszabályozását, hogy min-
den felnőtt munkás az említett mér-
tékekben kaphasson bért...“

„Sokat ígér előjelei a társadalmi
megújulásnak a munkásszerveze-
tek. Nagy örömmel látjuk soraink-
ban a mozgékony ifjúmunkások
tekinthető csoportjait, akik csodá-
latos buzgósággal iparkodnak szak-
társaikat Krisztusnak megnyerni.
Különösen az ifjúság komolyan fog-
lalkozik a társadalmi élet kérdése-
ivel s így feljogosít a reményre,
hogy később teljes elszántsággal a
társadalmi megújulás szolgálatának
szenteli magát...“

Ezek az eszmék feléjük Hiva-
tás szervezetünk kiépítése tehát
elsőrendű munkánk! **Dolgozz érte Te is Testvér!** Csa-
ládokban és rokonságokban, ismer-
őseid és barátaid körében, egyesü-
letben és munkahelyeden, utcá-
ban és városrészedben.

Ne nézd sem az eget, sem az asz-
faltot, hanem gondolkoz és csele-
kedj: **Állj közénk!**

A Quadragesimo Annot bárkinek
szívesen rendelkezésére bocsátja a
Hivatás Szervezet. (Kandia-u. 17.)

A HIVATÁS SZERVEZET HÍREI

Mint múlt számunkban emlit-
tük a Hivatás szervezetet kefe-
szakosztálya megalakult. A kefe-
s ipar egy részében — különösen a
gyáripárban — uralkodó szörnyű
munkabér problémák megoldására
elhatározta a szakosztály, hogy az
iparügyi miniszterhez beadvánnyal
fordul, hogy rendelje el a legkisebb
kefepár munkabérek megállapítá-
sát. A beadványban rámutatták
arra a tarthatatlan állapotra, mely-
ben 10—12 filléres — sok helyen
még ennél is alacsonyabb — órábe-

rek mellett, betanított gyári mun-
kással szakmunkát végeznek. —
Ennek következménye aztán, hogy
250—300 személyt foglalkoztató
gyáripárban mindössze 10—12 ke-
fés szakmunkás dolgozik. Minden
remény meg van arra, hogy a mi-
niszter orvosolni is fogja a pana-
szokat.

Ugyancsak bérminimálási kér-
vényt adtak be a fodrászok is a ke-
rekedelemügyi miniszterhez, hogy
az 1936-ban elrendelt legkisebb
munkabéreket vegye revízió alá.

Kimutatták, hogy 1936 óta lényege-
sen változtak a gazdasági visz-
onyok, úgyannya, hogy 15 százalé-
kkal emelkedett a megélhetési in-
dex.

Másik jogos panasza a fodrász-
segédi karnak, hogy a jelenlegi
fodrásziparok egy része nem a
törvény előírása szerint jutott tu-
lajdonosaik birtokába. Ebben az
ügyben — melyet egyébként a fod-
rászmesterek is magukévá tettek —
szintén megtörténtek a szükséges
lépések az Ipartestület elnökségé-
nél.

Ma kezd meg idei évadját a debreceni Békessy Béla Vivó Club

Debrecenben a sportélet terén
hosszú évek óta a legnagyobb és
legnépszerűbb sportmunkát fejt ki a
Békessy Béla Vivó Club, amely
magába tömöríti a város úritarsa-
dalmának minden sportszerető tag-
ját. A BBVC országos viszonylat-
ban is rendkívül nagyjelentőségű
sportegyesület, amelynek tagjai so-
rából nem egy fiatal katonatiszt,
vagy polgári egyén hozott dicsősé-
get a vivás terén Debrecen városá-
nak.

A BBVC ma, vasárnap ismét
megkezd működését. A Club (Si-
monffy-utca 1/c. I. emelet) moder-
nül berendezett és felszerelt helyi-
égei a mai naptól kezdve minden-
kor a tagok rendelkezésére állanak
smint az elmúlt évadban, úgy az
idén is közvetlen és élénk clubélet
fognak élni a BBVC tagjai.

A Club vezetősége, élén Versényi
Tibor kincstári tanácsos örökös

díszelnökkel, vitéz Botha Zoltán ve-
zérkari nagy elnökkel és dr. Be-
nedek Petur tanügyi fogalmazó,
clubkapitánnyal a legközelebbi év-
adba irányítja a BBVC belső élet-
ét, míg a vivó tanfolyamokat és a
vivó órákat Ferenczy Pál, az orszá-
gosan ismert kiváló vívomester ve-
zetni nagy sportszeretettel és szakér-
telemmel. A Békessy Béla Vivó
Club vezetősége ezúton is felhívja
a közönség figyelmét arra, hogy a
Club minden hétfőn, szerdán és
pénteken délután rendelkezésre áll
és minden tekintetben megadja a
szükséges felvilágosításokat.

Ez a mai évadját, mint min-
den évben, úgy az idén is nemcsak
a sport, hanem a társadalmi életben
is eseményt jelent, hiszen Debrecen
város úri sportszerető férfiai adnak
találkozót mindenkor a Békessy
Béla Vivó Club szezonnyitó össze-
jövételén. (.)

Ezer pengővel járult hozzá az iparügyi miniszter a debreceni ipartestületi székházberuházásaihoz

A Debrecen és Vidéke Ipartestületi elöljárósági ülése.

Igen nagy érdeklődés mellett zaj-
lott le a múlt nap az Ipartestület
előljáróságának szokásos havi ren-
des ülése. A gyűlés a Nemzeti Hiv-
ségegy elmondásával vette kezde-
tét, majd Szendrei Sándor alelnök
intézett beszédet az augusztusi ülés
óta felszabadult tanoncokhoz és ki-
osztatta segédleveleiket. Súlyok
Zoltán géplakatosságát dícsérő ok-
levelet kapott.

Ezután két napirendelőtti felszó-
lalás hangzott el. Az első napirend-
előtti felszólaló Krisch Károly volt,
aki kérte az elnökséget, tegye meg-
fontolás tárgyává, hogy nem len-
ne-e kívánatos részletes tárgyalás
alá venni azt a miniszteri kijelen-
tést, hogy a felállítandó kézműves-
kamara mellett nem kívánják meg-
bolygatni a Kereskedelmi- és Ipa-
rkamarák jelenlegi strukturáját sem,
vagyis: három érdekképviselete
lenne az iparosságának az Ipartestü-
leteken kívül. Már pedig minél
több a hivatal, annál nehezebben
mennek az ügyek, tehát kívánatos-
nak látja a kérdés alapos megfonto-
lását. A második felszólaló Balogh
László, az Ipartestület hivatalos ki-
küldöttének egyike, az IPOSZ
kongresszusán volt, aki sérelmezte,
hogy a kongresszuson az érdemi
hozzászólásokra és vitára alig ma-
radt idő, pedig egyes kiküldöttek
az ország túlsó széléről jöttek el.

A kérvényeket terjesztette elő
azután Jándy Ferenc aljegyző, aki
ezeknek letárgyalása után a pénz-
tár és a hivatal augusztusi havi for-
galmáról is jelentést tett.

Az Ipartestületek Országos Köz-
pontjának október 16-án tartandó

közygyülésére indítványként előter-
jeszti az előljáróság mindazokat az
aktuális kívánásokat, amelyeket az
önkormányzati szervek az adó, OTL,
nyugdíjbiztosítás, közszállítási szá-
bályzat reformja, kisipari kölcsön-
akció megfelelő kiterjesztése, stb.
tárgyában már korábban elfogad-
tak.

Lechner Lajos jegyző bejelen-
tette, hogy a Jászberény és Vidéke
Ipartestület akciót indított, hogy
jövőben a munkakönyveket fény-
képpel lássák el. Az előljáróság
megállapította, hogy a jelenlegi
munkakönyvek igen sok vissza-
élésre adnak alkalmat, épp ezért az
akciót a legmelegebben támogatja.
Örömmel vette tudomásul az
előljáróság, hogy az 1938. évi TI-
KÁV-on a Debrecen és Vidéke Ipa-
restület nyerte az első díjat, 74 ki-
tüntetéssel.

A vendéglős-, kávé- és szállodás-
szakosztály tagdíjmegállapításának
letárgyalása után kimondotta az
előljáróság, hogy 10 pengővel járul
hozzá néhal Than Gyula főszer-
kesztő síremlékének költségeihez.

Soós András, Frisch Adolf és Bol-
dog József lemondtak az Ipartestü-
letben viselt tisztségeikről, azonban
lemondásukat nem fogadta el az
előljáróság.

A gyűlés elején távollevő Galamb
Ferenc elnök átvette a gyűlés ve-
zetését és ráter az előljáróság a
költségvetéssel kapcsolatos ügyek
letárgyalására.

Jándy Ferenc aljegyző jelentette,
hogy a helybeli Közigazgatási Ha-
tóság, mint az Ipartestület fel-
ügyelő hatósága a március 13-án

Tűzifa - szén
szükségletét
a legolcsóbb napi áron
Vágó József
tűzifa és szénkereskedésében
szerezheti be.
Margit fürdő mellett.
Telefon: 10-24.

tartott évi rendes közgyűlés hatá-
rozatait — a költségvetés és a tag-
díjmegállapítás kivételével — meg-
erősítette. A költségvetés — épü-
gy, amint az utóbbi esztendőben —
most a felügyelő hatóság írta elő:
míg a tagdíjmegállapításra vonat-
kozóan közölte, hogy a miniszte-
rium véleménye szerint a tagsági
díjakból eredő bevételek a többi be-
vételekkel együtt nem teszik lehe-
tővé, hogy az Ipartestület a tör-
vényben előírt feladatainak és vál-
lalt kötelezettségeinek eleget te-
gyen, épp ezért a pénzügyminisz-
terrel, valamint a Közérdekeltiségek
Felügyelő Hatóságával egyetértően
a tagsági díjakat a miniszterium
írta elő. A jelentést Galamb Ferenc
elnök azzal egészítette ki, hogy a
miniszterium álláspontja szerint
olyan Ipartestületnél, amelynek
százezer pengős adóssága van, nem
lehet 2 pengős évi tagsági díjjal
számolni, hanem emelni kell. Előbb
arról volt szó, hogy 8, illetve ké-
sőbb 5 pengő lesz a tagdíj-mini-
mum és csak hosszas tárgyalások
után sikerült az alapot 4 pengőben
megállapítani. A jövő évben mód-
jában lesz a közgyűlésnek az újabb
és az egyenlő teherviselés elvén
alapuló tagdíjkulcsot megállapítani.
Balogh László, Frisch Adolf, dr.
Koller József iparhatósági biztos,
Krisch Károly, Tóth András, Szil-
vágyi Pál, Bihary Gábor felszóla-
lása után az előljáróság egyhangu-
lag tudomásul vette a felügyelő ha-
tóság rendelkezését

Őszinte örömmel és köszönettel
vette tudomásul az előljáróság Ga-
lamb Ferenc elnök azon bejelenté-
sét, hogy az iparügyi miniszterium
ezer pengőt küldött a beruházá-
sokra.

Több folyó ügy letárgyalása után
Galamb Ferenc elnök rekesztette
be az előljárósági ülést.

NAGY ISTVÁN

puskaműves, Vár-utca 9. Minden-
nemű vadász fegyverek, löszerek,
felszerelések állandóan raktáron
tartanak. Kilőtt töltényhüvelyek
újratöltése és kaliberzése. Fegy-
ver javítások jóállás mellett esz-
közöltetnek.

M. Kir. Lőszér áruháza

Debrecen város vitézeneinek figyelmébe

1. Az október havi rendes össze-
jövétel a székház festése folytán
október hó 1. helyett október hó
8-án este lesz megtartva.
2. Az október hó 9-re a Várme-
gyháza dísztermében hirdített vár-
megyei vitézi éretekzet, tekintettel
a külpolitikai eseményekre, elma-
rad és egy későbbi időpontban lesz
megtartva.
3. A Magyar Athlétikai Szövetség
keleti kerülete meghívta a vitézi
társadalmat október hó 6-án dél-
előtt fél 12 órakor tartandó kegre-
leti staféta futóversenyre és a 39-es
hísi emlékműnél közvetlen utána
következő emlékműpélyre. Szék-
kapitány.

Fontos eseményekről leggyorsabban tájékoztatja a rádió igyekezzen beszerezni **Horváth Sándor** rádió villamosági szaküzletében. Hunyadi-utca 22. szám. Telefon: 17-57.

— Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz abszolút, megbízható hashajtó, amelynek hatása igen kellemes. Kérdezze meg orvosát.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja nagyszabású munkaprogrammot állított össze a jövő évre

Az elmúlt év eredményei és a jövő célkitűzései

A debreceni társadalmi életben minden esztendőben kimagasló eredményeket produkál a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének helyi csoportja. Ez az egyesület ma már összekötő kapocs lett a debreceni női társadalom széles rétegei között. Itt fonódik össze minden nemes törekvés, szándék, itt teljeseedik be és válik valóra minden komoly elgondolás.

Most, amikor röviden vázolni akarjuk a legutóbbi MANSz közgyűlésén elhangzottak alapján a MANSz jövő évi kulturális, szociális és művészeti programját, szükségnek látszik röviden rámutatni arra, mit is produkált az elmúlt esztendőben a MANSz olyat, ami nagyjelentőségével magára vonta a nagyközönség figyelmét.

Először is a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének lelkes hőlgytagjai mindenütt ott láttuk az elmúlt évben is, ahol a hatóság, vagy bármilyen társadalmi egyesület kulturális és hazafias megmozdulást, előadást, ünnepélyt, vagy összejövetelt rendezett. Emellett önálló előadások egész sorát rendezte meg úgy a MANSz Otthonban, mint egyéb alkalmi helyiségekben. A különböző csoportok szinte versengtek abban, hogy minél többet, minél értékesebbet produkáljanak, hogy ezáltal is hasznosabbá tegyék azt a munkát, amit a MANSz a nemzet szolgálatában olyan példaadó szorgalommal és önzetlenséggel kifejt. Megrendezte az Anyák iskoláját, mindenkor nagy érdeklődés és megérdemelt hatás mellett. Megtartotta a téli szezonban immár hagyományossá lett nagy társadalmi jótékonycélú estélyét. De emellett az elmúlt esztendőben olyat is mutatott, amit eddig Debrecenben nem láttunk. A Déry-múzeumban porcellán kiállítás és terítési versenyt rendezett.

Ennek sikere még ma is élénk emlékeztében áll annak, aki látta és részt vett azon.

A MANSz szövődése most is gazdag kiállítást rendezett a MANSz Otthonban. Itt igazán meggyőződhettünk a nagyközönség arról, hogy milyen eredményes gazdálkodást és munkát folytat itt is a MANSz. Az Ipari Vásáron is minden bámulatra érdemes volt az a gyönyörű kiállított anyag, amit ugyancsak a MANSz szövődése készített. Mennyi könnyet törölt le a MANSz az elmúlt esztendőben is megrendezett szegénységügyi akcióival — amely méreteiben és értékben is elismerést érdemelt.

Mindezen önálló megmozdulások mellett azonban nem hiányzott a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége a különböző egyesületek ünnepélyeiről sem. Hogy csak a legkiemelkedőbbet említsük, utalunk a Nyári Egytemre érkezett külföldi vendégek meleg szeretettel történt fogadtatására, többszöri megvendégelésére és arra a magyaros vendégszeretetre, amellyel a magyar asszonyok körülvették a debreceni vendégeket. — Milyen nagyszerű elgondolás volt az is, hogy a külföldi vendégek előtt éppen a MANSz mutatta be a ma-

gyar táncokat, a kulturális előzőknő finom érzékére valló elgondolása alapján, ügyes és művészi tehetséggel megáldott táncosok által. És mennyi elrejtett szépség tárult a nagyközönség elé ugyancsak a MANSz által megrendezett magyaros női ruhabemutató alkalmával.

Ezek a fentemlített megnyilatkozások csak úgy kuriózumképpen vetődtek fel előttünk, de ezek mellett mennyi szép és értékes összejövetelnek, megmozdulásnak volt a debreceni közönség tanúja, amelyet szintén a MANSz kezdeményezett, vagy produkált.

MÉG TÖBB ALDOZATOS MUNKÁT VEGEZ AZ IDÉN A MANSZ

Ezekután ha a jövő évi programot ismertetni akarunk, elegendő volna röviden így kifejezni, hogy a MANSz — ha lehet — nagyobb lelkesedéssel és odaadással folytatja az elmúlt év munkáját. Ebben tulajdonképpen benne is van a teljes jövő évi program.

Mégis a MANSz közgyűlésén elhangzott rövid programadásból rámutatunk egy pár jelentősebb elgondolásra.

valósággal hézagpótlóak, hiszen itt mind olyan téma kerül ismertetésre és megvitatásra, amelyet minden magyar anyának ismernie kell, mert ezzel megkönnyítheti a gyermekneveléssel járó lelki gondokat. Utmutatásul szolgálnak ezek az előadások a gyermek szellemi, lelki világának, vallásos életének, testi előmenetelének kifejlésztésére. Ez az előadás sorozat, amely debreceni specialitás, már nemcsak Debrecenben, hanem a környéken is olyan érdeklődést keltett, hogy a környező hajdú városokból számtalan meghívás is érkezett ezeknek az előadásoknak ottani megtartására. Ennek a figyelmes meghívásnak ebben az esztendőben az Anyák Iskolája — amennyire az idő beosztás és egyéb adandó körülmények engedik — eleget is fog tenni a MANSz.

A hatalmas keretek között az idén is lefolytatott nagyerdei gyermeknyaraltatást még fokozottabb odaadással és áldozattal az idén is meg akarja rendezni a MANSz, ha erre szükség mutatkozik. Nagyvonalakban ezekben foglalja össze a MANSz jövő évi munkatervét. Természetesen ezeken belül

NIKOPÁLL szípkában

Minden dohánytőzsdében kapható! **NIKOPÁLL** hetétől dohányozzon

1 elegáns bakelit szípka és 5 betét ára 1-50 P

mert az egészségre ártalmas nikotint, pyridint, kátrányt, gyantát stb. szírmazékok ezáltal nem jutnak a szájba és tüdőbe

„Legfőbb célunk, hogy az összetartást ápoljuk a MANSz hőlgyei között.” Így kezdődött a bejelentett munkaterv első mondata. Erre az összetartásra pedig most még fokozottabban szükség van, mint valaha is volt. Ebben az egyesült akaratban, munkában rejlik tulajdonképpen a kimagasló produkció minden reménye is. És mi hisszük, hogy az a példás egyakarat, összetartás, ami mindenkor jellemezte a MANSz különböző csoportjait, éppúgy, mint az egyes tagokat, most még csak erősödni fog.

A jövő esztendőben a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége még a múlt éveken kifejtett szociális munkásságán túl is nagyobb lelkesedéssel és áldozattal igyekszik bekapcsolódni a város szegénységügyi és istápoló munkájába. Igaz ugyan, hogy

a MANSz minden esztendőben **ünnemadózattal** árán is felbecsülhetetlen értékű szegénységügyi tevényt folytat, most még ezt is fokozni kívánja a jövő esztendőben.

Nem marad el a MANSz a város és a társadalmi, főleg hazafias egyesületek hazafias megmozdulásaiból sem. Ha kell szolgálatával, vagy csak jelenlétével is igyekszik azt bensőségesebbé, áthatóbbá és maradandóbb emlékké tenni.

Az ország valamennyi hasonló egyesülete nagy érdeklődéssel kísértette azt az előadásorozatot, amelyet immár tizennegyedik esztendeje Anyák iskolája címmel folytat a MANSz. Ezek az előadások

számtalan elgondolás, terv kerül és vár még megvalósításra, amelyek hisszük, hogy az idén is megérde-

A magyar katonai aranykönyve

1914 OKTÓBER 2.

A m. kir. marosvásárhelyi 22. honvédegyezred az 1914. évi San és Viszula menti őszi hadjáratban a szeptember 24-től október 11-ig tartó felsőmagyarországi első orosz betörés idején az o. m. 2. hds.-nél a m. kir. kolozsvári 38. honv. gy. h. kötelékében harcolt. (Tersztyánszky (Ib. csop.) (kolozsvári) 75. honv. gy. dandár) és résztvett az Uzsoki-hágóért október 1–5-ig vívott harcokban.

E napon vívta meg az ezred egyik legfényesebb fegyvertényét. Ez az Uzsoki-hágó visszafoglalása volt. A támadásra indított csapatok keretében ugyanis a III. zászlóalj osztagai, az esti szürkület beálltával, merész elhatározással, rohamra mentek és kiverették állásaikból a hágó legmagasabb pontját megszállva tartó oroszokat. E hős kis csapatok bátor fellépésükkel az ezred többi részeit is magukkal ragadták és így az egész hágó, valamint a körül elterülő magaslatok is még az est folyamán az ezred birtokába jutottak. De a fényes győzelem után sem pihenhetek derék honvédeink, mert még továbbra is igen heves harco-

Az új

41. m. kir. osztálysorsjáték

Játékterv nem változott.

Az első 4 osztály főnyereményei ismét

I. osztály 30.000 pengő
II. osztály 40.000 pengő
III. osztály 50.000 pengő
IV. osztály 60.000 pengő

Az elérhető legnagyobb nyeremény

pengő 700.000 pengő

Jutalom és nyeremények:

400.000
300.000
100.000

70.000 40.000
50.000 30.000

21 drb á 20.000, 32 drb á 10.000 stb. pengő, összesen közel

10 millió pengő készpénzben.

A HUZAS OKTÓBER 15-ÉN KEZDŐDIK

88.000 sorsjegy közül 44.000 darabot biztosan kiSOROLNAK,

tehát a sorsjegyek fele nyer!

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:

Nyelvad	Negyed	Fél	Egész
3 ¹ / ₂ P	7 P	14 P	28 P

A sorsjegyeket már az első osztályra tanácsos megvenni, hogy a nyereségi esélyeket minden osztályban kihasználhassuk, de azért is, mert ha a sorsjegyeket egy későbbi osztályhoz vásároljuk, a már lejárt osztályok árát ugyanis meg kell fizetni.

A megrendeléseket (akár személyesen, telefonon vagy levélben) a hivatalos főárusítók a legközelebbben és díszkirólyon intézik el.

melt eredménnyel fejeződnek be.

Ezekután tehát büszkén lehet elmondani, hogy a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja a legteljesebb és legnagyobbvonalúbb kulturális és szociális munkát végzi. És miért? Azért, hogy boldogabbá, szebbé tegye munkájával a jövőt. Adja Isten, hogy ez a temérdek nemes szándék mindnyájunk boldogságára valóra is váljon.

kat kellett vívniok a hágó megtartásáért, ami szintén sikerrel járt, hiszen itt minden egyes honvéd azzal a szilárd elhatározással állott őrszemtel, hogy Hazája szent földjéből egy talpalatnyit sem enged át az ellenségnek.
(Hadiléváltár, 22. Ezredtörténet 39–40. oldal.)

1916 OKTÓBER 3.

A cs. és kir. (Szombathely-i) 83. gyalogezred, az 1916. évi orosz őszi támadó hadjárat folyamán a szeptember 30-tól október 15-ig vívott Bródy-i csatában, az o. m. 2. hds.-nél, a cs. és kir. 4. hadtest és a cs. és kir. (Komárom-i) 33. gy. h. kötelékében harcolt.

Poppr Emil, mint a 83. gyalogezred tartalékos hadnagya a Batkownál e napon vívott harcokban, vészes harchelyzetben a zászlóalj parancsnokságát önként átvette és azt példaadó vitézséggel eredményes ellentámadásra vezette. Ezzel a Batkownál fekvő és az összhelyzetre igen fontos állás visszafoglalásához lényegesen hozzájárult.

Ezért a katonai Mária Terézia-rend lovagkeresztjével tüntették ki.

MAGYAR ASSZONYOK

KOZMETIKA

Ráncok — masszáz

A száraz arc bõr egyik legkellendőbb következménye az idő előtti ráncosodás. Érthető, hogy ennek megakadályozására minden eszközt igyekeznek igénybevenni a nők. Az ilyen eszközként felhasznált smink nem megoldás, sőt árt, mert izgató hatásával csökkenti a bõr ellenálló képességét. Hatathós ellen-szer az úgynevezett plasztikus masszáz. Néhány tanácsot itt közlünk:

Homlok és arc masszáz: Két hüvelykujjunkt a halántékre helyezve, mutatóujjunkkal a közp-vonaltól a hüvelykujj irányában haladva egyenletes simításokat végzünk. Szem, orr és százugok ráncait kör alakban masszírozzuk. — Ugyancsak kör alakú masszázst végzünk tenyerünkkel az arcon is, az orrtól kiindulva, felfelé haladó irányban.

Nyak masszáz: Az áll alatt kézháttal és fül irányban egyenletes simításokat végzünk, majd a jobb és balkézrel felváltva ütögetjük az áll alatti részt. A lefelé haladó nyakizmokat ujjaink hegyével lassan nyomkodjuk. A masszázst helyét folyton változtatjuk. Fejgyakorlatokkal fejezzük be a masszázst. A masszázst az arc bõrnek megfelelő krémmel, vagy puderral történik. Ha a ráncosodás időelőtti és túlzott mértékben történik, akkor egyetlen orvosság: a kozmetikai sebészet.

JÓ TUDNI...

... hogy ha a portalanított szőnyegét egy százalékos szalmiákos vízzel átkéféljük, a fakó szín újra felírissul.

... hogy ha a citromot vágási felülettel tányérra borítjuk, amelybe ecetet öntöttünk, nem penészedik meg.

... hogy az elhasznált tojáshéjat, ha 2-4 héti vízben áztatjuk, kitünõ trágya a szobanövények számára.

... hogy ha ruhaszekrények akasztóit azines maradékfenállal áthorgoljuk, a ruhák kevésbé kopnak és nem esznek le a fáról.

... hogyha a női és férfi lehrneműt két kartonlap közé szorítva tartjuk a szekrényben és utazáskor a bőröndben, az mindig gyűrtellen lesz és kevesebb helyet foglal el. A kartonlapokat világos színű, esetleg mintás selyemmel vonhatjuk be és ugyanolyan anyaggal bevont gumiszalaggal tartjuk össze.

Új rovat

indul meg ma a Debreczeni Ujság—Hajdúföldben. Helyesebben egy régi és közszeretett álló rovatot kel-tünk életre: az Asszonyok rovatát. Régi kívánságnak teszünk eleget, amikor ma megindítjuk ezt a rova-tot s nyújtjuk tartalmát olvasóink-nak. Asszony és leányolvasóinknak nyújtunk ezzel ajándékot és figyelmet, mert úgy állítjuk össze új rovatunk tartalmát, hogy az „asszony gondok”-ban valami segítséget ad-

junk. Mindenről szót ez a rovat: di-vatról, kozmetikáról, konyháról, ott-horról, ad jó tanácsokat és minden-ben igyekszik kielégíteni olvasóinak igényeit.

Szolgálatra kész szeretettel indit-ja útjának a Debreczeni Ujság—Hajdúföld új rovatát azzal a re-ménnyel, hogy éppen olyan szere-tettel fogadják asszony és leányol-vasóink, mint amilyen figyelemmel azt mindnyájuknak nyújtja.

DIVAT

Őszi divat

Az ideai őszi divat — a párisi di-vatbemutatók nyomán — nagyon változatosnak ígérkezik. Friss, úde és fiatalos. Divat minden, ami egyszerű. Az egyszerűség annyira változatos azonban, hogy a tervezők valósággal tombolnak az ötletek változatosságában. Eppen úgy di-vat a magasra szabott derék, mint a mélyrecsúsztatott övonal. Széles, elkerített reverek, finom gallérek, remek óriási gombok, díszes övek, furcsa alakú zsebek, sok hímzés és szövetaplikációk szerepelnek a di-vatos díszítésben.

Az igazi őszi utcai ruha ma is a szövetszövet. Érdekes az ideai párisi őszi divatbemutatók tapasztalata: mennyire rányomta bélyegét a kosztümdivatra az angol és amerikai asszony gyakorlati érzéke. A kosztümkabátok vagy sűrű gombolással készülnek, tíz-tizenkét gombbal, vagy három-négy gombbal zárnak. A sűrű gombolási kabátok rever és gallér nélkül készülnek, rendszerint dragon sincs rajtuk, el-lenben két, sokszor négy rávarrott,

vagy bevágott zseb díszíti, a derék vonalát finoman követő kabátot. Érdekes újítás, hogy sokszor a ka-bátot a szoknyától elütő anyagból készítik. Divatosak a mintás anyagok is a kosztümhöz.

A kosztümkabátok hosszúsága is egyik sajátossága az ideai divatnak. Nagyon sok, elegáns modell készül a szoknya hosszát eltérő kabátal. Ezeket a kabátokat hosszúszörű, puha róka-galérral díszítik. A rövid kabátok csipőig érnek, vónala lehet testhez álló, vagy hátul bőven elálló vonalú. Gombbal, vagy nyitottan készülnek. Az ujjak sí-mák, vagy egyszerűek, a díszítés a zsebeknél hangsúlyozott.

Az őszi divatszínék között a kék és a fekete uralkodnak. A keztyük könyökig érő puha bõr, leginkább antilop keztyük, puhan redőzve. Kalapban a lakos, kiskarimájú ka-lap éppen olyan divatos, mint a magas és széleskarimájú kalap, nagy szallag, vagy toldisszal dí-szítve.

KONYHA

Az őszi változatosságot hoz az ét-rendbe. Vadászatok ideje kezdődik meg és ez változatos teszi a heti étrendet. A hal ugyancsak szerepel ilyenkor bővebben a konyha ét-rendjében, mert a hűvösebb idő be-álltával nagyobb mértékben törté-nik a halvásárlás. Ezt tartottuk szem előtt, amikor most a recep-

tekben és a heti étrendben a vadak elkészítésére adunk néhány bevált elkészítési módot.

Tejfeles nyúl. A nyulat minden hártájától megfosztjuk, csak gerincét hagyjuk meg a combokkal és azt füstölt szalonnával bőségesen megspékkeljük. A levágott részeket a tepsiben, melléje helyez-zük. Bőven vágunk zöldséget, ba-bélevelet, kakukkfűvel, pár szem borsot is teszünk a zsírral kikent tepsibe és gyorsan megsütjük a nyulat. A megpuhult zöldséget le-hintjük egy kanál liszttel, kissé pi-

ritjuk, feleresztjük, felforraljuk és áttörjük. Ebben a mártásban pá-roljuk készre a nyulat. A mártást mustárral, kevés ecettel, kapri-bogyóval ízesítjük, szinté pedig kü-lön kis edényben barnított cukor-ral odunk. Tíz perccel a tálalás előtt három deci tejfelt adunk hozzá. Szépen elvágva tálaljuk, kö-rülvesszük citromszeletekkel, ame-lyekre kapribogyót teszünk. Adha-tunk melléje párolt rizst, vagy ma-karónit is.

Ponty lengyelesen. A pontyot megtisztítjuk, kibelezzük, hosszá-ban kettévágjuk és egyenlő szele-tekre osztjuk. Besózzuk, kevés borssal is meghintjük és vajjal ki-kent tepsibe rakjuk. Egy kis lábos-ban két fej apróra vágott vörös-hagymát zsírban megfuttatunk, fe-leresztjük öt kanál kávétejszínnel vagy édes tejfellel, belekeverünk hat áttört sótalán szardellát. Ezzel a sűrű mártással bevonjuk a halat és a sütőben megsütjük. Sütés köz-ben gyakran öntözgetjük levével. Mielőtt elkészülne, beszórjuk zsem-lyemorzsával és ha a morzsa meg-pirult, akkor tálaljuk. Igen szép, ha tűzálló edényben készítjük és abban tálaljuk is.

HETI ÉTREND

Vasárnap. Ebéd: Libaaprólekos leves tárkányosan, zöldbabpudding, ideai liba-pecsenye, tejszeles, kapros uborkasalátá-va, almásrétes, gyümölcs. — Vacsora: Hideg libapecsenye salátával, manduláskockák.

Hétfő. Ebéd: Húsleves, főtt hús gom-bamártással és pirított burgonyával, tej-feles kocka. — Vacsora: Töltött bur-gonya, juhturó zöldpaprikával.

Kedd. Ebéd: Burgonyaleves, pácolt nyul vadasan, gombóccal, vagy makaró-nival, forgácsfánk. — Vacsora: Kirán-tott borjúmáj salátával, szőlő.

Szerda. Ebéd: Zöldségleves, sertéska-raj kapros tökfőzeléssel, diómetélt. — Vacsora: Pörkölt csirke tarhonyával és uborkával, gyümölcs.

Csütörtök. Ebéd: Gombaleves, ká-posztafőzelék benne főtt malacdagadó-val, máglyarakás. — Vacsora: Kirántott borjúláb vajas babbal, párolt alma.

Péntek. Ebéd: Burgonyaleves, tejszeles, paprikás burgonya, virslivel, vagy a nél-kül, túrós gombóc. — Vacsora: Halász-lé, túróseszsa.

Sombat. Ebéd: Karalábéleves, nyár-son sült felsár makarónival, palacsinta. — Vacsora: Gombás rizs, reszelt liba-májjal körítve, gyümölcs.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASÁROL

A DEBRECZENI UJSÁG-HAJDÚFÖLD

RÁDIÓJA

Péntek
OKTÓBER 7.
BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.40-ig Radó. 2.25-től 7.00-ig Natter. 6.45-től 0.15-ig Máriaassy. Zeneakadémia: Geszóné.

8.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.

7.20 Étrend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.20 „A folyókony kenyér.” Irtó Ács László. (Folyóvadász.)

10.45 „A kelták.” Irtó Ács László. (Folyóvadász.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Vörös Elek és cigányzenekara.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

1.30 Reudőrzenekek. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Kéler: Csokonai nyitány. 2. Borsay: Erdélyi bércin. Ábránd. 3. Lehar: Részletek a „Hercegis-asszony” c. operettből. 4. Urbach: Zenei szappanbuborékok, egyveleg.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árák, élismérés-árak, diákfőelőjárja „A Ruhárvadók.” Irtó: Wehner Józsefné. (Folyóvadász.)

4.15 A rádió műsorának ismertetése. Utána újassági közlemények.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

5.00 Hanglemezek.

5.30 Sportközlemények.

6.00 Lászlóffy Margit zongorázik. 1. Liszt: a) Szent Ferenc a hullámokon; b) XIII. rapszódia. 2. Debussy: A boldog sziget (L'isle joyeuse). 3. Chopin: h-moll szerzőverseny. 4. A zeneművészet és a rádió. Pap Viktor előadása.

7.00 Hírek.

7.05 Hírek szlovák nyelven.

7.10 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertla István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének).

8.10 Kisebbségi magyar írók eskjéközvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagylelkű előadásai. 1. Andris bátykájára. Darkó István elbeszélése. Felolvassa Csuka Zoltán. 2. a) Tamás Lajos: A dóm; b) Mészáros László: I. Paroszfór; II. Májusi legenda; c) Szombati-Szabó István: Lavínák éneke c. verseket előadja Emlék József. 3. A Gyilkoskötél az Egyesült Államokból. 4. Bartók: Elmúltam szép hazámból; b) Huber Sándor: A surányt lőt viléz;

Vasárnap
OKTÓBER 2.
BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 8.45-től 3.00-ig Radó. 2.45-től 8.10-ig Skublies. 7.55-től 0.15-ig Máriaassy.

9.30 Hírek.

10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó-főtemplomból. A szentbeszédet műse közben Holik Samu dr. Polgár Tibor és Kondor Leó kelta zongorás jazz-műsora.

7.05 Hírek szlovák nyelven.

7.10 „Mit búsulsz kenyeres?” Hadl életkép a kuruc világban. Irtó: Kihán Zoltán. Közben kb.

8.30 „A X. Országos Frontharcos Tálkózó megünnélt ünnepsége.” Közvetítés a Hősök-teréről. Beszélő Lőrinczy Gyula.

9.00 Hírek.

9.25 Közvetítés a Vadász-kert-szállóból. Pertis Pál és cigányzenekara muzsikál. Közben kb.

9.45 Időjárásjelentés.

Majd:
„Professziós magyar nunkások Észak-franciaországban.” Beszélő Udvari helyi Erzsébet tanítónő, Kajdi Gusztáv bátyász és Szabó János gyári munkás. (Viaszfelvitel)

10.45 A rádió szalonzenekara. Közben

11.00 Hírek német és olasz nyelven.

9.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.40-ig Radó. 2.25-től 7.00-ig Skublies. 6.45-től 0.15-ig Natter.

6.45 Torna.

Utána: Hanglemezek.

7.20 Étrend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.20 „Pakols József elbeszéléseiből (Folyóvadász).”

1. A boldogság. 2. A reptőgépek. (Folyóvadász)

10.45 „Mit nezzünk meg?” Az Erzsébet-tér szobrait ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.

Szombat
OKTÓBER 8.
BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.40-ig Radó. 2.25-től 7.00-ig Skublies. 6.45-től 0.15-ig Natter.

6.45 Torna.

Utána: Hanglemezek.

7.20 Étrend, közlemények.

10.00 Hírek.

10.20 „Pakols József elbeszéléseiből (Folyóvadász).”

1. A boldogság. 2. A reptőgépek. (Folyóvadász)

10.45 „Mit nezzünk meg?” Az Erzsébet-tér szobrait ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD 8.00 Nagy rádiózenekar. — BERLIN 9.00 Nagy rádiózenekar. — BUKAREST 8.10 Puccini: Bobémélet, opera. — ROMA 10.30 Táncazene.

6.30 „A zeneművészet és a rádió.” Pap Viktor előadása.

7.00 Hírek.

7.05 Hírek szlovák nyelven.

7.10 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertla István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének).

8.10 Kisebbségi magyar írók eskjéközvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagylelkű előadásai. 1. Andris bátykájára. Darkó István elbeszélése. Felolvassa Csuka Zoltán. 2. a) Tamás Lajos: A dóm; b) Mészáros László: I. Paroszfór; II. Májusi legenda; c) Szombati-Szabó István: Lavínák éneke c. verseket előadja Emlék József. 3. A Gyilkoskötél az Egyesült Államokból. 4. Bartók: Elmúltam szép hazámból; b) Huber Sándor: A surányt lőt viléz;

12.00 Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Vörös Elek és cigányzenekara.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

1.30 Reudőrzenekek. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Kéler: Csokonai nyitány. 2. Borsay: Erdélyi bércin. Ábránd. 3. Lehar: Részletek a „Hercegis-asszony” c. operettből. 4. Urbach: Zenei szappanbuborékok, egyveleg.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árák, élismérés-árak, diákfőelőjárja „A Ruhárvadók.” Irtó: Wehner Józsefné. (Folyóvadász.)

4.15 A rádió műsorának ismertetése. Utána újassági közlemények.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

5.00 Hanglemezek.

5.30 Sportközlemények.

6.00 Lászlóffy Margit zongorázik. 1. Liszt: a) Szent Ferenc a hullámokon; b) XIII. rapszódia. 2. Debussy: A boldog sziget (L'isle joyeuse). 3. Chopin: h-moll szerzőverseny. 4. A zeneművészet és a rádió. Pap Viktor előadása.

7.00 Hírek.

7.05 Hírek szlovák nyelven.

7.10 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertla István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének).

8.10 Kisebbségi magyar írók eskjéközvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagylelkű előadásai. 1. Andris bátykájára. Darkó István elbeszélése. Felolvassa Csuka Zoltán. 2. a) Tamás Lajos: A dóm; b) Mészáros László: I. Paroszfór; II. Májusi legenda; c) Szombati-Szabó István: Lavínák éneke c. verseket előadja Emlék József. 3. A Gyilkoskötél az Egyesült Államokból. 4. Bartók: Elmúltam szép hazámból; b) Huber Sándor: A surányt lőt viléz;

12.00 Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Vörös Elek és cigányzenekara.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

1.30 Reudőrzenekek. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Kéler: Csokonai nyitány. 2. Borsay: Erdélyi bércin. Ábránd. 3. Lehar: Részletek a „Hercegis-asszony” c. operettből. 4. Urbach: Zenei szappanbuborékok, egyveleg.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árák, élismérés-árak, diákfőelőjárja „A Ruhárvadók.” Irtó: Wehner Józsefné. (Folyóvadász.)

4.15 A rádió műsorának ismertetése. Utána újassági közlemények.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

5.00 Hanglemezek.

5.30 Sportközlemények.

6.00 Lászlóffy Margit zongorázik. 1. Liszt: a) Szent Ferenc a hullámokon; b) XIII. rapszódia. 2. Debussy: A boldog sziget (L'isle joyeuse). 3. Chopin: h-moll szerzőverseny. 4. A zeneművészet és a rádió. Pap Viktor előadása.

7.00 Hírek.

7.05 Hírek szlovák nyelven.

7.10 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertla István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének).

8.10 Kisebbségi magyar írók eskjéközvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagylelkű előadásai. 1. Andris bátykájára. Darkó István elbeszélése. Felolvassa Csuka Zoltán. 2. a) Tamás Lajos: A dóm; b) Mészáros László: I. Paroszfór; II. Májusi legenda; c) Szombati-Szabó István: Lavínák éneke c. verseket előadja Emlék József. 3. A Gyilkoskötél az Egyesült Államokból. 4. Bartók: Elmúltam szép hazámból; b) Huber Sándor: A surányt lőt viléz;

12.00 Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.

12.05 Vörös Elek és cigányzenekara.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

1.30 Reudőrzenekek. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Kéler: Csokonai nyitány. 2. Borsay: Erdélyi bércin. Ábránd. 3. Lehar: Részletek a „Hercegis-asszony” c. operettből. 4. Urbach: Zenei szappanbuborékok, egyveleg.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Arfolyamhírek, piaci árák, élismérés-árak, diákfőelőjárja „A Ruhárvadók.” Irtó: Wehner Józsefné. (Folyóvadász.)

4.15 A rádió műsorának ismertetése. Utána újassági közlemények.

4.45 Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

5.00 Hanglemezek.

5.30 Sportközlemények.

6.00 Lászlóffy Margit zongorázik. 1. Liszt: a) Szent Ferenc a hullámokon; b) XIII. rapszódia. 2. Debussy: A boldog sziget (L'isle joyeuse). 3. Chopin: h-moll szerzőverseny. 4. A zeneművészet és a rádió. Pap Viktor előadása.

7.00 Hírek.

7.05 Hírek szlovák nyelven.

7.10 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertla István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének).

8.10 Kisebbségi magyar írók eskjéközvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagylelkű előadásai. 1. Andris bátykájára. Darkó István elbeszélése. Felolvassa Csuka Zoltán. 2. a) Tamás Lajos: A dóm; b) Mészáros László: I. Paroszfór; II. Májusi legenda; c) Szombati-Szabó István: Lavínák éneke c. verseket előadja Emlék József. 3. A Gyilkoskötél az Egyesült Államokból. 4. Bartók: Elmúltam szép hazámból; b) Huber Sándor: A surányt lőt viléz;

1938 október 2-től 8-ig.

lyáról. Beszélő Pluhár István.

4.50 Csepeli Papírgyári Dalkör. Vezényel Rezik Béla. 1. Rezik Béla: Jelige (Szelecsényi szöveg). 2. Réffy Géza: Ismerek egy szép országot. 3. Országh Tivadar: Földmívelés nőiák. 4. Farkas Nándor: Jma. 5. Schubert: Böcsödöl. 6. Ádám Jenő: Hej rózsaszál. 7. Lehar: Arany és ezüst, keringő.

5.20 Táncalemezek.

6.00 „A nagyvadász.” Moravék Endre előadása. (Köznevelődési előadás-sorozat)

6.30 Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara, közben Dostály Ignác tárogatózik. — Tárogatószármok: Schack Manka: De jól esnek azok a székelyek; Balázs Vukának a szemébe nézni; Balázs Árpád: Fa leszek, ha fának vagy virága; Bura Károly: Dombon van egy ház; Fráter Lóránd: Odavan a virágos nyár; Fráter Lóránd: Ha a fehér álmok feketévé válnak; A gyimesi havas alján; Fráter Lóránd: Megint ősz van; Turáni népdalok.

7.15 Szlovák hírek.

7.20 Hírek.

7.30 „Bizalmas vallomások.” Török Sándor eszege.

8.00 Sportközlemények.

8.10 „Donna Diana.” Vigjáték bárom felvonásban. Irtó Don Augustin Motelo. A rádió számára fordította és átdolgozta Innocent Vincze Ernő. Zenéjét és dalait szerzte Kiszely Gyula. Vezényel Polgár Tibor. Rendező Németh Antal. — Személyek: Don Diego, Barcelona uralkodó grófia — Bethő Átilla; Donna Diana hercegnő, a leánya — Barjor Gizi; Donna Cimília, unokahuga — Szelezky Zita; Donna Felisa, unokahuga — Lukács Margit; Don Carlos, Urgel hercege — Jávor Pál; Don Luis, Béarne hercege — Szabó Sándor; Don Gaspar, Fois grófia — Ungváry László; Polblla, a hercegnő tükára — Uray Tivadar; Florelta, a hercegnő kornaja — Vándory Margit. 9.40 Hírek, időjárásjelentés.

10.05 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertla István. 1. Herold Zampa-nyitány. 2. Losonczy Dezső: A néma levele, zenesorozat. 3.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD 9.30 Lemezek. — BERLIN 8.00 Arató- és betakarítási hála-ünnep. — POZSONY 6.00 Magyar műsor. — PÁRIS 8.45 Gigli-lemezek. — PRÁGA 7.40 Lehar-est.

Hétfő

OKTÓBER 3. BUDAPEST I. MŰSORA

- Remondó: 9.45-től 2.40-ig Raddó. 2.25-től 7.45-ig Skuhács. 7.30-tól 0.15-ig Lovánd.

BUDAPEST II. MŰSORA

- Remondó: Natter. 6.30 Német nyelvoktatás. 7.20 Magyar finanszírozás a sárge testvérháború. Vörö Uthal előadása.

KÜLFÖLD

- BERLIN 8.00 Opera a Nemzeti Színházban. — BERLIN 7.00 Katonazené. — BECS 8.10 Tautenhaynné-égyes. — RÓMA 7.37 Csak Róma II. Magyar negyedóra.

Kedd

OKTÓBER 4. BUDAPEST I. MŰSORA

- Remondó: 9.45-től 2.40-ig Gecsoné. 2.25-től 7.00-ig Lovánd. 6.45-től 0.15-ig Máriássy.

BUDAPEST II. MŰSORA

- Remondó: 9.45-től 2.40-ig Gecsoné. 2.25-től 7.00-ig Lovánd. 6.45-től 0.15-ig Máriássy.

Szerda

OKTÓBER 5. BUDAPEST I. MŰSORA

- Remondó: 9.45-től 2.40-ig Lovánd. 2.25-től 7.30-ig Máriássy. 7.25-től 0.15-ig Natter.

BUDAPEST II. MŰSORA

- Remondó: Gecsoné. 6.30 A rádió szalonzenekara. 1. Szilárdi József: Spanyol induló. 2. Sindling: Tavaszi zsongó. 3. Billi: Öröng szerenád. 4. Bonzato: Gőgény-örög. 5. Pongrácz Zoltán: Verhánkoszt. 6. Zakál Deves: Humoresk szvit.

KÜLFÖLD

- BERLIN 9.00 Népdalok. — BERLIN 7.15 Tarka dolog októbertől zenével. — BECS 10.30 Szórvakolat névél. — BOHOSZLÓ 8.10 Days, zenés vídám est. — BUKAREST: 8.35 Tarka lemezek.

Csütörtök

OKTÓBER 6. BUDAPEST I. MŰSORA

- Remondó: 9.45-től 2.40-ig Skuhács. 2.25-től 7.25-ig Raddó. 7.10-tól 0.15-ig Gecsoné. Opera: Natter.

BUDAPEST II. MŰSORA

- Remondó: Máriássy. 6.30 Angol nyelvoktatás. 7.00 Kuria Sini és cigányzenekara. 7.35 "Az állófa." Szalay László előadása. Felolvassa Pető József. 8.00 Hírek. Távbeszélgetések. 8.25 Hanglennetek. 9.40 Időjárásjelentés.

KÜLFÖLD

- BERLIN 8.20 Verdi: Altra, opera. BRÜSSZEL 9.30 Könyvü dallemek. KÖLN 10.15 Lemecsk. — VARSÓ 9.00 kammarzene.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentés:

Hazánkban a délutáni órákban több helyen volt nyáriás záporosó, sőt egy-két helyen zivatar is. A legtöbb csapadék a Pilis hegységben és a fővárosban volt.

PROGNÓZIS: Mérsékelt szél, a Dunántúlon élénkebb nyugati szél, több helyen eső, néhány helyen zivatar. A hőmérséklet nyugaton csökken, keleten még alig változik.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Megváltó”, Piac-u. 18. a Bikával szemben. — „Tisza”, Jónap Aladár, Magoss György-tér 9. a kórházzal szemben. — „H. Rákóczy”, Arany S. A. örököséi, Külsővásártér és Miklós-u. sarok. — „Nádor”, Németh László, Szt. Anna-u. 64. Vígkezdvi M. utcával szemben.

Október 2 El ne feledkezz a nemzeti repülőalapról! — Adományokat küld be! Nagymagyarországot építed. — Adományokat készséggel továbbít a Debreczeni Ujság (vármegyeháza mellett).

legolcsóbban

beszerezhető!

— **A Református Kollégium** október hó 4-én, kedden délelőtt 9 órákor a Kollégium udvarán, vagy kedvezőtlen időben a Nagytemplomban az elmaradt jubileumi ünnepély helyett az ifjúság számára jubileumi istentiszteletet és ünnepélyt tart. Az ünnepély sorrendje: XC. zsoltár 1. verse: Tebenned biztunk eleitől fogva... Bibliavetés, előimádság. A kollégiumi kántus éneke. Igét hirdeti dr. Révész Imre püspök. 245. dicséret 10. verse: Dicséret, dicsőség... Dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgató beszéde. Himnusz.

— **Meghosszabbították szavai Almády István kiállítását.** A Kereskedő Társulat dísztermében egy hét nyitva levő igen tartalmas kiállítást, amelynek keretében szavai Almády István mutatta be a debreceni közönségnek művészi termékét, október 9-ig meghosszabbították. A kiállítást délelőtt 9 óráig este 6 óráig tekintheti meg mindenki díjtalanul. A kiállítás eddigi nagy sikere tette szükségessé a meghosszabbítást és valószínűleg ezen a héten is nagy látogatottságnak fog örvendeni.

— **Nyílt titok,** hogy a most befejezett osztálysorsjátékon Fortuna istenasszony bőles jóvótábol ismét főleg szegény emberek nyerték a nagy nyereeményeket. Nem költséges passzió, nem ártalmas szenvedély az osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték feladata, hogy mindenki felélesze az önbizalmat és az életösztönt és fejlessze, fokozza a reménységét. A m. kir. osztálysorsjáték állandó állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll. Közel 10 millió pengőt sorsolnak ki 5 hónap alatt. A sorsjegyek fele nyer. Az új 41. sorsjáték október 15-én kezdődik. 1/8=3.50 P. 1/4=7, 1/2=14, egész 28 pengőbe kerül.

Öreg „Nagytemplom” előtt

(Emlék a debreceni „őskollégium” 400 éves jubileumához!)

A vén torony ma rám tekint
„Elvertük pajtás a delet!...
Lassanként, — meglásd — este lesz:
Az árnyék együtt nő veled!”...

...Hogy néztem egyszer én reád:
Vén torony-óra, ...vén torony!
Merészen, bátran, dús, — hívón!...
Ó! drága, szent „diák-korom!”

Verted a „nyoleat”, s én futék,
Verve a szívem is veled:
A latin-óra vár reám:
„Horatius!” — és felelek!

A „falernumi” láng borán
Szállt, szállt a játszi képzelet, —
Túl ó — padon, kis ablakon, —
Fünt, fünt, — a fellegek felett!

Hol van a Szent Tavasz kora:
Ibolyás, enyhe Március?!...
...Csendes már sok, sok kis diák;
Elszállt dalok, — melódiák!...
„Horatius!” „Horatius!”

ZIVUSKA ANDOR.

(.) **Kollégiumi Diákszövetség** októberi összejövetelét, az elnökség eredeti elgondolásától eltérően, az általános feszültség enyhülése folytán a hónap második szerdáján, 12-én este tartja meg az Angol Királynőben.

— **A Déli Múzeum** ma vasárnap 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső-u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi közművelődési könyvtár egész nap zárva.

— **Esti kereskedelmi szaktanfolyam** kezdődik október közepén a beiratkozni lehet hétfőtől kezdve a női felsőkereskedelmi iskolában. A tanfolyamról bővebb tájékoztató van is iskola hirdető tábláján.

FIGYELEM! Szövet és bélésárut

— **Négy évvel ezelőtt történt marólugos mérgezés következtében meghalt a kórházban egy hat éves kisleány.** Négy évvel ezelőtt 1934. november másodikán történt Bihar-nagybajomban, hogy Szabó Sándor né gazdálkodó asszony két éves gyermeke, Etelka víz helyett véletlenségből marólugot ivott. A gyermeket orvoshoz vitték és hosszas gyógykezelés után sikerült is megmenteni az életnek. Azt azonban nem tudták megakadályozni, hogy a mérge lenyelése következtében a gégében be ne következzen a marólugos mérgezések leggyakoribb tünete, a gégeszűkület. A kis Szabó Etelka felgyógyulása óta is igen sokat szenvedett, de a szülők bíztak abban, hogy kiheveri a mérgezés következményeit. A legutóbbi napokban azonban a kisleány, aki már hat éves volt, enni sem tudott, mert a gégeszűkület miatt csak a legnagyobb kínok árán nyelhetette le a folyadékot is. Pár nappal ezelőtt beszállították a berettyóújfalui kórházba, ott műtétet hajtottak végre rajta. Az operáció után a gyermek jobban lett, de a négy év szenvedéseitől teljesen legyengült szervezet nem bírta tovább a szenvedéseket és a szerencsétlen kisleány pénteken délután a kórházban borzalmas kínok között kiszenvedett. Az esetet kapcsolatban értesítették a debreceni királyi ügyvédséget, amelynek indítványára dr. Unger József vizsgálóbíró helyettes elrendelt a holttest felboncolását és megindítja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a halálos szerencsétlenségért terhel-e valakit gondatlanság.

Te nézsz, vén torony, merőn,
S órádra félén más tekint;
Más kis diák, ó!... hányadik:
Akit az óra kongva int!

Más, más diák, ó! hányadik:
Ki „drukkal” a padokba ül;
Aki reménybe gazdagon,
A nagyvilágba elröplül!

Hol van a vidám ifjúság?...
A sok jó-kedvű elmora;...
Az álmok rózsás, szent köde,
S „Falernum” tiszta színborá?!

Dér csillan szerte már, körül;
Október hava rám köszönt,
S szívemre hulló ősz köd
Lehelget lassan bús közönyt!

— **Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegek** szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— **Áramszünet.** Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy október 2-án, vasárnap hálózatunkon eszközözlendő javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken: Híd-u. Bánffy-utca, Vágóhíd, Diószegi-út, Közvágóhíd, Bihari-telep, Gerébi-telep, és Bozai-telep. Világítási Vállalat.

— **A kollégiumi jubileumi kiállítás** a múzeumban is elmarad.

— **Hirdetmény.** Irtesítem a város érdekelte lakosait, hogy a Kossuth-utca és a Ferenc József-út és a Pénzügyigazgatóság épülete közé eső szakaszán a kocsit burkolat átépítését október 3-án megkezdjük. Ennek következtében az udvarokba való behajtás nem lesz lehetséges. Dr. Vida Szücs Imre s. k. műszaki tanácsos.

Kossuth-utca 6. sz.

TELEFON: 29-42.

— **Hibásbeszédűek tanfolyama.** Hibásbeszédűek részére egy állami tanfolyam fog-e hó közepe táján megnyitni városunkban, amelyre 6—24 éves korú ifjúságnak jelentkezni lehet a siketnémák helybeli intézetében minden nap délután 4—5 óra között. Az 5 hónapig tartó tanfolyam részvételi díja 10 P. — amelynek fizetése alól igazolt szegénység esetén a Tankerületi Kir. Főigazgatóság adhat felmentést.

— **Gépiro- és gyorsírótanfolyam.** Október elején új „Irodai Szaktanfolyam” kezdődik a Naményi Gyorsíróiskolában. Vidékről bejáróknak 85%-os vasúti kedvezmény. Tanfolyam után állami vizsga, állami állásokra is képesítő államérvényes bizonyítvány. Az iskola végzett növendékeit mindenütt szívesen alkalmazzzák. (Rákóczi-utca 17.)

— **Szajróleolvasási tanfolyam nagyothallók részére.** Nagyothallók részére kellő számú jelentkezés esetén szajróleolvasási tanfolyam nyílik. A tanfolyamra minden nagyothalló jelentkezhet a helybeli siketnémá-intézetben, október 3—8-ig bezárólag délután 3 és 5 óra között az első emelet 32. számú teremben. A tanfolyam üdvös minden nagyothalló részére, mert a szajróleolvasás elsajátításával rendkívül megkönnyebbül az embertársainkkal való érintkezés s ennek következtében enyhül a fogyatékosság súlya.

A közönséget

érdeklí,

hogy szombaton reggel már megindultak a német csapatok, hogy a párisi környéki békék által tákoltt szörnyiszülött Csehszlovákiából elfoglalják történelmi tulajdonukat. A müncheni konferencián pedig módot nyújtottak arra, hogy végleg leszakítsák majd erről a „vakbélállamról” azokat a területeket, melyek sem földrajzilag, sem etnográfiailag nem tartoznak hozzá. A prágai kormány — mit tehetett mást — elfogadta a négy nagyhatalom megfellebbezhetetlen végzését és Sirovy tábornok hangzatos beszédében jelentette be ezt népének. A beszéd minden részét megértőleg tudomásul vették, hiszen az a lakonikus hang természetesen hangzik Benes tegnap még fennhangoskodó kufárjának a szájából, mikor mást úgy sem tehet. Csak egyet nem tudunk megérteni. Sirovy elkecseregetten jelentette ki beszédében, hogy a csehszlovák államot megkérdezése nélkül esonkították meg és ilyenre még nem volt példa a világtörténelemben.

Ezzel kapcsolatban lenne egy kis megjegyzésként. Lapozza csak vissza a világtörténelmet egy pár évvel Sirovy úr! Fog ott találni egy fejezetet a párisi környéki békéről. Vajjon megkérdezték-e akkor Magyarországot, hogy átengedje-e egy évezreden át testéhez nőtt felvidéki területeit, testvérnépeit a győzelmi mámorban tobzó új tákolmányállamnak? Nem éppen Benes úr volt a legvérésebbszájú akkor, aki legjobban küzdött a pacifista országgrontók által lefegyverzett, védtelen ország megőléésért, mert vak hatalomvágygal és gyűlölködő hazugsággal létre akart hozni egy olyan államot, melyről már akkor megállapították, hogy Európa tüziféske lesz? Nézze csak meg Sirovy úr, azt a történelmet és állapítsa meg, hogy most csak a régen esedékes igazságszolgáltatás érkezett el, és lássa be, hogy csak a történelmi végzet teljesedett be Münchenben.

— **SZEPLŐ, MAJFOLT ELLEN! RÓZSA ARCKENŐCS. DOB. 1.20. KAPHATÓ: JÓSA ES JÓNA UTÓDA SOMOGYI DROGERIA. KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM.**

CSAKI IMRE

kereskedőnél!

(.) **Államvasúti nyugalmazott fő-tisztviselők** október havi összejövétele hétfőn lesz az Angol Királynőben.

— **Megnyílt dr. Vasady Lajos szállítványozási vállalat.** mint — Máv. — háztól házig szállító. Bármilyen szállítást és költöztetést vállal. Iroda: Szent Anna utca 2. Telefon: 28—81.

— **Új motorosvonat Debrecentől Nyiregyházig.** Október 2-án lép életbe a Magyar Királyi Államvasutak új téli menetrendje. Ebben a menetrendben nyiregyházi viszonylatban csak lényegtelen változás lesz. Az Ujfehértó—Nyiregyháza közötti motorosvonat, mely reggel 7 óra 11 perckor érkezett Nyiregyháza, ezután Debrecentől indul. Debrecenből reggel 5 óra 45 perckor indul és Nyiregyháza mint eddig 7 óra 11 perckor érkezik. Változás van a polgár—nyiregyházi menetrendben is. Ezután 5.45-kor indul Tiszalókról és 6 óra 51 perckor érkezik Nyiregyháza az eddigi 7 óra 51 perccel helyett.

VASARNAPI ISTEN- TISZTELEK

A református templomban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órákor Csutoros Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órákor Uray Sándor, 11 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor dr. Lencz Sándor. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor Baja Mihály, d. u. 5 órákor dr. Bartha Tibor. Ispotály-templomban d. e. 10 órákor Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor Birinyi János. Károli Gáspár-téri templomban d. e. 9 órákor K. Kiss László, d. u. 4 órákor Kiss Antal Jenő. Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor dr. H. Kiss Géza, d. u. 3 órákor Márki Kálmán. Homokkerti templomban d. e. 10 órákor Kovács József, d. u. 5 órákor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órákor Mezey Béla, d. u. 3 órákor Zimányi József. Csapókerti templomban d. e. 10 órákor Kiss Lajos, d. u. 3 órákor Vándor Ernő. Kerekestelepi templomban d. e. 10 órákor Kulcsár Ferenc, d. u. 5 órákor Kulcsár Ferenc. Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 órákor Siposs Imre. Tégláskerti áll. iskolában d. e. 10 órákor Birinyi János. Téglavetői gyűl. házban d. u. 3 órákor Kovács Árpád. Wolaffka-t. olvasókörben d. u. 3 órákor Szilágyi László. Olajúti imaházban d. u. 5 órákor Orosz János. Gyermekistentisztelet a Nyilas-telepen fél 9 órákor: Orosz János. — Tanyai istentisztelet: Ondó I. Kádár-dűlő d. e. 10 óra: vitéz Szabó Endre. Hármashegy d. e. 9 óra: Bárdi Ferenc. Lukaháza d. e. 11 óra: Bárdi Ferenc. Pallag d. e. 9 óra: László Lipót. Dombostanya d. u. 2 óra: Halász András.

A róm. kat. templomban:

Rendes szentmisére 6, 7, 8.20, 9 órákor. Félitok nagymisét tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órákor szentmise. Kertési kápolnáknak következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil, Homokkerten dr. Rassovszky Kálmán, Nyilastelepen Kiss László, Augusztia szanatóriumban Horváth István, Hajdúsámszonban Novák Gyula, Józsan dr. Szabó János. A szo-

hoszlói-úti iskolában 9 órákor szentmisét mond Varju Lajos ny. esperes. — Október hónapban minden d. u. 5 órákor Szentolvasóájtatosság lesz a Szent Anna-templomban.

A gör. kat. templomban:

Október 1-én, Szűz Mária védelme ünnepe és vasárnap reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órákor diakmisa, d. e. 10 órákor nagy szt. mise, a szt. beszédet Fekete Lajos s. lelkész mondja, háromnegyed 12 órákor csendes szt. mise, d. u. fél 4 órákor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órákor vecsernye. Vasárnap a róm. kat. és gör. kat. katonák részére d. e. 9 órákor lesz megtartva a szentmise, a 10 óra nagy szentmisén Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja a szt. beszédet. Október 6-án, csütörtökön az ünnepélyes gyászmise d. e. 9 órákor kezdődik. — Október havában minden hétköznap d. u. 6 órákor kezdődik az ájtatosság, vasár- és ünnepnap vecsernye előtt, csütörtökön és vasárnap szt. beszéddel.

Az evangélikus templomban:

Az evangélikus templomban vasárnap d. e. 9 órákor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. D. e. 10 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Este 5 órákor esti istentisztelet. Prédikál Szenes László református segédlelkész. D. n. 4 órákor Püspökladányban, este 7 órákor Hajduszoboszlón szórványistentiszteletet tart és prédikál Bójtós Sándor.

Hazafias istentisztelet lesz október 6-án d. e. 10 órákor az evangélikus templomban. Prédikál Pass László esperes, tart. tábort. főlelkész. A lelkészi hivatal kéri a hatóságokat és testületeket, hogy a hazafias istentiszteleten résztvevő képviselőik számát, nevét szíveskedjenek előzetesen közölni a lelkészi hivattal írásban, vagy telefonon (33—05).

Az unitárius templomban az ősi háladáistentisztelet most kivételesen nem október másodikán (mint a hó első vasárnapján), hanem október 9-én lesz.

Isteniszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaórákat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig prédikáció úrvacsoraosztással. Szerdán este 7—8-ig biblióra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

Késő bánat

En még soha nem készültem torra.
Csendet rontó, hangos dáridóra;
Gondtalanul sohasem nevettem,
bár a Nap ott ragyogott felettem
és biztatott: „örülj, kacagj, szeress,
amíg élhetsz, — gyönyörűt, mámort keress,
lesz még időd a szomorúságra...
Ne nézz a Holnapra, — nézz a Mára“!

Igy szolt a Nap, — nem hallgattam rája,
Nevettem lelkem a lemondásra,
égő könnyekre, sóhajra, gyászra,
társatlan életre, vívódásra;
Önmagammal küzdöttem, harcoltam,
a Jelennek megrontója voltam,
gondtalanul sohasem nevettem...
Miért is tettem?... Miért is tettem?...

WAGNERNE SZÜTS ADÉL

— **Betegsége miatt öngyilkos lett Ritoók Zsigmond egyetemi magántanár.** A szombatra virradó éjszaka budai villájában szívenlőtte magát és meghalt Ritoók Zsigmond dr. budapesti egyetemi magántanár a fővárosi köz-kórházak volt igazgatófőorvosa. A neves professor aki hosszú ideig állott a fővárosi szolgálatában, már régebben bántalmakban szenvedett és néhány hónappal ezelőtt operálták is. Ekkor Ritoók addig faggatta az operáló főorvost, míg az bevallotta, hogy a betegség gyógyíthatatlan. Azóta dr. Ritoók Zsigmond szinte búskomor lett és pénteken este íróasztala előtt ülve szívenlőtte magát.

— **Hölgyek! A legdivatosabb szörmehundákban és szörmékben nagyválaszték Barkó Márton utódaínál, a Színház átjáróban.** Javítások, átszabások legolcsóbban.

— **Hírdetmény.** A m. kir. 6. sz. honv. és közrendészeti helyőrségi kórház parancsnokság 1938. évi január hó 1-től 1939. évi december hó 31-ig terjedő időre, zsemle, zsemlekenyér, félbarna kenyér és liszt szállítására 1938. évi október hó 12-én 10 órákor nyilvános versenytárgyalást hirdet. Bővebb felvilágosítást az érdekelteknél a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8 órától 13 óráig ad.

(?) **Értesítés.** A MANSZ. vezető-sége értesíti mindazon Hölgyeket, kik a szept. 29-i kávédelutábon a mai napra tervezett gyűlésre kaptak meghívást, hogy a megváltozott helyzettel kapcsolatban a gyűlés megtartása későbbi időre halasztott.

— **Ne vegyen cserépkályhát míg meg nem tekintette Krísch kály hásmester cserépkályha raktárát, Ispotály-tér 1. sz.** (Nagyállomásnál) Telefon: 12-18. Vállal minden e szakmába vágó munkát.

— **Használt és új állapotban levő kocsikat eladok, veszek, cserélek** s mindenféle kocsimunkát jutányosan vállal Gyulai, Hatvan-utca 34.

— **Vattay Margit tánciskolájában** október 2-án fősikolai, 12-én diákolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

— **Egészségét ápolja,** ha naponta fürdik a Nagyerdei hőforrásvizben.

— **Október 9-én kezdődik a Dénes-napi nagyvásár.** Az 1938. évi Dénes-napi vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár október hó 9, 10 és 11-én lesz. A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusítási helyük kijelölése végett iparjogosi társaságokkal és az előző vásár helyfoglalási engedélyükkel az alulírott hatóságoknál (Kossuth-utca 20. fsz. 28. számú szoba) 1938. október hó 3, 4 és 5-én jelentkezzenek délután fél 5 órától 7 óráig, annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható. Vidéki iparosok és kereskedők pedig október hó 6. és 7-én jelentkezzenek ugyanott a fenti időben. A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában 313—16. 401—1903 bkgy. számú szabályrendelet 5. és 11. §§-ai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a fenti napon kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontja október hó 8-án déli 12 órában állapított meg. Jelzett időpont előtt árusító helyet elfoglalni és sátorot verni nem szabad. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága mint elsőfokú iparhatóság.

Irtá Szegedi László

Jeanette nagyot nyelt.

— Martin, magát étvágytalan embereknek kellene ajánlani. Étkezés előtt tíz szó, fogadok, hogy mindegyik dagadtra enne magát. — Tovább.

— A Luxembourg-kertben gyerekek játszadoznak, reszekelőkező öregurak érthetetlen figurákat rajzolnak botjuk végével a földre és a padokon szerelmes párok csókolóznak. A Place de la Concorde-on gépkocsik ezre zúg keresztül, itt liheg a rohanó város, a föld alatt dübörögve vágat a metro, mintha a hatalmas kötésszál lüktető ütőere volna. A Champs Élisées-n színes, kavargó tömeg hullámzik. Az Arc de Triomphe évszázados arkádjai alatt mintha a mennyországba futna be az út, szinte várja az ember, hogy a sötét boltozatok alól szakállas, glóriás szellem lép elő és tiltó kezét felemeli egyesek előtt. A Bois de Boulogne-ban pihen az elfáradt Párizs. Piros és sárga selymek villannak elő a zöld lombok közül, a nevelőnők hosszú, gyermekkocsis sora mintha óriási munkáshadak talygás százada lenne, mely szüntelenül viszi, viszi az új anyagot, az új életet a telhetetlen és dagadó városnak.

Elhallgattam. Jeanette egy pillanatig némán, becsukott szemmel ült, látszott az arcán, hogy gondolatai máshol járnak. Ki tudja, kire gondolt, kit hagyott Párizsban?

Egyszerre felnézett. Felém nyújtotta a kezét. Felálltam és megfogtam a hosszú, vékony ujjakat.

— Csodaszép volt, Martin. Nagyon köszönöm.

És én akkor végtelenül boldog voltam, hogy örömet szerezhettem neki.

Pierre nem akart elengedni, de azért másnap mégis elmentem. Aztán harmadnap is, negyednap is.

Sokszor ültünk a szobában egymás mellett és beszélgettünk elhagyott hazánkról. A „haza“ szónál alig észrevehetően mindig megrezdült Jeanette szeme. Arcára keserű vonás húzódott és láttam, hogy erősen visszafojt magában valamit.

Nagy szerelmem, mint egy óriási, színes pillangó, teljesen betakarta a lelkemet és ideoda repdeső szárnyai néha már meglibbentették Jeanette nyugodt lelkét is.

Az ötödik napon megcsókoltam a kezét, hosszan, hosszan és nagyon melegen és aztán forró, lüktető fejemet az ölébe hajtottam, mely olyan lágy volt és olyan hűs, mint az erdő pázsítja tavasszal.

Egyszer halkán megszólalt.

— Miért jött ide, Martin?

Néma csend volt. Nem feleltem, nem is tudtam volna akkor beszélni.

— Igaz az, amit Rosalie mondott?

Hirtelen felnéztem. Mit mondott Rosalie? De aztán egyszerre eszembe jutott minden. Nem szóltam. Belenéztem a szemébe.

És ő állta a tekintetemet. Valami furcsa, ijedt szomorúság ült tüzelő rubinyöngyeiben. Hűvös kezével végigsimította a homlokomat.

Aztán hirtelen felállott és az ablakhoz sietett. Mozdulatlanul nézett kifelé a rácsokon keresztül a halk, pihegő éjszakába.

Odamentem hozzá és láttam, hogy a szemében könny csillog.

— Jeanette... én nem tudom... talán... maga...

Megfogta a kezemet és megszorította az ujjaimat.

— Hagyjuk ezt most, Martin.

Ez már a második dolog, amiről nem szabad beszélni. Az első egy kérdés volt: mit csinált, mielőtt fellépett volna a „Dancing-Bar“-ban? Úgy látszik, ez is titok, amit nem szabad meghölygálni. Legalább is most még nem.

Nem baj. En várok, boldogan várok, akár hosszú éveig is, csak... csak ő is szeressen. Szeressen! Szeressen! Szeressen!

Eppen egy hete volt, hogy először voltam itt nála. Akkor mutatkoztunk be egymásnak. És Rosalie is akkor sértődött meg. Azóta aztán egyszerre kopogtattak az ajtón.

Jeanette megijedt és rémült szemével rám nézett. Hová bujjak? De mielőtt bármit is tehettem volna, felnyitott az ajtó és Rosalie lépett be rajta. Amint meglátott, szája elé kapta a kezét.

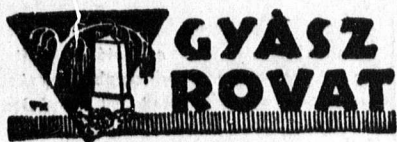
— Jé! Martin!

Aztán lassan odajött hozzánk. En még mindig Jeanette kezét fogtam. Ránk nézett, aztán gúnyos mosollyal megjegyezte.

— Úgy látom, jól összemegledtetek. Jeanette kisasszony nem félt...

Jeanette-né arcába szökött a vére. Felugrottam.

(Folytatjuk.)

Szabó Jánosné, Szemán Juliánna 42 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából ref. egyházi szertartással. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi.

Szentessy István kőműves segéd 26 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Kurucz-u. 112. Pusztai temetkezési intézet.

Papp János nyugalmazott dohánygyári műszaki altiszt 72. évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz köztemetői 2. a. számú ravatalozó teremből a ma reggel a Szent Anna-utca temetőből átszállított fia hamvai mellé. Engesztelő szentmise 6.án reggel fél-nyolc órakor lesz. Lakás: Szoboszlai Papp István-u. 16. Temetését Bartha vállalata végzi.

Bakk Vilma 78. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Honvéd-utca 42. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás: Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak ismerőseinknek, akik szeretett férjem, édesapánk elhunytával nagy bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, valamint a Horthy Dalárda működő tagjainak a temetésen való részvételükért ezúton mondunk köszönetet. özv. Kónya Lőrinczné és gyermekei.

Gyászbeszéd alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. — szám, telefon 11-85. — hol árajánlattal díjmentesen szolgálnak.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiállításra is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetében.

Uj temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Csurka „Kegyelet” temetkezési Vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81. éjjeli szolgálat: 33-80.

Uj temetkezési intézet

cégtulajdonos

Pusztai József
Kálvin-tér 5. sz.

Telefon: 33-90.

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak; exhumál, temet, szállít.

(:) Díjtalan angol, francia, lengyel, német, orosz, román nyelv tanfolyamok és olcsó rajtanfolyamok kezdődnek október elsején az Egyetem Népszerű Főiskoláján. Telefon: 25-00 szám.

Ami a nagyriportból kimaradt...

Riportkörúton motorbiciklín — harmadmagammal

A héten behívtak a szerkesztőségi nagyvezérkar színe elé.
— Hozz egy riportot a határról! kérdem nemes egyszerűséggel.

Gunyos mosoly a válasz:
— Vonat?! Ez fiam álom. Motoron méész.

— Nem baj —, válaszoltam —, azt a 100 kilométert kibírom.

Ismét gunyos mosoly dereng az arcokon.
— Tévedés: 400 kilométert kell megtenned.

Nyeltem egy nagyot és elindultam.

Igy kezdődött.

A motor nehezen ugyan —, többszörös biztatással, tolással és mérges ropogással —, de elindult. Vezettem a fotóriportert, mögötte a lélekprózó ülésen szerkesztőségünk egyik közismert tagja ült. **Csengő kacagással** leplezve fogcsikorgatását, míg az oldalkocsos kényelmében e sorok szerény írója huzódott meg.

Hol ment, hol nem ment a motor, de mégis szerencsésen megjártuk az első nap feladatát. Este az egyik Tiszamenti faluban kerestünk éjjeli szállást. Az egyetlen lehetőséget számunkra a luxushotelt képviselő „Hangra” jelentette, ahol előzőeken nyen fogadtak, mindenben rendelkezésünkre állottak, csak ott támadt a nehézség, hogy hármunknak — pusztán két ágy jutott.

Igy folytatódott.

Lefeküdtünk. Ez így egyszerűen hangzik s nem fejezi kellő színekkel azt a versenytudást, ami az ágyakért megindult. Pánikszerű vetkőzés, össze-vissza dobált ruhák után, mint a verseny győztese elfoglaltam az egyik ágyat. A két legyőzött szomorú arccal nézte a másik ágyat és keserves arccal elfoglalta.

Elaludtunk. Félrel arra ébredtem, hogy élünk, kissé szenvedélyes szóharc folyik melletttem:
— Te voltál!
— Tiltakozom! Te voltál!

(:) Frontharcosok október 9.-én induló budapesti filléres vonatára ma déli 12 óráig lehet még jelentkezni a frontharcos otthonban. Elnökség.

— **Fontos rádióhírek.** Talán még soha nem hallgatott anyai ember a világon rádiót, mint Európának ebben a sorsdöntő lázas óráiban Európa és a világ rádióállomásai szinte percről-percre sugározzák ki hullámaikon az éterbe az emberiség sorsára döntő jelentőségű híreket és kinyilatkoztatásokat. Azok pedig, akiknek még nincs rádiókészülékük hacsak egy mód van rá most látják végre elérkezettnek az időt, hogy rádiójukat beszerezzék. Nem kétséges, hogy a megfelelő rádiókészülék kiválasztásánál éppen most figyelemmel kell lenni arra, hogy a világ minden részéből kifogástalanul hozza a készülék a fontosabb állomásokat. Ilyen rádió az Orion 88 típus, melynek sávszélesség-szabályozója lehetővé teszi, hogy távoli gyenge adók is szelektíven, a szomszédos erős állomásoktól nem zavartatva jelentkezzenek a hangszóróban. AL-5 óriás végerősítő pantoda fiziológiai hangerő-szabályozó, óriási dinamikus hangszóró, varázsszem, egyszerűen a modern rádiótechnika minden olyan kelléke megtalálható ennél a készüléknél, mely a teljesítményt és a tiszta vételt fokozza.

— **H. N. Adventisták** ma este 7 óra kezdettel Szt. Anna-u. 7. sz. a. imatermükben istentiszteletet tartanak. Tárgy: „A boldogság titka”. Napjaink rendkívüli problémáival és komoly életkérdésekkel foglalkozó embertársainkat vallásfelekezetre való tekintet nélkül meleg szeretettel várjuk.

— Nekem ne beszélj, most ébredtem fel a horkolásodra.
— Soha életemben nem horkoltam. Te voltál.

Igy kezdődött meg a diplomáciai feszültség. Az igazság kedvéért meg kell, elfogulatlanul állapítani, hogy — mind a kettő horkolt. Nagyon.

Ismét elaludtunk. Egy órával később közelharera ébredtek.

— Add vissza. Neked már elég volt.

— Nem adom.

Az egyetlen kispárnán veszekedtek.

A feszültség kitört. Egész éjjel mind a kettő társasjátékot játszottak: amint az egyik elaludt, a másik kilopta feje alól a párnát. Nem aludtunk.

Reggel újra elindultunk. Már egy jó darabon motoroztunk és az első megállásnál történt a baj. Szerkesztőségünk jókedvű, nevetéséről közismert tagja, amikor nagy hemium közben leszállt a hátsó ülésről, zsibbadt lábainak nem tudván parancsolni, akarata ellenére leszállt a töltés lejtőjén és közvetlen, nemes mozdulattal elterült a porban. Nagyon mérges volt. Lábáról lejtött a bőr.

Kiemelkedő mozzanata kirándulásunknak még egy eseménye volt: egy igen aljas hátsó gumidefekt. Oka: patkószeg, amely alattomosan meghúzódva a porban, belebéköt a gumiba, nagyon csúnyán. Motorvezető fotóriporterünk nekivetkőzött a javításnak. Nem boldogult s így mi is nekivetkőztünk. Röpké 3 óra alatt sikerült a gombostűfejnyi lyukat megragasztani, de az eredmény végzetes volt, nyakig olajosak lettünk. Az itatóvályunál mosakodtunk, amiért meg is kergettek bennünket.

Ez az igaz története az expedíciónak. Különböző riportot is írtunk. (K.)

— A Péterfia-u. egyházzásznal felöltöttek számára tartott bibliakör a Kálvin-tér 5. sz. alatt a Baltazár gyülekezeti otthonban már megkezdődött. Összejövetelt tart minden szerdán este fél 6 órai kezdettel. A biblia kör vezetője dr. Farkas Pál lelkipásztor.

(X) **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT”** használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíteli: **Sztankay Gyógyszertár,** Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— **A nagyerdei református bibliakör** október hó 7. napján, pénteken délután 5 órakor tartja első összejövetelét ebben az évadban Komlóssy-út 37. sz. alatt. Bejárat van Dóczy József-u. 2. sz. alatt is. A bibliakör minden pénteken d. u. ös-szejön 5 órakor. Vezetője dr. Erdős Károly egyetemi tanár.

— **Pótbeírások a városi Zenekiskolában.** Debrecen sz. kir. város Zenekiskolájában a pótbeírások folynak naponta d. e. 9-1-ig és d. u. 3-5-ig. Beíratkozni lehet az összes tanszakokra. Fűvőshangszerek tanítása ingyenes, csupán a beíratási díjat, 6 pengőt kell befizetni. Bővebb felvilágosítás a hirdetemvényeken és a Zenekiskola titkári hivatalában nyervehető a hivatalos órák alatt, Vár-u. 1. sz. (Telefon: 33-96.)

— **Hirdetemény.** A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közli az érdekeltektől állattulajdonosokkal, hogy az október hó 5-től hirdetett öszi kötelező lövővizsgálat elhalasztott és későbbi időpontban lesz megtartva. A lövővizsgálatok újabb időpontjáról a hatóság az állattulajdonosokat hirdetemvény útján annakidején tájékoztatni fogja. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Nem féltem én a hazámat!

Írta: BRILLA ERNŐ.

Nem féltem én a Hazámat
vészöl és vihartól.
Nem féltem én bárhóronnan jön,
fergetegtől, bajtól.
Századokon számtalanszor
véreztünk, szenvedtünk.
A halállal szent Hazánkért
százszor szembé néztünk.

Hányszor fogták reánk rútul:
már csak alig élünk,
Meg van ásva a sírunk is,
nem sokára végünk.
Am egyszerűsággal feljött a nap,
fel a magyar égen,
Erősebbek lettünk újra,
mint azelőtt régen.

Most is azt hiszik már rólunk:
hogy a sírban fekszünk,
Gonosz béke jóvótárból
bílincsből a kezünk,
Ezeréves szent földünket
prédaképen hagyjuk,
Hitvány kényszerparancs előtt
térdeinket meghajtjuk.

Tudják meg! A sors könyvében
más van rólunk írva,
Kárpátokat, Duna—Tiszát
magyar kell hogy bírja!
Megúntuk a Káldváriát,
a Golgotajárást,
Mint tetszhalott lesni-várni
majd a feltámadást.

Amit hitvány, ravasz módon
elraboltak tőlünk,
Adják vissza! Követeljék
véren szerzett földünk.
Ha szépen nem! Hát majd másképp!
Lesz „Eb úr a farkó”!
Egy millió ököl támad,
ha jön a hívó szó.

Hős vezérünk! Bölcs Kormányzónk,
Te szavadra várunk,
Hisz jól tudjuk: mindnyájunknak
egy szent cél a vágyunk.
Teljesedjen nemes szíved
édes magyar álma,
Derüljön ki a fénylő nap
Nagy-Magyarországra!

— A Városi Zenekiskolában hangszert még nem tanuló gyermekek részére zeneelőkészítő tanfolyam nyílt meg. A tanfolyamon a gyermekek hallás- és ritmusképzésén kívül a hangjegyírás is megtanulják, ennek következtében a hangszerstanulásuk gyorsabb és eredményesebb lesz. 6-10 éves gyermekek a tanfolyamot egy év alatt elvégzik. A zenei-óvodába 4 éves kortól vesz fel növendékeket a Zenekiskola. Bővebb felvilágosítás a Zenekiskolában naponta d. e. 9-1-ig és d. u. 3-5-ig nyerhető Vár-u. 1. Telefon: 33-96. sz.

HOTEL RIO

BUDAPEST

a város szívében

RAGYOGÓ

TISZTA

hideg-meleg folyóvíz

ERŐSEN

MÉRSEKELT

ÁRAK

VII., Kürt-utca 6.

PÁTRIA kávéház mögött.

TESTEDZÉS

Nem jó játékos, hanem jó együttest akarok nevelni

-- mondotta a Bocskay új edzője

Szabó Péter nyilatkozata a Debreceni Ujság—Hajdúföld olvasótáborának

Az európaszerte ismeretes Bocskay az utóbbi időben igen gyengén szerepelt és az érdeklődés teljesen elfordult tőle. Most, amikor már mindenki hátat fordított ennek a nagymúltú egyesületnek, jól esett látni, amikor vasárnap a Salgótarján SE elleni mérkőzésen a város pályájában megjelent Lossonez István főispán. Ugyáztuk észrevettük ezt az előkelő látogatást maguk a játékosok is, mert olyan játékkal rukkoltak ki, amelyre csak az öreg szurkolók emlékeznek. Valóságos tűzijáték volt az, amit a Bocskay fiatal csatársora művelt az ellenfél kapuja előtt.

Annakidején díszletére vált volna ez a régi híres ötösfogatnak is, amelyet Európa különböző országában annyiszor megcsodáltak. A Bocskay játékosai nem azt nézték ezen a mérkőzésen, hogy hányan vannak a nézőtérben, hanem azt nézték, hogy ott van Debrecen szab. kir. város és Hajdú vármegye főispánja, a Bocskay most megválasztott dísznöke. Küzdöttek körömszakadtukig és a nagy küzdelemből gyönyörű győzelmelet kerekített ki s ezzel a győzelmelettel megszerezték első két bajnoki pontjukat.

KI IS AZ A SZABÓ PÉTER?

A szép győzelem után felmentünk a Bocskay Clubhelyiségébe, amely az Arany Bika félemlétnél van. Ott találtuk Szabó Pétert, akit a játékosok Petár bácsinak szólónak. Szabó Péter a Bocskay új edzője. A lapokban nem sokat lehetett róla olvasni. Igen szerény ember, minden idejét a játékosoknak, jobban mondva az együttesnek szenteli. Szégyen, de nagyon sokan vannak, akik már nem emlékeznek erre a névre: Szabó Petár. Ő volt a régi híres MTK csapatának egyik kiváló tagja. Sajnos, az idő eljár, az emberek felejtnek. De reméljük, hogy Szabó Petár debreceni munkájára felfigyel az ország egész sporttársadalma.

Szabó Pétert lapunk hasábjain akarjuk bemutatni a debreceni közönségnek s ezért felkértük a kiváló sportférfit, hogy mondjon valamit játékos és edzői karrierjéről. Szabó Péter egy kicsit gondolkozóba esett, amikor megtudta, hogy mi járban vagyunk. Látszott rajta, hogy gondolata messze visszakalandozik. Egy jobb, egy boldogabb időbe. De nem sokat töprengt, megereedt a nyelve és a következőket mondta:

— Futballista karrieremet az erzsébetfalval INC-ben kezdtem, mint ifjúsági játékos. Itt fedeztek fel és 1912-ben átkerültem az MTK ifjúsági csapatába, ahol nem sokáig játszottam, mint ifjúsági, mert betettek az első csapathoz. Mondanom sem kell, hogy milyen boldog voltam, amikor a nagyok között játszhattam, de ez a kiütetés nem vaktott el, hanem dolgoztam és megalapoztam jövőmet. A világháború alatt az MTK tagja voltam. Utána, amikor kitört a forradalom az MTK-val mentem el az úgynevezett nagy turára. Először Bécsbe utaztunk, ahol az MTK aranycsapatával sorravertük az összes bécsi csapatokat. Innen az osztrák városokat jártuk végig és mindenütt megbecsülést harcoltunk ki a magyar futballsportnak. Magyarországon ekkor már igen súlyos volt a helyzet. Ausztriából Németországba vezetett útnak és ott is mindenütt győzelmet arattunk. Ekkor kapta meg az MTK csapata az aranycsapat nevet.

— Amikor a nagy turáról visszajöttünk, Magyarországon a rend már helyreállt, de abban az időben egyelőre nem lehetett szó arról, hogy itt futballozáshoz kezdjünk. Az MTK játékosai igen kapósak voltak s így Schaffer, Konrad és jó-

magam kivándoroltunk Bécsbe. Ott játszottunk egy darabig, majd Schafferral együtt vándorbotot vettünk kezünkbe és Németországba mentünk, ahol Nürnbergben kötöttünk ki. Nürnbergben a bajnokságot is megnyertük csapatunknak. Nürnbergből Frankfurtba, Münchenbe, majd Spanyolországba vezetett útnak. — 1926-ban ismét visszatértem Németországba. Sokáig azonban már nem tartózkodtam egy helyen, gyakran változtattam állomásomat és mint edző helyezkedtem el. Németországból Franciaországba, innen Svájcba, majd megint Németországba mentem. Végül Svájcban keresztül kerültem ki Törökországba, ahol a múlt évben csapatot a Galata Serail, meggyerte a török bajnokságot. A Galata Serail díkesapat és mondanom sem kell, hogy a fiatalokkal igen sok bajom volt addig, amíg a bajnokságot ki harcoltattam a fiúkkal. Törökországból a honvágy hozott haza.

— Targyaltam a Hungáriával, sőt több külföldi meghívás volt zsebemben. A Hungáriához azért nem mentem, mert a csapat összeállításánál nem adtak szabadkezet. Ekkor hallottam, hogy a Bocskay, amelyet külföldi szép szereplés után már régen ismertem, edzőt keres. A tárgyalásokat felvettem és most itt vagyok Debrecenben azzal a rendeltetéssel, hogy a Bocskayt arra a nivóra emeljem, amelyet régen kivívott magának ez a jobb sorsra érdemes együttes.

NEKEM NEM A JÁTEKOS, HANEM AZ EGYÜTTES FONTOS

Mit szándékozik tenni a Bocskayval — tettük fel a második kérdést.

— Amint a Bocskayt átvettem, igen szomorú képet láttam. Voltak itten hibák, de én ettől nem ijedek meg, mert a magyar csapatoknál többé-kevésbé megtalálhatók ezek a hibák, de nem olyanok, hogy ki ne lehessen őket küszöbölti. Nekem nem a nagy csillagok neve a fontos, hanem az, hogy az együttes jól működjön. A klóregedett sztárok nem élhetnek a múlt dicsőségéből, mert ez a csapatmunka rovására megy. Örömmel láttam azt, hogy a Bocskay vezetősége teljesen szabadkezet adott a játékosok nevelésére és a csapat összeállítására. Így módomban lesz a Bocskayt arra a színvonalra felemelni, amelyet a múltban kiverekedett magának. Ehhez azonban nemcsak a vezetőség hozzájárulása, hanem a debreceni közönség türelme is szükséges van. Sokan vannak tudósok, akik jobban összetudnák állítani a csapatot, mint én.

— Én ezeknek a tudósoknak csak azt tudom üzeni, hogy én vagyok a játékosok között és én tudom értékelni, hogy kinek mennyit ér a munkája. Ne lepődjen meg senki, ha valamelyik kedvenc játékos kimarad a csapatból, mert olyan fiatalok állanak rendelkezésemre, akik nem hoznak szégyent a csapat színére. Igaz, hogy ezeket még tanítani kell, de ha egyszer valamit megtanítok velük, bízom abban, hogy sohasem felejtik el. Ha valamelyik fiatal játékosnak aklója nem sikerül a mérkőzésen, a közönség ne bántsa őket, mert ezzel egy feltűrt tehetséget egyszer smindentkorra tönkre lehet tenni. Nyugodjon meg a közönség, hogy tölem kapnak ezek a fiatalok eleget, de ezt a csapatmunka érdekében meg kell tenni, mert a csapat csak akkor lehet ismét nagy.

— Jólásokba nem szoktam sohasem bocsátkozni, de bízom benne, hogy csapatom nemcsak a honi pályán, de idegenben és a nagy csapatok ellen is megállja helyét, de ezt ki kell várni. Az edző nagyon nehéz munka előtt áll, amikor egy ilyen csapatot vezet át. Az öregek közül

azokat kell kiválogatni, aki még használható. A fiatalok közül pedig azokat a tehetségeket kell kiválasztani, akik a legtehetségesebbek, de úgy, hogy azok az öregekkel kifogástalan csapatmunkát adjanak. Különösen nehéz elfelejteni a játékosokkal azokat a rossz szokásokat, amelyeket régi edzőjüktől tanultak.

A beszélgetésbe itt bekapcsolódott Béber László, a Bocskay klubkapitánya, aki a következőket mondta:

— A Bocskay vezetősége tekintettel arra a presztízstre, amelyet Szabó Péter képvisel, teljes szabadkezet adott a csapat nevelésére, olyan szabadkezet, amely talán az egész országban sehol sincsen meg.

NEM BOCSÁTKOZOM JÓSLÁSOKBA

Hol köt ki a Bocskay a bajnokságban? — hangzott a harmadik kérdésünk.

— Már az előbb említettem, hogy jólásokba nem bocsátkozom. Sportember nem is jóslhat, mert ha sikerül a jóslása, akkor igazolta magát, erre azonban nincsen szükség, mert az eredmény igazolja a csapat edzőjét. Ha nem sikerül a jóslat, akkor pedig magát égeti le a jóslat. Engem nem vakít el a vasárnapi szép győzelem, tudom, hogy vannak még mindig hibák, de addig nem nyugszom, amíg ezek meg lesznek. Ha már a vasárnapi eredményt tartunk, legyen szabad megjegyznem, hogy a sok durvaság nem fordult volna elő, de sajnos, a debreceni közönség egy része a Bocskayt halálra ítélte és elvitt készülvén egy katasztrófális vereségre, amelyet a salgótarjáni csapat mér rá. Ezt megtudta az amatőr csapat is és amikor az elbizakodottság hatása alatt az első féldobban tünémenyes játék után hat gölt kapott, a második féldobban azzal az elhatározással jöttek ki, hogy mégsem lehet, hogy ennek az agyoncepült Bocskaynak egy gölt se lőjenek. — Hozzákezdtek a durva játékhöz, amelyet sokan amattör lelkesedésnek is szoktak nevezni és ennek lett áldozata Kertes és Hajdú. A vasárnapi mérkőzésen azonban már be tudtam bizonyítani a debreceni közönségnek, hogy ha az együttes jó, akkor nem kell félteni a csapatot akkor sem, ha kevesebb emberrel játszik, mint ellenfele. Az utolsó szavam is csak az, hogy a debreceni közönség várjon türelmmel és a Bocskay játékosaihoz olyan együttest neveljek, amellyel Debrecen nem vall szégyent.

(... és.)

SPORTHIRMONDÓ

Három fronton mérkőznek a magyar csapatok az osztrákokkal. Vasárnap három fronton mér össze erejét a magyar futballsport az osztrákokkal. A legnagyobb érdeklődésre a budapesti mérkőzés tart számot, hiszen ez a mérkőzés megfelel az osztrák-magyar válogatott találkozóknak. Budapest színeit ezen a mérkőzésen a következők képviselik: Szabó—Polgár, Biró—Lázár, Tural, Dudás—Kincses, Sárosi, Zsengellér, Kiszely, Títkos. Tartalék: Futó, Szalai, Pályya és Hada. Bécs: Raftl—Sesta, Schmaus—Wagner, Mock, Skoumal—Zischek, Hahnemann, Stroch, Schmall, Pesser. Budapest B. csapat Bécsben vendég szerepel. A két csapat a következő összeállításban játszik: Budapest: Sziklai—Olajkár I., Szojka—Szalai, Sárosi, Balogh—Bognár, Harangozó, Cseh, Déri, Horváth. Bécs B.: Platzer—Weber, Marischka—Urbanek, Hoffmann, Hoffmann, Galli—Vogl, Gelter, Fischer, Gspan, Hack. Gráchan az amatőr válogatott a következő összeállításban játszik: Kis—Deli II., Kondor—Pázmándy, Lengyel, Bokor I.—Rozsá, H. Vidor, Szendrődy, Pekecs III., Pintér.

Vasárnap d. e. 9 órai kezdettel a DEAC nagyterdei sporttelepén kihívásos mérkőzést játszik a DEAC I. é. II. csapata a házi hegemonia eldöntéséért. A tét 11 pohár sör. A játékosok pontos megjelenését kéri az intézőség.

Bocskay—Repülőtéri esendörkülönítmény mérkőzés lesz ma a nagyterdei Stadionban. A Bocskay a válogatott mérkőzésekre való tekintettel ma nem játszik bajnoki mérkőzést. Hogy a csapat állandóan munkában legyen, a vezetőség elhatározta, hogy a Bocskay ma délután 3 órai kezdettel a nagyterdei Stadionban

az igen jó játékról képviselő Repülőtéri esendörkülönítmény csapatával játszik. Ez a csapat a hadsereg bajnokságban igen szép eredményeket ért el. Jelenleg is igen sok kiváló amatőrlátékoossal rendelkezik. Ott játszik a Bocskayból Orosz és Elek, a Tokodi ÚSC-ből pedig a Bocskay egykori játékosa, Hevessy. A mérkőzést igen olcsó helyárak mellett lehet megtekinteni.

Másodosztályú bajnoki mérkőzés a DEAC-pályán. Ma délután a DEAC nagyterdei sporttelepén a DMTE II. csapata játszik másodosztályú mérkőzést a Balma-zujvárosi SC csapatával. A mérkőzés igen izgalmasnak ígérkezik. A BSC győzelme várható.

Mozi műsor

Hungária: Péntek Rézi.
Apolló: A néma vár.
Vigszínház: Chicago a bűnös város.

Vasárnap:
FEKETE GYÉMANTOK
Magyar film! Előadások 3-tól.

Közgazdaság

CSENDÉS A KÉSZÁRUPIAZ

A készárupiac csendesebb, a forgalom mérsékeltabb volt és az árak tovább lemorzsolódtak. Búzából 600 mázsát adtak el.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.25—20.35, 78 kg-os 20.45—20.55, 79 kg-os 20.65—20.75, 80 kg-os 20.75—20.85.

Rozs: pestvidéki 14.90—15.00, más származású 15.00—15.10.

Takarmányárpa: elsőrendű 18.00—18.25, középminőségű 17.85—18.00.

Sőrrarpa: prima 20.00—20.75, sőrrarpa 19.50—20.00.

Zab: elsőrendű 18.00—18.30, középminőségű 17.75—17.90.

Tengeri: közraktári 18.85—19.10.

Debreceni termény- és takarmányplaci árak: Búza 19.00—19.30, rozs 13.70—14.00, tengeri 6 18.00—18.50, tengeri 5-ös 6.80—7.50, lucerna 7.50—9.00, szalma 1.60—4.00, tők 2.20—3.00.

Ferencvárosi serti vásár. A szombati ferencvárosi serti vásár összes felhajtása 1863 darab volt. Eladás 674 darab, eladatlan maradt 1189 darab. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 120 darab. Árak: szedett sertés középrendű 98—104, silány 90—94 fillér kg-ként.

Arverési hirdetmény-kivonat

ÁRVERÉS

Elárverezek I. évi október hó 4-én d. e. 11 órakor Debrecen, baromvásártéren, vagy az ingók ki nem szállítása esetén f. évi október hó 5-én d. e. 11 órakor Debrecen, Kinizsi-u. 78. sz. a., folytatólag Bánk, 30. sz. a., folytatólag Bellegelő, 279. sz. a. 1140 pengő becsértékű tehene, bikák, birkák és egyéb ingóságokat. Debrecen, 1938 szeptember 3.

Dr. Tormássy Dezső
kir. íbír. végrehajtó.

2020 v. h. 1938. Pk. II. 20137/1938. sz.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezek Debrecenben, serti vásárhán 1938 október hó 3-án d. e. 10 órakor, Baromvásárhán 1938 október hó 4-én d. e. 10 órakor, Zsibvásárhán 1938 október hó 5-én d. e. 9 órakor és az ingók ki nem szállítása esetén Elep 93. sz. alatt, folytatva Elep 79. szám alatt 1938 október 6-án d. e. 1/11 órakor 4900 pengőre becsült szarvasmarhák, sertések, tengeri és egyéb ingóságokat esetleg becsáron alul is.

Debrecen, 1938 szeptember 11.

P. H. Ertsey,
bíró. végrehajtó.

Hol marad a magyar rétek üde zöld füve?

A statisztika szerint Hazánk földterületéből 60.1% esik szántóföldre, 18% pedig rétre és legelőre, vagyis kereken minden három hold szántóföldre esik majd egy hold rét és legelő. Papíron ez igen jó eloszlásnak látszik, mert egy hold mezőgazdasági takarmány — kiegészítve természetesen takarmánnyal — bőven elegendő, hogy három hold szántóra eső haszon- és igásállatot ellásson és közvetve a szántót trágyával táplálja.

De ki ne ismerné a magyar mezőségek siralmas állapotát. Csak kóro, bogács, iglic és egyéb gaz burjánzik, váltakozva gondozatlan, kiaszott területekkel. Ahol pedig nyáron is zöldet látunk, az rendszerint csáté, sás, békarokka.

Pedig voltak dús réteink, legelőink, s nem mind törték azokat fel. Ellenben bizonyos, hogy réteink legtöbbjéről talán ezer esztendője, hogy csak elhordták a fűvet, szénát, sarjút, és sohasem gondoltak arra, hogy az elvont növényi táplálékokat pótolni is kellene. A rét a szántóföld anyja volt, de ma már kiadták emlí.

A külföldön szokásos trágyaléontözésről aligha lehet nálunk szó, mert örülni kell, ha gazdáink az istállótrágyát — híg és szilárd ürülékkel — valahogy együttesen kezelik. Hazai körülmények között ez

a mód talán egyelőre jobban is beválk. Hogy azonban műtrágyákkal segítsünk a rétek éhező növényeinek, annak semmi akadályja nem lehet. Tudjuk, hogy a foszforsavas műtrágyák nemcsak a széna- és fűtermés mennyiségét növelik, hanem annak minőségét is erősen javítják, amennyiben a heréfélek fejlődését és terjedését segítik elő, a gyomokat meg visszaszorítják. A szuperfoszfát erre a célra könnyű oldékonyosága folytán igen jól bevált, sok gazda réteje azonban mészből is szegény. Ezek figyelmét felhívjuk az új magyar foszforsavtrágyára,

a Hungaria-Mészfoszfátra.

Foszforsavanyagot kívül kb. 40% szénasavas meszet is tartalmaz, így rendszeresen alkalmazva, hozzájárul ahhoz, hogy a rétek és legelők növényzetének mérséklését kielégítse, a meszet nem kedvelő haszontalan gyomokat pedig elűzze. Lassúbb és tartósabb hatása miatt is igen alkalmas, hogy a mezőségekre adjuk. Természetesen nem felejtsük meg a nitrogénről sem, ezt elsősorban pétisó alakjában adjuk.

Ha még a mezőségek ápolására is gondot fordítunk, hamar ismét jó termőre fordíthatjuk azokat és ismét betölthetjük hivatásukat, s a nagyobb istállótrágyatermelők útján ismét a szántóföld anyjává válnak.

A nyulzapuka, mint tejtermelő takarmány

A nyulzapuka zölden kissé keserű ízű, a tehének tehát nem szívesen fogyasztják. Más takarmánnyal keverve jóízűen megesszik, megszokják s később tisztán keverés nélkül is étethető. A teljesen kifejlődött, vagyis virágzásban lévő nyulzapukát jobb szénának megszáritani, mert elfásul és szóróztott lesz. A nyulzapuka emeli a tej zsírtartalmát, a vajnak pedig sárgaszínt ad. Legelőre járó állatoknál pontos megfigyelések és

mérések szerint nyulzapukával a következő eredményeket érték el:

Zöld nyulzapuka	Napi tejhozam
kglr.	liter:
10	2
20	3.5
30	5.5
40	6-7

Ezek a számok azt mutatják érdemes a nyulzapuka termelésével foglalkozni. cs. P. J.

A fagyasztott magyartojás

Az elmúlt 1937. év elején került kivitelre a magyarországi fagyasztott tojás. Ennek a legújabb magyar exportcikknek a neve: kannatojás. Nem új dolog, mert külföldön már régen ismerik a fagyasztott vagy kannatojást, amelyből egyes államok igen nagy mennyiségeket szállítottak.

Eddig Kína korlátlanul uralkodott ilyenemű árújával a világpiacra és éppen olyan általános és elterjedt, illetve keresett volt, mint a kínai tojás. Egyik állam sem tudott a két kínai exportcikkkel a külföldi piacokon versenyezni, mert Kína rendkívül olcsón tudta szállítani ezeket a cikkeket. Amióta azonban Kínában állandósult a belső villongás, a polgárháború, majd pedig megkezdődött a háborúskodás a japánokkal, megszűnt Kínából a kannatojás és a tojás exportja. Sok országban meg is érezték a kínai tojásárú hiányát. Nálunk már többször kísérleteztek tojáspor, sőt kannatojás előállítás-

sával s bár a kísérletek teljesen eredményesek voltak, gyakorlatilag mégsem lehetett a termelést megvalósítani, mert az ilyenemű gyártmányok nem voltak versenyképesek. Most azonban alkalom kínálkozott, hogy a külföldi piacokat meghódítsuk és megszerezzük. Az alkalmat meg is ragadtuk és sikerült Anglia felé a fagyasztott kannatojás exportot biztosítani. Rövidesen előreláthatólag 50 vagón fagyasztott kannatojás kerül majd kiszállításra. A fagyasztott kannatojás szállításának az az előnye a ládaárúval szemben, hogy így az apró, a törött, de friss tojás szintén piacot talál, tehát a termelő silányabb árúját is értékesítheti. A kannatojás exportja azt igazolja, hogy mezőgazdasági terményeink kivitelét még sok formában s alakzatban lehetne fokozni, ha még több érelméséggel, gondossággal kutatunk új exportlehetőségeket és exportmódotokat után.

Segítsétek, hogy segíthessünk!

A Debreczeni Ujság—Hajdúföld, amely mindenkor a legnagyobb megértéssel nyilatkozott meg az iparos és kereskedő társadalom jogos kívánságai mellett és amely mindenkor a legelőkébb figyelemmel kísérte ennek az áldozatkész, adófizető polgárságnak megmozdulását, a mai nappal új és állandó rovatot bővül. Azt akarjuk, hogy a nagyközönség és az egyes szakmabeli érdekeltek ne csak a szakcsajtót, hanem a napilapok útján is kellő tájékoztatást kapjanak azokról az eseményekről, amelyek elsősorban az iparos és kereskedő társadalom érinti. Minden vasárnap részletes és minden aktuális kérdésre kiterjesztően a napi aktuális eseményeket külön is, a hétköznapi számokban leközzöljük.

Kérjük a debreceni iparos és kereskedő társadalom tagjaitól, hogy az ő érdeklükben indított törekvé-

sünket támogassák azzal, hogy minden megmozdulásukról kellő időben értesítsék a Debreczeni Ujság—Hajdúföld szerkesztőségét. Mi minden közleménynek helyet adunk, amely a nyilvánosság elé kívánkozik. Mi mindig a jogos kívánságok harcosa voltunk, vagyunk és maradjunk! Ezt a célunkat azonban csak akkor tudjuk elérni és teljesíteni a hozzánk fizetett reményeket, ha az iparos és kereskedő társadalom is a maga érdekében segítségünkre jön azzal, hogy nem zárkózik el a való igazságok feltárása elől. Tudjuk, hogy soha nem volt nagyobb szükség a magyar nemzet minden rétegének összefogására, mint éppen a mai nehéz időkben s hisszük, hogy ennek tudatában van a debreceni iparos és kereskedő társadalom is, amely mindenkor készségesen és áldozatkészen kapcsolódott bele abba a munkába, amely a boldog magyar jövőt szolgálja!

Közszemlére teszik ki az ipartestületi tagsági díjra vonatkozó határozatot

A debreceni és Vidéke Ipartestület elnöksége szeptember 22-én határozatot hozott, amely szerint az 1938. évi ipartestületi, illetőleg szakosztályi tagdíjakat állapította meg. Ezt a határozatot, amelyet körlevél formájában megküldöttek minden debreceni és vidéki szakosztálynak, október 3-ig közszem-

lére tették ki s azt minden iparos megtekintheti. Ha valakinek kifogása van a megállapítás ellen, felszólalhat. A felszólalási kérvényre kétpengős okmánybélyeget kell ragasztani s a kérelem tizenöt napon belül adható be az Ipartestület elnökségéhez. (Debrecen, Simonffy utca 1/b., első emelet.)

Megszűnnek az ipari „stróhmannok“

Amikor az 1936. évi VII. törvények életbelépett és kötelezővé tette a mestervizsgát, egyesek, akik nem fogták fel kellően ennek a törvénynek nemes és üdvös intencióit, úgy kísérelték meg a törvényt kijátszani, hogy egy iparosnál második műhelyt is nyitattak. Úgynevezett fióküzletet. Itt azután a segéd, aki nem mert nekimenni felkészületlensége miatt a mestervizsgának, vagy, aki megbukott a mestervizsgán, továbbra is vígan gyakorolhatta az ipart annak a mesternak a neve alatt, aki hajlandó volt

stróhmannképen mellé állani. Ez a lehetetlen helyzet sokszor foglalkoztatta a debreceni ipartestület vezetését, amely többször intervenált is az iparügyi miniszternél. Ennek meg is lett az eredménye. Ugyanis a kormány szigorú rendelkezést adott ki, hogy iparos vagy kereskedő iparigazolványa alapján ugyanabban a városban meglévő üzlethelyiségén kívül új üzlethelyiséget további rendelkezésig nem nyithat. Ezzel azután meg is szűnt az úgynevezett stróhmannrendszer.

Mikor fizessék az ipari munkásokat

Régi és gyakori kívánsága volt az iparos és kereskedő társadalomnak az, hogy az alkalmazottakat a jövőben ne szombaton, hanem a hét valamelyik középső napján fizessék. Ezt a kérelmet, amelyet az iparügyi miniszter elé terjesztettek, maga a miniszter is megfontolás tárgyává tette a legteljesebb megértéssel. Ertesítette az érdekelteket, hogy erre vonatkozóan általános és országos véleményt kíván hallani. Ezért a debreceni Ipartestület elnöksége is felhívta körlevelek útján a kerületébe tartozó szakosztályokat, hogy minél hamarabb adják be véleményüket, mert a minisztériumban november 23-ig adtak határidőt, amikor is a döntés következik.

Nyugdíjat kérnek az öreg kereskedőknek

Az ország kereskedői október 2-án Egerben kongresszusra gyűlnek össze, amelynek az a főcélja, hogy megalapítsák a Kereskedők Országos Nyugdíjgyűlését. A mozgalmat Illés Béla egri egyesületi alelnök tervezete alapján akarják megindítani. A tervezet szerint négyezrelékes árszámlabélyegeket bocsátanak ki. Ezek értékét a gyárosok és nagykereskedők előlegeznek és a kereskedők az árszámla összegével együtt fizetnek meg. Evi kétmilliárdos kereskedelmi forgalmukat tekintve, évi nyolcmilliárd pengő bevétellel számol a tervezet, amely szerint várakozási idő nélkül azonnal megvalósítható lenne a már kibregedett és nyugdíjképes korhoz közeledő kereskedőkre is.

MIKROSKOP

Gondolkodom, tehát vagyok. Descartes ezt a nevezetes mondását ma úgy variálhatná: Nem gondolkodom, tehát még vagyok.

Minden pszichológiának voltaképpen a magunk lelki életének megfigyeléséből kell kiindulnia. Mások lelki élete csak külső megnyilvánulásaiban hozzáférhető számunkra: ezekből ismerjük meg embertársainkat.

Mi az, ami örökéletű, amit tehát sem a rozsda, sem a moly soha el nem pusztíthat? — A klikk.

A tömeg sosem tűri el, hogy valaki akár egy fejjel is kimagasodjék belőle. Közéje szürkülni és hasonlítani, hozzábutulni a többihez: ez a parancs. És mindig jaj annak, aki ezt idejében nem tudja, vagy nem akarja megérteni!

Aki zavartalan, nyugodt megelégedéssel tud élni a maga elképzelésével megalkotott világban, az már ezen a földön elérkezett a paradicsomba.

Mennél kevesebb az a lelki kiválóság az emberekben, mely önértéküket fokozhatná, annál inkább jelentkezik a hajlandóság arra, hogy azt külsőségekben mutogassák a világnak.

Igazi jótévő sose tegye a jót úgy, ahogyan az neki, hanem ahogyan az neked csak jól.

Bizalmatlanság a szülőanyja a biztonságának.

A hiúság lényege az a folytonos függés attól, hogy az emberek csodálatát magának kivásalja.

Ha mindenben a patinát keresed, ezt nagyon helyesen teszed. Csak légy óvatos, mert nagyon sok már a patinás — piszok.

RADVÁNYNÉ RUTTKAY EMMA

Jegyzetek Tanka János „Szirmok Lépcsőin” c. könyvéhez

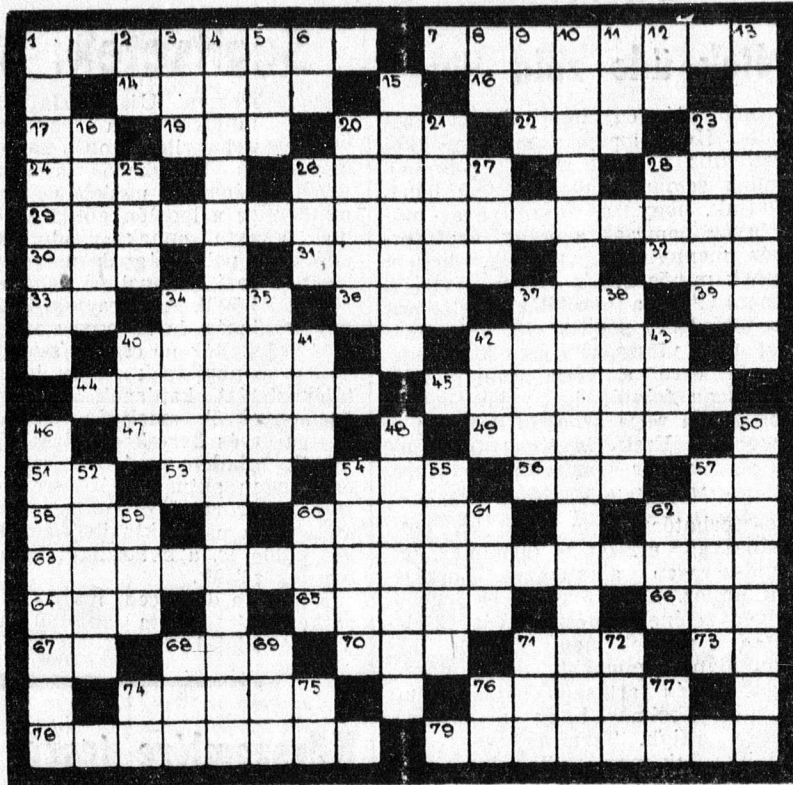
Tanka János a Kollégiumban működő tanítóképzőből indult el, a magyar tanítók küzdelmesen nehéz, de gyönyörűsége útjára. 1929 egyik borongós májusi vasárnapján tartotta zárógyűlését az önképzőkör, melyen olyan búcsúbeszédet mondott Tanka, amelyet nagyon keveset hallunk egy életen át. Mikor pedig Benicsik Árpád elszavalta Tankának ez alkalomra szerzett gyönyörű versét, percenként tartó tapsvihar tört ki. Tankát pedig annyira meghatotta e kirobbanó elismerés, hogy az előtte levő asztalra borulva, hangos zokogással siratta, örökre elszálló, drága diákeveit. De a növendékeket atyailag szerető dr. Veress István igazgatótól kezdve, a legkisebb prepanak is könnyes lett akkor a szíve.

Annak idején a „Tiszántúli Hírlap”-ban jelentek meg Tankának első lélek-megrezdülési, 1932-ben adta ki első verseskötetét „Napsütésben” címmel, mely csupa meglepő, drága ígéretet foglalt magában. 1934-ben „Tavaszi áradás” volt második kötetének a címe. Ez a kötet még ingadozott a kifejezések és ígéretek teljesülésében.

Legutóbb megjelent „Szirmok lépcsőin” című könyve aztán csakugyan beváltott minden hozzáfűzött reményt és ígéretet. „Korán ébredtem című verse a hofelé tekintő, figyelő és tépelődő magáraébredését és úgy maga mint minden magyar embernek a biztatását és élni-akarását foglalja himnuszba. „Advent este”, „Vadludak”, „A vers”, „Vigasztalás”, „Ökörnyál”, „Falusi tél”, „Mogyoróbarká”, „Méh az ősziréteken” című

Rejtveny-rovat

62. Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Pap szólítja így a híveit. 7. Gyümölcs. 14. Oda-firkál 16. Lemásoló. 17. Sír. 19. Járom. 20. Fa ellensége. 22. Nőnév. 23. Kiss Ferenc. 24. Régtől fogva. 26. Rosta párja. 28. Német névelő. 29. Öreg diákok bucsuzó dala. 30. Tisztítószert márká. 31. Zsákmanó. 32. Erdélyi folyó. 33. Állóvíz. 34. M. H. O. 36. Anó. 37. Vézna más-salhangzó. 39. Morse szótag. 40. Orvos teszi. 42. A Mátra legmagasabb csúcsa. 44. Toronnyal díszített. 45. Puska. 47. Bekap, de csunyan. 49. Tapasztalom. 51. Mutatószó. 53. Agg. 54. Adnak neki. 56. Kettős mássalhangzó fonetikusán. 57. Mindenki címe. 58. Madár fejedeleme. 60. Földmívelő teszi. 62. Nőnév becézve. 63. Madarász Viktor festménye. 64. Sárga elem. 65. Szalma párja. 66. Kettős betű fonetikusán. 67. Előidéző. 68. Őszi hónap rövidítése. 70. Görög prepozíció. 71. Király franciául fonetikusán. 73. Juttat. 74. Szobalány teszi. 76. Mese párja. 78. Kaosz. 79. Vegyülés oxigénnel. (zárt betűi: o. i.)

Függőleges sorok: 1. Kötéltáncos, légművész. 2. Divatjamult játék fele. 3. Ádám becézve. 4. Szathmáry István történelmi könyve. 5. Gyermek. 6. Nyugati tenger. 8. Még nem fő. 9. Német segédige. 10. Magyar operaénekes. (zárt betűk: i. s. i. m.) 11. Imádkozó latinul. 12. Paripa. 13. Kényeskedő. 15. Gözszíp. 18. Vályu. 20. Növénynek van. 21. Közteher. 23. Kiabál. 25. Szárny latinul. 26. Smp. 27. Kezdetben avas. (i) 28. Csonthéjas gyümölcs. 34. Hajlíthatatlan. 35. Határozó szó. 37. Csakhogy(i) 38. Nevet ad. 40. Szánfafta. 41. Taszít. 42. Keé.

versei egy-egy drágakő tündöklését vették lelkünk felé.

A férfiszívhez visszajáró, örökre el-múlt, drága gyermekkor újraálmódása a „Régi szüret”, „Éjféli szekér”, „Bibiban”, „Nagyanyám”, „Szüret után”.

Az imádkozó lélek szárnyalását érezzük „Isten”, „Urvacsora”, „A Miatyánk alatt” című verseknél. Ifjúkori kóborlások kedves emléke esendül ki: „Csúcs”, „A Balatonnál”, „Füredi partokon”. Fájó aggodalom van elrejtve „Kis

43. Tagadószó. 46. Hajító korong. 48. Napsugár. 50. Karácsonyfán csüng. 52. Amennyi a kezembe fér. 54. Kapa párja. 55. Fej alá való. 57. Fogják meg(i) 59. Vonat fut rajta. 60. Evőeszköz. 61. Laa. 62. Keserűség mintaképe. 68. Éktelenül néz! 69. Karddal verekszik. 71. Király franciául. 72. Ad ige egy alakja. 74. Zenei rövidítés (Tremoló). 75. Tantal vegyjele. 76. Római szám: 1010. 77. Atlétika Club.

A 61. SZ. KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE

Vízszintes sorok: 1. Szigetel. 7. Szomszéd. 14. Megun. 16. Stein. 17. Éc. 19. Lvs. 20. Rea. 22. Ite. 23. Ir. 24. Tsa. 26. Végre. 28. Ade. 29. Hűszek egy Istenben. 30. Unt. 31. Lev. 32. Lag. 33. Ly. 34. Bög. 36. Tél. 37. A nő. 39. Dé. 40. Fülöp. 42. Apint. 44. Kontrás. 45. Herczeg. 47. Gödör. 49. Gohér. 51. Ól. 53. Mig. 54. Ves. 56. Kks. 57. Ez. 58. Kél. 60. Pízi. 62. Erő. 63. Atya, fiu, szentlélek. 64. Iró. 65. Petró. 66. Idő. 67. Ma. 68. Aha. 70. Lvi. 71. Ime. 73. Ók. 74. Iroda. 76. Izent. 78. Rossz idő. 79. Igényelt.

Függőleges sorok: 1. Széthull. 2. Im. 3. Gel. 4. Egy ledől diófához. 5. Tus. 6. En 8. Zs. 9. Oti. 10. Metternich Kelemen. 11. Sie. 12. Zn. 13. Derengés. 15. Fegyver. 18. Csiny. 20. Béget. 21. Ariel. 23. Idead. 25. Ast. 26. Vel. 27. Est. 28. Abl. 34. Bűnöm. 35. Görög. 37. Aprók. 38. Önzés. 40. Fog. 41. Pár. 42. Aeg. 43. Ter. 46. Jókai Mór. 48. Kesztyű. 50. Szökőkút. 52. Létra. 54. Visel. 55. Szeri. 57. Erdő. 59. Lyó. 60. Púp. 61. Inó. 62. Eli. 68. Ars. 69. Adi. 71. Izé. 72. Eny. 74. Is. 75. Ad. 76. Ig. 77. Te.

fiam ágya mellett”, „Két kis folt” című versekben.

Aki áhítozza a lelki gyönyörűséget, annak nyereség, ha elolvassa Tanka János verseit. Akik pedig aggódva figyelik az igazi tehetségek magyar közöny köveivel kiverit, keservesen kemény útját: féltő szeretettel gondolnak — a Nagytemplom és Kollégium mellől — Tanka Jánosra, a „Szirmok lépcsőin” című könyv kitűnt írójára.

Kovács István.

UJGAZDAGNÉ BETEG

Ujgazdagné megbetegedett és tekintve, hogy a házi orvosában nem bízik, három orvostanárt hívat meg a betegágyához. A három tanár megvizsgálja és tanácskozássra vonul vissza. Végre jön a házi orvos, hogy a beteggel közölje az eredményt.

— Nos? — kérdi aggódva a beteg. — Megállapodtak már a professzorok?
— Igen.
— Miben?
— Abban, hogy fejenként száz pengőt kérnek a vizsgálatért.

JEGYESEK

Völegény: És mond, drágám, milyen karkötőórát szeretnél?
Menyasszony (hallgat.)
Völegény: Miért hallgatsz?
Menyasszony: Hát nem tudod, drágám, hogy hallgatni arany?

TÁNC KÖZBEN

Az udvarló tánc közben így sóhajt:

— Óh, ha tudnám, merre vezet az út a kegyed szívecskéjéhez?
— Mire a lány így felel:
— Semmiesetre sem a trükszemen keresztül.

BARATNÓK

III: Miért vágez olyan elgondolkodó képet?

LIII: Azon gondolkodom, mi jelenthet az, amit a Tibi mondott nekem tegnapi.

III: Mit mondott a Tibi?

LIII: Azt, hogy csak a két szárnyam hiányzik. És most nem tudom, angyalnak tart-e, vagy libának?

A SZIVTELEN FILMSZTÁR

— Gyere a moziba! Uj Greta Garbó filmet adnak.

— Nem megyek megnézni Greta Garbót, mert ő se válaszol az én szerelmes leveleimre.

AZ ÍRÓ ÉS A DINNYE

Mark Twain, a híres amerikai humorista író mesélt egy társaságban: „Kisgyerek koromban egyszer láttam egy kocsihoz, amely meg volt rakva dinnyével. Odatettenkedtem a kocsihoz, leemeltem róla egy dinnyét, aztán befutottam egy kapu alá és mohón enni kezdtem. De alighogy belekóstoltam, fölébredt bennem a lelkiismeret és visszaloptam a dinnyét a kocsi-ra.”

— Lásd, ez szép volt! — mondta rá egy idősebb hölgy a társaságból.

— Igen — mondta Mark Twain — visszatettem a dinnyét és lop-tam helyette egy édesebbet...

A SZOLGÁLTATKÉSZ EMBER

Sóska Gergely tanú személyi adatait tudakolja a bíró.

— Hogy hívják?
— Sóska Gergely, szolgálatjára.
— Mikor született?
— 1885-ben, szolgálatjára.
— Hol?
— Rakamazon, szolgálatjára.
— Családos?
— Öt gyermekem van, szolgálatjára.
— Mi a foglalkozása?
— Sírás, szolgálatjára.

MEGHÍVÓ

A „Tüzelt és Épületfa kereskedelmi rt. füzámolás alatt“ f. évi október hó 9.-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést Hunyadi-u. 21. szám alatt, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

- 1. Igazgatóság jelentése az 1937. üzleti évről.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Az 1937. évi mérleg és eredményszámok megállapítása.
4. Az alapszabály 4. §-ának módosítása alaptőke leszállítása ügyében.
5. Esetleges Indítványok.
A zárszámadások Hunyadi-utca 21. sz. alatt a részvényesek rendelkezésére állanak. A részvényesek kik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket ugyanitt október hó 7.-én déli 12 óráig letétbe helyezni. (Alapszabály 10. §.)
Debrecen, 1938 október hó 2.-án.

Az Igazgatóság.

Nyiltér

NYILTÉR

Tisztelettel tudatom jóakaróimmal, ismerőseimmel, hogy a Pusztai József úr üzletétől megváltam és a temetkezési vállalat üzletkörébe tartozó minden megbízatásokért Bartha Ferenc temetkezési vállalatánál (püspöki palota) szíveskedjenek felkeresni.

Boldog Gyula
Pacsirta-utca 53. sz.
FIZESSEN ELŐ
A DEBRECZENI UJSÁGRA!

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is meg tudhatók. Jelgés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből beküldhető.

Kisipari hirdetések

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestené, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot SZEKERES festővállalatól, Debrecen, Homok-u. 122. Telefon 13-19.

JÉG-SZEKERÉNYEK

háztartáshoz, mindenféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használatát cserélek és javítok. SIMON ISTVÁN asztalos, PESTI-UTCA 67

Nyomozóiroda

Magánnyomozó iroda Szabó magánnyomozó irodája Varga-utca 7. — Legdiszkrétebben nyomoz és megfigyel. 1690

Hirdetmény. Debrecen város törzsgyűlése két darab bika- és 5 darab füzőborjú október hó 10.-én, hétfőn d. e. 9 órakor a debreceni baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerül. Gazdasági tanácsnok.

Hirdetmény. Debrecen város tulajdonát képező Szikgáti gazdasághól 21 darab jármos ökrök október hó 10.-én, hétfőn d. e. 9 órakor a debreceni baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerül. Gazdasági tanácsnok.

Gazdátlan állatok. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy a város területén, közelebről a balmazújvárosi vámsorompónál szeptember hó 18-án egy darab kb 5 hónapos szőke sertés, továbbá szeptember 22-én 2 darab baromfi (1 drb kendermagos és 1 drb sárga jérece) gazdátlanul találtatott. Az állatok a város istállójában (Bethlen-utca 39. sz.) vannak gondozás alatt és amennyiben azok igazolt tulajdonosai a közhírrétételtől számított 3 nap alatt azok átvétele céljából nem jelentkeznének, az 1894. XII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000/1894. F. M. sz. rendelet 107. §-ában foglalt rendelkezések alapján a fenti sertés folyó évi október hó 3-án megtartandó heli sertésvásáron, a 2 drb baromfi ugyancsak folyó évi október hó 3-án, a Rákóczi-utcai baromfi piacon nyilvános árverésen fognak értékesíteni. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató: Dr. Kólya Sándor.

Megbízható házmester, kinek felesége szépen mos-vasal, udvari szobába felvezek. Egy gondozott nagyobb leánygyermekkel előnyben. Szent Anna-u. 62. 1711

Takarítástért lakást kaphat megbízható házaspár. Péterfia-u. 14. sz. 1719

Vasmunkás állandó alkalmazást nyer vasraktárban. Hatvan-utca 62. Ny.

Kifutót felvezünk. — Borpince, Piac-u. 38. 1730

Fiatal kerékpározni tudó kifutót felvez „Hangya“ központi iroda, Arany János-u. 1. 1731

Állást kereső nő. — Perfekt gyors- és gépirónó azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Ügyes“ jellegre a kiadóba kérek. 1347

Tisztviselő többévi irodai gyakorlattal félnapos állást vállal. „Keresztény“ jellegre. 1704

Lakás-szoba kereslet. — Keresek utcai bútorozott szobát azonnalra. Igények: különbejárat, nagy szekrény, fürdőszobahasználattal. — Ajánlatokat „Konyhaszag nélkül“ jellegre a kiadóhivatalba kérem. 1703

Nov. 1-re keresek lehetőleg külön udvarban 2 szoba, előszobás és 1 szoba, előszobás lakást. Pontos fizető. Villanygyár, Harl. 1732

Bútorozott szoba. Különbejáratú utcai bútorozott szoba kiadó. Simonffy-u. 46.

Különbejáratú elegáns bútorozott szoba azonnalra kiadó. Jókői-u. 8. 1693

Különbejáratú parkettes bútorozott szoba villamos megállóval kiadó. Kossuth 50. Keresztépület. 1699

Kiadó lakás egyszobás. Konyhás lakás csendes udvarban azonnal kiadó. Budai Ézsaiásból nyíló Tarr-utca 3. 1659

Kiadó egy utcai szoba, előszoba nov. 1-ére irodának vagy garzon úrnak. Csapó-u. 10. Értekezni az udvarban a tulajdonossal. 1377

Paplanok
flanel takarók
lépokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Szép egyszoba, konyha, speizos lakás azonnal kiadó. Csonka-utca 18. 1686

Egy udvarra nyíló üres lakás kiadó. Vendég-u. 2. 1727

Kétszobás. — Kiadó két utcai szoba november 1-ére irodának, rendezőnek, vagy garzon úrnak. Csapó-u. 10. Értekezni az udvarban a tulajdonossal. 1376

Két szoba, konyhás lakás idősebb keresztény házaspárnak kiadó. Török Bálint-u. 2. 1696

Kiadó 2 szoba, konyha, speiz baromfi- és sertéstartással november 1-re Lónyai-u. 29. alatt. Értekezni Luther-u. 18/b. 1698

Utcai két szoba, konyha nov. 1-re kiadó. Honvéd-u. 47. Ny.

3 és többszobás. — 4-szobás komfortos lakás I. emeleti Ferenc József-út 79. szám alatt azonnalra kiadó. 1655

Piac-utcán emeleti utcai 3-szobás hallos, összkomfortos napos lakás, központi fűtéssel, meleg vízzel november 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1665

Hatszobás lakás a város szívében május elsejére átadó, két bejáratú, teljes komfort, elkülöníthető kétszobás és négyoszobásra. Ügyvédek, orvosnak különösen alkalmas. Ajánlatot október nyolcadikáig kiadóba kérek. Ny.

Kiadó Jókai-u. 9/c. alatti 5-szobás lakás 1938 november 1-től. Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárban. 1715

Külön udvarban háromszobás lakás kiadó. Értekezni dr. Széll, Piac-u. 77. 1733

Ajánlat. — Közvetlen forrásból érkező gyári maradékaikat mindig legolcsóbbak. — Dr. Révészné, Piac-utca 42. sz. Pannónia-udvarban.

Nyári köppenyt 6 P, átmeneti kabátot 10 P, utcai ruhát 4 P-ért készítek. „Elit-szalom“, József kir. herceg 14. 903

Asztaltűzhelyek. — Állandóan raktáron. Megrendeléseket és zománcozott tűzhelyek javítását garanciával vállalok. — Molnár Imre épületlakatos, Csapó-u. 49. sz. 1090

Üstök. — rézből, vasból, horgonyozottból, kályhák, zománc-tűzhelyek, csövek, hő-sugárgázók Nagy vasúletében, Csapó-kanyar. 109—1271

Villanykörtecsere. — 20 fillér, órák 3 pengőtől, gramofonlemez 50 fillértől. Vagyonmentő. Hunyadi-u. 18. 104—1130

Víz és gáz szerelését, javítását a legpontosabban, garanciával vállal Molnár János szerelő, Csapó 49. 104—1117

Építéletbontásból. — ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, csákányok, gereblyék, terméskövek, márvány sír-emlékek olcsón kiárusítatnak. Kigyó-utca 51.

Mindenféle. — építési anyag, valamint deszka, lé, faragott fa és bauxitcement kapható a Debreceni Működgyár Rt. Fűrdő-utca 2. sz. telepén. 1193

Családi ház ellenében. — idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád“ jellegre a kiadóba kérek. 311

Zománc-tűzhelyek, kályhák, hőfokozók, borsajtók, szőlőszűzők, üstök, üstházak Nagy vasúletében, Csapó-kanyar. 109—1271

Gomba. — samplon tenyésztéssel frissen kapható napi áron. Mester-u. 33. 1707

Grafologus. — múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad Szechenyi 43. Ny.

Teljes ellátás. — Budapest. — úrlányoknak, úrhölgyeknek teljes ellátás havi 56 pengő, csak lakás 18 pengő. Teréz-körút 59. III. 2. József körút 55. II. 8. Szent István körút 1. III. 5. Telefon: 14-25-70. 1533

Kereslet. — családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő“ jellegre kiadóba kérek. 319

Veszek. — mindenféle használt bútor, irdaberendezést, varrógépet, üzletberendezést, páncélcasszát. — Hívásra jövök. András, Csapó 16. 468

**Földek, házak, telkek eladása, bérlete ügyében forduljon bizalommal
DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Bethlen-u. 21.**

Bakóczy László

INGATLANFÖLDEK IRODÁJA, Werbőczy-u. 8.
Telefon 28-26. Járásbírók mellett. Saját ház.

ELADÓ FÖLDEK:
Közvetlenül az ebesi állomás közelében tiz hold legkiforrósabb fekete föld.

Macson tiz hold tanyás prima fekete föld.
Várostól 7 kilométerre Nagycserén, kövesút és kondoros megálló közelében 5 hold tanyás föld, erdő között, potom kell: ezerhátszázért.

ELADÓ HÁZAK:
Miklós-utca végénél, a Szoboszlói-útnál három üzlettel, négyrendbeli lakással, ötszázöt fekete föld telkek elköltözés miatt potom nyolcezerért.
Központi egyetem közelében négyszobás, össz-

komfortos, adómentes, paketes úrivilla öröksőtől tizenötezerért megvehető.

Török Bálint 24. kovács-kerékgyártó műhelyvel, lakásokkal 8000 P. kevés pénzzel átvehető.

Kollégium mellett, Rothermere-utca elején hétlakásos, nagytekű ház felerésze potom háromezerötszázért részletre is megvehető.

Téglaskert lelegején. — Szepesi-u. 24. számú 1500 öf. prima fekete föld háromezerért.

Földek, házak, szőlők, telkek a legnagyobb vászárterületben.

Ingatlan adásvételi ügyben feltétlenül keresse fel Bakóczyt. 1717

Vas szövőszéket
keres megvételre Molnár, Péterfia 6. szám. 1697

Irodafalat,
esztorgapadot, gyorsfűzőgépet, garázsdókat veszek. Király, Royal-épület. 1729

Hangszer

Eladó
Wirth gyártmányú, páncéltűkés, alig használt keresztthúros rövid zongora. Értekezhetni a Debreceni Első Takarékpénztárban. 1716

Oktatás

Német óvoda
Rákóczi-u. 11. sz. Ugyanott Várnay német-francia nyelviskolája. 1621

Zongoraórákat
adok akadémiái rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákai is tanított cigányosan, kísérszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, délután fél 2-től fél 4-ig. 134

Autó-motor-kerékpár

Ariel
oldalkocsis motorkerékpár eladó. Hatvan-utca 68. 1693

DKW
négyüléses kabriólet bevonulás miatt sűrűszen eladó. Telefon: tizenhét-nyolcvanhat. 1702

Villanymotor
5 lóerős, Wampir porszívógép, krumpliüzlesztő, lisztés hómár, hordóeresztő kötélt használt állapotban eladó. Csapó 77. 1728

Eladó
prima motorkerékpár 300 köbcenitis. Értekezni Péterfia 48. 2-ik pince. 1709

Pénz

Idősebb egyént
jólétben eltartanak betáblázható kölcsönt. — vagy végkielégítésért Hajduszoboszlón. Esetleg privát kölcsönt elsőhelyre felvennék. Megkeresést „Magas kamat” jellegre kiadoba. 1640

Üzlet-műhely raktár

Raktárhelyiségeket
keres azonnalra szék-háza közelében az Ipar-kamara. 1615

Jómenetelű
kocsmá teljes felszereléssel, lakással családi okok miatt azonnal átadó. Késes 90. Ugyanott alig használt ebédő eladó. 1639

Kiadó,
átadó berendezéssel kizváló, kényelemmel ellátott modern hodega. Péterfia 48. Értekezni emeleten. 1708

Butor

Eladó
egy sötét barokk ebédő börszékkel Csapó-u. 10. az emeleten. 1378

Egy
antik szekrény és egy kihúzható eselédagy eladó Kálvin-tér 2. emelet. VV-1258

Eladó ingóság

Egy
2 1/2 m. hosszú használt pétketű eladó. Dorolya-u. 7. sz.

Hosszú
Leskeny fenyőfaasztal, 2 fekete karosszék, négy lámpás rádió, kétágú létrák eladó Magoss György tér 21. 1662

Eladók
székek, éttermi és kártyaasztalok, szőnyegek, tányérok stb. Piac-utca 26. Ny.

Eladók
női, férfi ruhaneműk, cipők, kályhák, kocsiszinkapu, ajtók. Tóné, Péterfia 48. 1710

Jókarban lévő

homokfúró kocsit eladó. Értekezni lehet Szőr Gyulánál Hajdúsámsonban.

Eladó házhely

Telkekladás!

Poroszlai-út 49. és Poroszlai-út 81. alatt 250-től 300 m²-es telkek eladók. Tóth és Sebestyén, Fűrdő-utca 2. 1652

Házhelyek
beállított termő gyümölcsösök eladók Szétna-utca 4. sz. Kisállomás mellett. 1013—1374

OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-uték sarkán részletezésre is eladók. Felvilágosítást ad dr. esényi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

Eladó ház

Négyszobás,
tizenöt évig adómentes ház parkírozott udvarral eladó. Jókai 46. Ny.

Vasutasok, postások

részére alkalmas családi ház Homokkerten kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni Hatvan-utca 53. sz. Telefon 15.12 V-815

Családi ház

18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padlárjáróval, alapincézve, jó vízfűtő rendszerrel, részben teler átválalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

PIACI HIREK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka, sovány darabja — 3.00—5.00	Tyúk kg — 1.00—10.5
Pulyka kövér — 0.80—1.00	Jércé párja — 2.50—3.60
Liba, sovány darabja — 3.20—4.30	Csirke, rántani-való — 1.20—1.90
Liba kövér kg 1.10—1.25	Csirke, sütni-párja — 2.30—3.20
Kacska kövér, kilogramm — 1.10—1.25	Kacska, sovány darabja — 1.30—2.20
Tyúk párja — 3.80—5.00	Tojás drb. — 0.08—0.09
Káppan kg. — 1.00—19.5	Tojás kilója 1.50—1.60

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Nemes alma kilója — 0.26—0.60	Dió kg. — 0.65—0.75
Közönséges alma kilója — 0.10—0.30	Dióbeli kg. — 3.60—4.00
Körte kg. — 0.20—0.60	Szőlő kg. — 0.16—0.24
Szilva kg. — 0.28—0.40	Szőlő, esemege kilója — 0.20—0.50
Ózibarack kg. 0.26—1.00	Diunye, görög kilója — 0.04—0.08
Birsalma kg. 0.16—0.40	Citrom drb. 0.07—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója — 0.12—0.14	Zöldbab kg. 0.06—0.14
Fokhagyma kilója — 0.20—0.40	Karalábé drb. 0.02—0.05
Cékla kg. — 0.07—0.10	Sárgarépa cs. 0.04—0.06
Tök drb. — 0.03—0.04	Bab száraz kg 0.24—0.30
Burgonya, rózsza kilója — 0.08—0.09	Zeller kg. — 0.16—0.20
Burgonya, vegyes, kg. 0.05—0.06	Borsó, szemes kilója — 0.60—0.80
Retek, cs. — 0.05—0.07	Spenót és sóska kilója — 0.02—0.04
Petrezselyem csomója — 0.04—0.06	Zöldhagyma csomója — 0.04—0.06
Karfiol drb. 0.30—0.40	Salátá feje — 0.02—0.06
Kelkáposzta kilója — 0.08—0.12	Paprika 100 drb. — 0.30—1.00
Fejeskáposzta kilója — 0.03—0.04	Ugorka 100 db 0.40—1.20
Savanyúkaposzta kilója — 0.20—0.28	Gomba kg. — 0.26—0.50
	Paradicsom kilója — 0.10—0.14
	Zöldtengeri csöve — 0.02—0.04

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kg. — 0.42	Rozskenyér kg. — 0.30
Félbarna kg. — 0.40	Pékstütemény drb. — 0.05
Barna kg. — 0.38	

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg. 0.38	Rozsliszt kg. — 0.28
Búzaliszt 0-ás kg. 0.38	Korpa kg. — 0.15
Búzaliszt 2-és kg. 0.37	Búzadarab kg. — 0.44
Búzaliszt 4-es kg. 0.36	

Samu János

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI

Iroda áthelyezve Deák Ferenc-u. 7.

ELADÓ INGATLANOK:

Házak: Bercesényi-utca 105. számú ház sűrűszen eladó, Harsányi Gusztáv-utca 16., Kineseshegy-nél Liget-tér 2., Vendég-utca 36., Komlós-utca 43., Gyeptör 29., Csillag-utca 108., Széchenyi-utca 90/a adómentes úrivilla, Kelemen-utca 1. szám, Apafi utca 16., Ispatály-utca 13. **Telkek:** Poroszlói-úton 600 öf. üres telek híhetel-

len 4500 P. Ungvári kertben 1 hold gyümölcsös-ökkel, Bellegelőn 12 hold prima gyümölcsös, köves út mellett 8 és 6 hold prima. Feketén prima 22 hold, holdanként 1050 P. vételár felével megvehető. Halápon 50, 30, Cserény-utca 1. szám, Apafi utca 16., Ispatály-utca 13. **Telkek:** Poroszlói-úton 600 öf. üres telek híhetel-

ELADÓ
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Ház helyek
Híd-utca 14 szám alatt, valamint 7-szobás ház, a közismert Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó. V-391

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlet-helyiséggel lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség kocsmának kiadó. 369

Eladók
városi, telepi, kertesi házak, tanyásföldök, ház helyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is Gazdák Bnkjában. 1700

Eladó
elköltözés miatt masszív, komfortos, gyönyörű bérpalota legkeresettebb utcában. Értekezni Vendég-utca 31. 1713

Zsibvásárnál eladó
2 szoba, konyha, speiz, 6 udvari mellékhelyiségekkel, P 4200-ért, átvehető havi 100 P. törlesztéssel. Cím a kiadóban. 1723

Birtokbérlet

Halápon
országút mellett 75 hold búzatermő kaszáló kiadó. Magoss-tér 18. 9-10. 1701

130 hold
tanyás, elsőrendű búzatermő homokföld, kövesút mellett, a várostól 4 kilométerre október 1-től kiadó. Értekezhetni tulajdonosnál Miklós-u. 20. vagy Pécsi és Pap ügyvédek irodájában, Iparkamara. 1722

Eladó föld

Vasutasok, postások!
Olcson eladó 300 vagy 400 öf. házhely Bujdosó-utcán. Érdeklődni Misky, Magoss György-tér 25. 1689

Eladó állatok

Tehén
kisborjas eladó Herman-nál, Márton Kálmán-utca 52. Nyilastelep. 1687

Eladók
jó helyre szép foxikutya (3 hónaposak). Péterfia 48. emelet. 1712

Különféle

Nagy
ebédőasztal alátéttel, márvány dohányzóasztalka, festmények, szép nagy horgolt terítő asztalra, vagy zongorára, zongora, lámpa, néprönm, nagy könyvhasztal, két hamis kuvasz eladó. Poroszlai-út 11. 1674

Tisztí zubbony
karcsú alakra, zöld köpeny és vállszij eladó. Cím a kiadóban. 1685

Boroshordó
eladó. Piac-u. 56. 1669

Tejeskanna
eladó, 20 és 30 lit. Both bádagos, Csapó 156. 1682

Tejeskocsi
eladó, alig használt, húsvagy zöldszegnek is. Riesz kocsigyár. 1688

Szép
tulipánhagymák, hajtató és kerti jacintok rendelhetők Simonffy-u. 26. vassátorban. 1688

Egy
süllyesztett gyermekkocsi eladó. Jerikó-u. 43. szám. 1691

Eladó
nagykaliberű székálya öntött vasból. Szatmár-utca 7. (Meteorral szemben.) 1692

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.

Igazgató:
Somogyi Gábor
Művezető:
Liptay András

DEBRECZENI UJSAG

1938 OKTÓBER 2.

**KÉPES
HIRADÓJA**

**Hitler vezér
és kancellár
történelmi
beszédét
mondja
a berlini
Sportpalasfban**

**Fizessen elő
DEBRECZENI UJSAG—HAJDUFÖLD-re!**

Előfizetési ára egy hónapra 3 pengő.

Vitéz Imrédy Béláné, a miniszterelnök neje (x) Veszény községben egy-egy családi házat adott két sokgyermekes anyának. Jobboldalt Míkócz Ödönné, az igazságügyminiszter neje, balról Szerderkényi Anna.

Glattfelder Gyula csanádi püspök beszél a budapesti Szent Gellért ünnepségen.

Érdekes képek az Esztergom határában megtartott cserkészháborúból. 1. Gáztámadás. 2. Látcsőves figyelőrszem a cserkészháborúban.

A
SZE
FE
TE
(T

Légyvédelmi gyakorlat Budapesten

Vitéz Fábry Dániel Szendy
Károly, Budapest polgár-
mesterének magyarázza a
légtámadás irányvonalát.

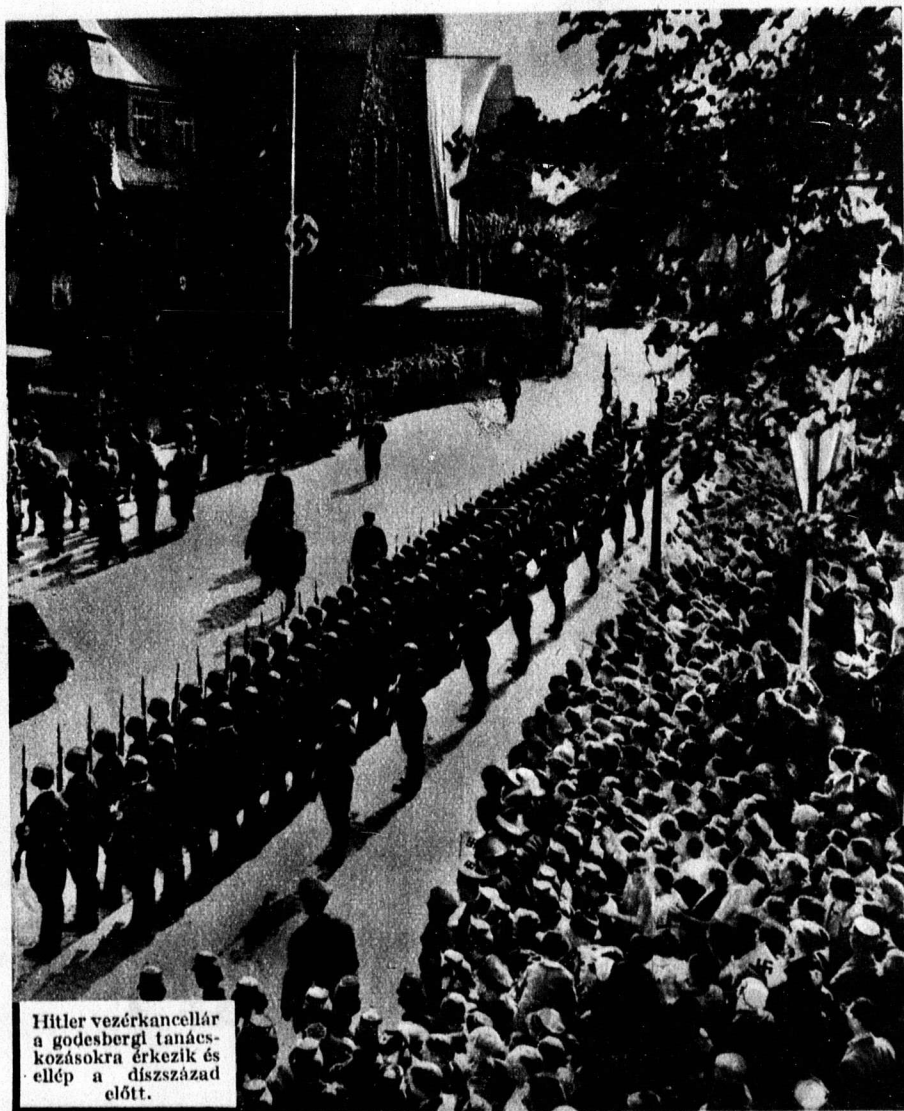
A királyi vár védőrsége
gázmaszkokkal felszerelve
vonul különleges oltókész-
léssel a honvédelmi minisz-
térium „égéséhez“.

SPORT

Jelenet a Budapesten
megtartott Hungária
— Ferencváros (3:0)
mérkőzésről. Szabó
(Hungária) bravúros
védése.

Hitler vezérkancellár a godesbergi tanácskozásokra érkezik és ellép a díszszázad előtt.

Az angol polgári lakosságot gázárcokkal szereli fel.

Chamberlain angol miniszterelnök a godesbergi tanácskozás után Londonba repül.

A
SZÉ
FEI
TEA
CTI

bokkal szerel fel.

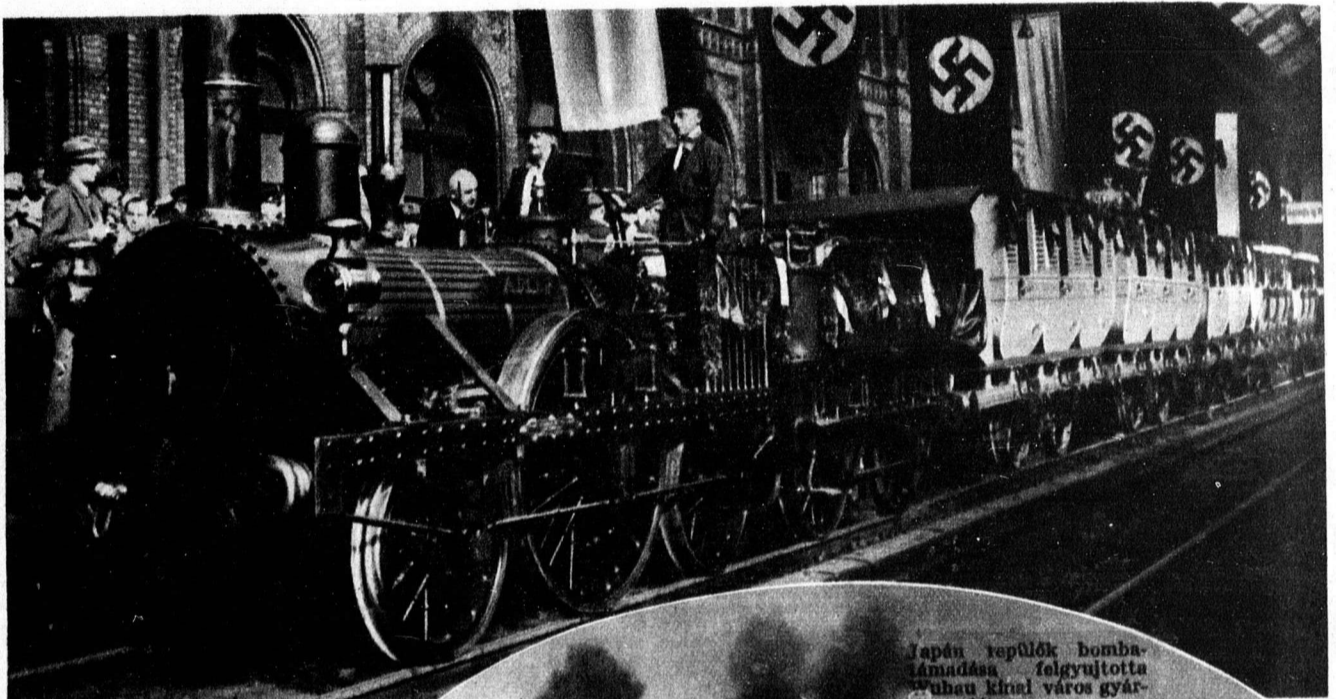
A Németországban megszervezett szudétánémet szabadcsapatok lögyakorlata.

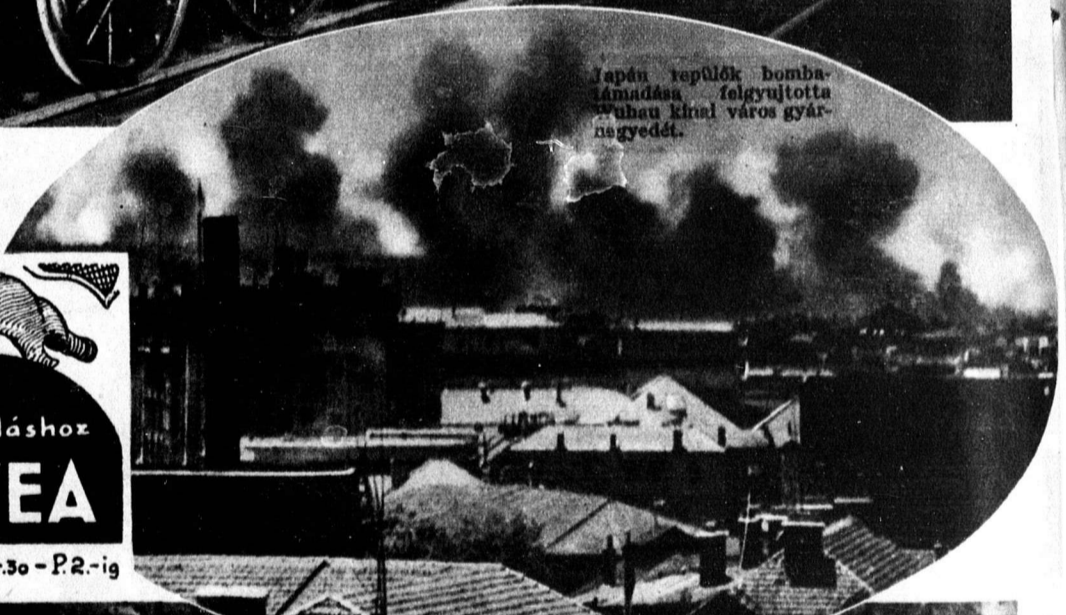
Gusztáv svéd király a svédországi nagy katonai hadgyakorlatokon.

A franciaországi mozgósítási parancsra bevonuló újszülöttek Párizs utcáin.

A Berlin-Potsdam-i gőzvasut 100 éves jubileumi ünnepén üzembehelyezték a vonal első gőzmozdonyát és kocsijait.

Japán repülők bombázása felgyújtotta Wubau kínai város gyárnegyedét.

Házimunka után
bőrápoláshoz
NIVEA

óra dobozban és tubusban: P.30 - P.2.-ig

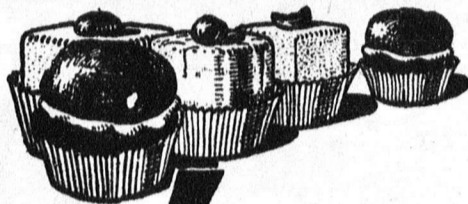

Angol katonák megmotozzák a betlehemi vásárra igyekvő arabokat, akiknél bombát és fegyvereket sejtnek.

A
SZÉ
FEI
TE
CT

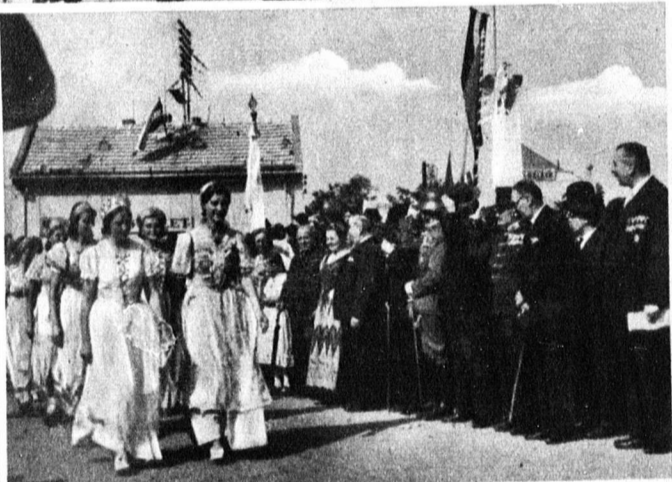
Dr. Javor-nitzky Jenő min. tan. Az ország-zászló bi-zottság társelnöke felavató beszédet mond.

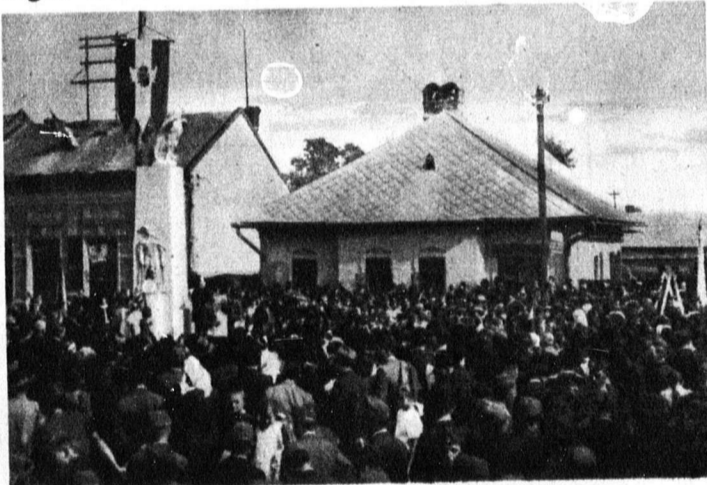
Lépést tart a modern korral,
Ha süt Vánca sütőporral!

VÁNCA SÜTŐPOR

Lélekemelő ünnepek keretében avatták fel a szikszói országzászlót.

Díszmagyar ruhás hölgyek elvonulása.

Az ünnepség közönsége. (Frisch Oszkár felvételei)

A kiskunhalasi „Reviziók Liga” nagygyűlése.

Gulyás Sándor gimn. igazgató a Reviziók Liga elnöke megnyitja a nagygyűlést.

(Grosz Jotók, Kiskunhalas.)

EGÉSZSÉGES TÁPLÁLÉK
NÖVÉSBEŰ LÉVŐ FIATALSÁGNAK
Meinel maltinkakao
JÓÍZÚ, TÁPLÁLÓ, OLCSÓ
1/8 KG...-45, 1/4 KG...-80
Meinel Gyula t.t.
KAKAO-, CSOKOLÁDE-ÉS BONBONGYÁRA
BUDAPEST.

Chamberlain felszólítására még a londoni színésznők is önként jelentkeztek légi szolgálatra az u. n. polgári légigárdába.

211

A MAC nemzetközi atlétikai versenyén Harbig (német) Európabajnok könnyen győz a 800 méteres síkfutásban. Mögötte Temesvári.

CSAK BIZTOS HATÁSÚ PORPÁCOT HASZNÁLJUNK AZ ŐSZI CSÁVÁZÁSHOZ

ARZOPÁC – PORZOL – TILLANTIN

SZÁRAZPÁCOK

MEGBIZHATÓSÁGA 15 ÉVE KÖZISMERT. GYORS CSÁVÁZÁST, VETŐMAGMEGTAKARITÁST BIZTOSÍT A PORPÁCOLÁS

KÉRJEN DIJMENTES UTMUTATÓT:

AGRO RT. BUDAPEST, HAJÓ U. 2.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kladóvállalat Rt. mélynyomó körforgógépeknél Budapest, VII, Dohány uca 12
Felelős szerkesztő és kladó: Timár Mihály.